

420.0712

๖4๖4๗

ร.3

การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง-พูดและปฏิสัมพันธ์ทางวาจา
ของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้วรวลลักษณะ
ประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้กับการสอนตามคู่มือครู

ปริญญานิพนธ์

ของ

วาทินี ศรีแปะบัว

28 ต.ค. 2539

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา

ตุลาคม 2538

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

B.48321

การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง-พูดและปฏิสัมพันธ์ทางวาจา
ของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้วรลักษณ์
ประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้กับการสอนตามคู่มือครู

บทคัดย่อ

ของ

วาทินี ศรีแปะบัว

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา

ตุลาคม 2538

จุดมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ เป็นการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง-พูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และปฏิสัมพันธ์ทางวาจาที่เกิดขึ้นระหว่างครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้วรรณลักษณะประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้กับการสอนตามคู่มือครู

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำนวน 60 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Randomized Control Group Pretest – Posttest Design กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้วรรณลักษณะประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ กลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามคู่มือครู ใช้เวลาทดลองกลุ่มละ 16 คาบ ๆ ละ 50 นาที โดยใช้เนื้อหาที่มีความยากง่ายในระดับที่ใกล้เคียงกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือ แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง จำนวน 20 ข้อ แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการพูดจำนวน 10 ข้อ แบบบันทึกพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาจาตามระบบวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนการสอนของแฟลนเดอร์ส 10 ประเภท

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ t – test แบบ Independent และ โค-แอสควร์

ผลการทดลองพบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้วรรณลักษณะประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ทักษะการฟัง-พูดสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอน ตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้วรรณลักษณะประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาทั้งของครูและของนักเรียนมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A COMPARISON ON ABILITY OF ENGLISH LISTENING AND SPEAKING
PERFORMANCE AND VERBAL INTERACTION OF TEACHER AND
MATHAYOM SUKSA IV STUDENTS THROUGH INSTRUCTION
USING GENRE WITH SCAFFOLDING AND METHODS
IN THE TEACHER'S MANUAL

AN ABSTRACT
BY
WATINEE SRIPEABUA

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Secondary Education
at Srinakharinwirot University
October 1995

The purpose of this research was to compare an ability of English Listening and speaking of Mathayom Suksa IV students performance and verbal interaction of teacher and students through instruction using Genre with Scaffolding and methods in the Teacher's Manual.

The sample used in this study was 60 Mathayom Suksa IV students learning English 011 in the 1995 academic years of Winit Suksa School Under the Royal Patronage of Princess Sirinthorn in Lopburi Province . This sample was simply randomized and divided into experimental and control groups ; the Randomized Control Group pretest - posttest design was used in the study. The experimental group was taught through the instruction using Genre with Scaffolding ;whereas the control group was taught through the Teacher's Manual. Each group was taught with different contents, but in the same level of difficulty for sixteen 50 minutes' periods.

The English listening and speaking tests, constructed by a researcher and Flanders Verbal Interaction Analysis Categories were the instruments of the study.

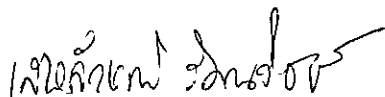
The t - test Difference Scores and the Chi-square test were statistically used to test the ability of listening and speaking verbal interaction between teacher and students.

The results of the study indicated that :-

1. The English listening and speaking of the experimental group was significantly higher than that the control group at the .01 level.
2. The verbal interaction between teacher and students of the experimental group was significantly higher than that the control group at the .01 level.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

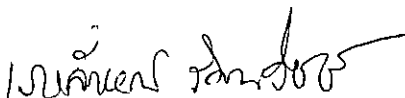
..........ประธาน

(รศ.ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย)

..........กรรมการ

(ผศ.ดร.ดิลก ดิลกานนท์)

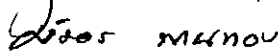
คณะกรรมการสอบ

..........ประธาน

(รศ.ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย)

..........กรรมการ

(ผศ.ดร.ดิลก ดิลกานนท์)

..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ดร.บังอร พานทอง)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริยุภา พุณสุวรรณ)

วันที่ 12 เดือน ๗ ๒๕๖๘ พ.ศ. 2538

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย อาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งเป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษามาตั้งแต่ต้นและได้ตรวจแก้ไขให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยด้วยความเมตตาและเอาใจใส่มาโดยตลอด จนกระทั่งปริญญานิพนธ์เสร็จสิ้นลง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์เป็นอย่างมากและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร.ดิลก ดิลกานนท์ ดร.มังอร พานทอง และ ดร.ศิริพร วงษ์จันทร์ ที่กรุณาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องและให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อให้ปริญญานิพนธ์มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร.วิไล ทองแผ่ อาจารย์สมศักดิ์ วรรณกลาง อาจารย์สมจิตร เขยประเสริฐ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะในด้านความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่และคณาจารย์ รวมถึงนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ให้ความอนุเคราะห์ในทางเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณศุภลักษณ์ สัตยวณิช คุณบุศรา จิตลำดวน คุณมานพ ศรีแปะบัว Mr. Barry Farmery และเพื่อนสนิททุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ เอื้ออาทรและปรารภรณาคือผู้วิจัยเสมอมา

ท้ายนี้ คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา อาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้การศึกษา อบรมและช่วยเหลือจนผู้วิจัยมีความรู้ ความสามารถและประสบความสำเร็จในชีวิตตราบเท่าทุกวันนี้

วาทินี ศรีแปะบัว

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติของภาษา.....	16
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะการฟังและทักษะการพูด.....	21
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการสอนทักษะการฟังและทักษะการพูด.....	27
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนเพื่อการสื่อสาร.....	34
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบรรณลักษณะ (Genre).....	38
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้.....	49
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ข้อความต่อเนื่อง.....	60
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปฏิสัมพันธ์ทางวาจา.....	68
สมมติฐานของงานวิจัย.....	72
3 วิธีดำเนินการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	73
เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง.....	74
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	74
การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	88
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	92

สารบัญ

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง	
ของนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม.....	96
การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการพูด	
ของนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม.....	97
การเปรียบเทียบปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียน	
ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม.....	104
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	105
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	105
วิธีดำเนิน การศึกษาค้นคว้า.....	105
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	106
เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล.....	106
การดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	107
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	107
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	108
อภิปรายผล.....	108
ข้อเสนอแนะ.....	112
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	113
บรรณานุกรม.....	115

สารบัญ

บทที่

หน้า

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ

ทักษะฟังและทักษะพูด.....125

ภาคผนวก ข แบบบันทึกพฤติกรรมทางวาจาของครูและนักเรียน.....133

ภาคผนวก ค แผนการสอนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....140

ภาคผนวก ง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....196

ประวัติย่อของผู้วิจัย.....209

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	ตารางสำหรับให้ค่าระดับคะแนนการพูดตามแบบ (FSI)	32
2	แปลงค่าระดับคะแนนเป็นระดับของการสอบ	33
3	แผนการทดลองแบบ Randomized Control – Group Pretest Posttest Design	88
4	ตารางสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย	89
5	ตารางการวางแผนการสอนและการบันทึกเทป V.D.O	90
6	ผลการวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐานและเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ ภาษาอังกฤษทักษะการฟังของกลุ่มทดลอง	96
7	ผลการวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐานและเปรียบเทียบความสามารถ ในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการพูดของนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม	97
8	เปรียบเทียบความถี่ของการบันทึกพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียน กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมในทุก ๆ พฤติกรรม	98
9	เปรียบเทียบความถี่และคำร้อยละของการบันทึกพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและ นักเรียน (เฉพาะที่เกิดจากการใช้อธิพลทางอ้อมของครู) ระหว่างกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม	102
10	การเปรียบเทียบพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียน ระหว่าง กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม	103
11	ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียนระหว่าง กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้ ใค แสควร์	104
12	เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง-พูด ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้วรรณลักษณะประกอบกับ กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง	197

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

- 13 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง-พูด
ของนักเรียน กลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูก่อนการทดลอง
และหลังการทดลอง.....199
- 14 การหาความเชื่อมั่นของการตรวจคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะ
การพูดของนักเรียน ของผู้ตรวจ 2 คน.....201
- 15 การหาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ความเชื่อมั่น
ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง.....203
- 16 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้
ภาษาอังกฤษการทักษะพูด 205
- 17 เปรียบเทียบพฤติกรรมปฏิบัติสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียน ระหว่าง
กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ของผู้สังเกตคนที่ 1 และของผู้สังเกตคนที่ 2.....206

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	หน้าที่การทำงานของสมองซีกซ้ายและซีกขวา.....	20
2	เปรียบเทียบองค์ประกอบของการสื่อสารกับการเรียน การสอน.....	37
3	ขั้นตอนการลำดับความของอรรถลักษณะ (Genre Steps).....	46
4	ตัวอย่างคำถามที่ใช้ในการดำเนินเรื่องของอรรถลักษณะต่าง ๆ.....	47
5	ตารางจำแนกพฤติกรรมทางวาจาของครูและนักเรียน.....	66
6	เกณฑ์การตรวจให้คะแนน การพูดตามระบบ FSI.....	83
7	ตัวอย่างแบบบันทึกพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียน.....	86

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันนี้มีประมาณ 4,000-5,000 ภาษาและภาษาอังกฤษเป็นภาษาหนึ่งที่ใช้กันกว้างขวางมากที่สุด ซึ่งถ้ารวมพื้นที่และคนทั้งโลกที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่และเป็นภาษาที่ 2 แล้วประมาณ 1/6 ของคนทั้งโลกทีเดียว (Brumfit, 1980 : 1) ดวงเดือน แสงชัย (2533 : 2) กล่าวว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาแรกที่ควรได้เรียนรู้เพื่อสามารถติดต่อกับชาติต่าง ๆ ได้ ซึ่งมีความสำคัญในทุก ๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นการติดต่อส่วนตัว การเจรจา การทูต การเมือง การค้าขายและการท่องเที่ยว กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ โดยมีจุดประสงค์เพื่อฝึกทักษะภาษาทางการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนและให้มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมตามกาลเทศะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2533 : 32-33)

จากจุดประสงค์ของหลักสูตรดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสื่อสารกันได้ สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้หรือประกอบอาชีพ และให้ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอน แต่จากสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน โอกาสที่นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษครบทุกทักษะในชีวิตประจำวันมีน้อย (รัตนา ศุภจิตรวิธ, 2534 : 1) โดยเฉพาะทักษะฟัง เป็นทักษะที่ไม่ค่อยจะมีการสอนกันอย่างจริงจังและนักเรียนส่วนมาก มักประสบปัญหาในการฟัง (วิภา จันทนาโกเมศ, 2535 : 108 ; วันเพ็ญ จันทรวินัยและคนอื่น ๆ, 2535 : 30-31) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุไร พงษ์ทองเจริญและคนอื่น ๆ (2534 : 50) ว่าหากต้องการจะให้เด็กเรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้จะต้องฝึกให้นักเรียนฟัง เพื่อให้นักเรียนพูดได้ตอบได้และจากการวิจัยเรื่องปฏิสัมพันธ์ทางวาจา (Verbal Interaction) ของครูและนักเรียนในห้องเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายพบว่าครูใช้ภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษ (ทองปอนด์ ชินวงศ์, 2530 : ง-จ) และผลงานวิจัยของ วราพรพร เจิมสุจริต (2533 : ม-ง) พบว่า ครูเป็นผู้ใช้ภาษาไทยในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็น การบรรยายอธิบายและการออกคำสั่ง บำรุง ไตรรัตน์ (2535 : 60-65) กล่าวว่า ถ้าครูไทยยังใช้

ภาษาไทยในห้องเรียนวิชาภาษาอังกฤษ มากกว่าภาษาอังกฤษเหมือนกับปฏิบัติกันอยู่ในห้องเรียน ปัจจุบันนักเรียนจะขาดขาดโอกาสในการฝึกภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ จุดประสงค์ของหลักสูตร วิชาภาษาอังกฤษที่เขียนไว้อย่างสวยหรู ก็จะไม่มียุทธศาสตร์แต่อย่างใด

สุพัฒน์ สุกมลสันต์ (2532 : 172) ทำการวิจัยเพื่อค้นหาข้อสรุปต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระยะ 16 ปีที่ผ่านมา (2515-2530) พบว่านักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร มีศักยภาพการสื่อสารด้านการฟัง อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ และนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทุกสายวิชามีความสามารถทางโครงสร้างทางภาษา ในระดับต่ำเช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับรายงานสรุปผลการวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 5 ปีการศึกษา 2532 สังกัดกรมสามัญศึกษา ประเมินความสามารถทางการพูด การอ่านและการเขียนวิชาภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่ามีโรงเรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับเขตจำนวน 31 โรงเรียนจากทุกจังหวัดในเขต (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. 2532 : 80) จากข้อมูลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษถึงแม้จะมีการปรับปรุงมาแล้วก็ตาม ก็ยังไม่ประสบผลดี ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากตัวผู้เรียนและปัญหาเกี่ยวกับวิธีสอนของครู ซึ่งส่วนใหญ่พบว่า ครูใช้วิธีการบรรยายมากกว่าจะใช้เทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ (หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2535 : 42)

ฉันทนา นันทแก้ว (2535 : 61) กล่าวว่า แนวการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ดังนั้นปฏิสัมพันธ์ที่เหมาะสมที่จะเกิดขึ้นในห้องเรียน ก็คือนักเรียนมีพฤติกรรมมากกว่าครู ครูจะมีบทบาทในการพูดไม่ว่าจะเป็นการบรรยายหรือการออกคำสั่งน้อยลงแต่ใช้คำพูดที่เสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนที่ดี เช่น พูดเสริมกำลังใจตั้งคำถามที่น่าสนใจมากขึ้นนักเรียนจะมีบทบาทสำคัญในกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีครูเป็นผู้สังเกตการณ์หรือให้ความช่วยเหลือผู้เรียนเมื่อจำเป็น นอกจากนี้ กู๊ด (พรพิมล ประสงค์พร. 2536 : 18 ; อ้างอิงมาจาก Good.1983 : 140) ให้แนวคิดในเรื่องกระบวนการเรียนการสอนของครูว่า การสอนของครูมีอิทธิพลอย่างมากต่อสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งถ้าครูมีความรู้และทักษะในการสอนไม่เพียงพอ ขาดประสบการณ์ก็จะนำไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ไม่ดี หรือไม่ประสบผลสำเร็งนั่นเอง วัลลภ กันทรพิทย์ (2534 : 29) กล่าวว่า ในการสอนภาษาต่างประเทศ

ครูต้องมีความพร้อม ซึ่งสามารถสอนภาษาอังกฤษแบบวางรากฐานให้เด็กได้ดีและถูกต้อง เพราะถ้าวางรากฐานผิด ๆ ปัญหาตามมาคือ ต้องเสียเวลาแก้ไขกันไป ครูต้องชวนขยายหาวิธีและเทคนิคการสอนที่ดีให้ยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ผู้มีวิญญาณครูจะต้องกะหายที่จะเรียนรู้วิธีการที่จะทำให้ภาษาอังกฤษของตัวเองดีขึ้นและถ่ายทอดในสิ่งที่ดี ๆ ให้แก่นักเรียน (สมลมาลย์ วรเสียงสุข. 2534 : 93) ดวงเดือน แสงชัย (2533 : 12) ชี้ให้เห็นถึงผลของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสมัยก่อนพบว่า นักเรียนไทยล้มเหลวในทักษะการพูดมากที่สุด กล่าวคือตลอดระยะเวลาที่เรียนอยู่ในโรงเรียน 10 กว่าปีเด็กไม่เคยได้พูดภาษาอังกฤษแม้แต่ประโยคเดียว เมื่อถึงเวลาจำเป็นก็จะรู้สึกอึดอัด พูดไม่ออกเมื่อพบกับชาวต่างประเทศก็พยายามหลบไม่กล้าพูดด้วยเพราะไม่มั่นใจตนเองหรือกะดากอาย แต่ในด้านการเขียนและไวยากรณ์แล้วจะรู้จักแม่นยำ มีความสามารถยิ่งกว่าเจ้าของภาษาเสียอีก ดังนั้น ทักษะการฟัง – พูดที่ด้อยนี้จึงเป็นจุดอ่อนที่ควรได้รับการแก้ไขพัฒนา

ไพฑูรย์ สีนารัตน์ (2534 : 14–18) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการศึกษาว่าสภาพการเรียนการสอนในปัจจุบันผู้สอนส่วนใหญ่สอนให้ผู้เรียนเชื่อฟัง ทำตามและยอมตามคนอื่น ๆ มาโดยตลอดเป็นผลให้นักเรียนต้องนั่งฟังครู ไม่กล้าพูดโต้ตอบ ไม่กล้าแสดงออก ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่ง ริชาร์ด แอล ออไรท์ (สิริวิทย์ พุ่มประสาท. 2536 : 3; อ้างอิงมาจาก Richard L. Allright.1980 : 110) มีความเห็นว่า ครูควรให้ความสนใจต่อตัวผู้เรียน เนื่องจากเป็นผู้ที่ควบคุมการเรียนรู้ของตนเองโดยตรง และเสนอแนะว่าการที่ผู้เรียนเป็นผู้ริเริ่มการสนทนา (Learners' own Initiatives) มีกพูดภาษามาก ๆ (Productivity) และใช้กลวิธีในการเรียนรู้ในชั้นเรียน เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้มากกว่าการที่ผู้เรียนรอรับข้อมูลต่าง ๆ จากครูแต่เพียงฝ่ายเดียวอย่างไม่กระตือรือร้นหรือการไม่ร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียนเลย การวิจัยของ สมพิศ ป. สัตยารักษ์ (2534 : 359–262) พบว่า ตัวบ่อนภาษาทางไวยากรณ์และการปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ และเมื่อจำแนกปฏิสัมพันธ์ของอาจารย์ออกเป็นพฤติกรรมย่อย พบว่าการให้ตัวแบบภาษา การประเมินคำตอบ การให้การเสริมแรง การตรวจสอบเพื่อยืนยัน การแก้ไขข้อผิดพลาดและการชี้แนะให้ผู้เรียนแก้ไขข้อผิดพลาดด้วยตนเอง เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน

คริสตี้ (ภาสกร แจ่มจันทร์เกษม.2534 : 136; อ้างอิงมาจาก Kristie.n.d.) ได้กล่าวถึงอรรถลักษณะ (Genre) ว่าเป็นการสอนภาษาที่เน้นทางด้านภาษาและความหมาย (Language and

Meaning) ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อความ (Text) ที่ต้องการติดต่อสื่อสารและการใช้ภาษาถูกต้องตามบริบทของภาษา (Language and Context) คือใช้ภาษาได้ถูกต้องตามสถานการณ์ต่าง ๆ ดังนั้นจึงจัดเนื้อหาออกเป็นประเภท ๆ ตามเป้าหมายภาษาที่เราจะสื่อสาร ซึ่งแต่ละอรรถลักษณะ (Genre) จะใช้ภาษาที่แตกต่างกันไป ทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้ถูกต้องตามชนิดของเนื้อหานั้น ๆ และเห็นถึงความแตกต่างของภาษาพูดกับภาษาเขียนเสวาลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 13) กล่าวว่า การสอนอรรถลักษณะทำให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน ต้องคิดตลอดเวลา ทำให้เกิดการตื่นตัวไม่เบื่อ ทำให้บรรยากาศการเรียนภาษา เป็นสิ่งที่ท้าทายและเมื่อผู้เรียนสามารถใช้ภาษาที่ตนต้องการเป็นผลสำเร็จ จะทำให้เขาสามารถจำภาษาที่เขาใช้ได้ด้วยความแม่นยำ

จากงานวิจัยของภาสกร แจ่มจันทร์เกษม (2534 : 143) พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีการตอบสนองกับอรรถลักษณะ (Genre) เรื่องเกี่ยวกับวิธีการสูงสุด และนักเรียนสามารถเรียนได้ดีที่สุด เนื่องจากอรรถลักษณะชนิดนี้มาจากสิ่งที่เห็นชัดเจน มีขั้นตอนลักษณะเนื้อหาเป็นรูปธรรม ตลอดจนภาษาที่ใช้เป็นภาษาที่ง่าย เช่น ประโยคคำสั่ง กริยาที่บอกการปฏิบัติภาษา ใช้กลาง ๆ ไม่เจาะจง เป็นต้น และนักเรียนตอบสนองรองลงมาคือ เรื่องเล่าจากประสบการณ์และเรื่องเล่าหรือบรรยายเชิงจินตนาการ ซึ่งนักเรียนเรียนได้ดีเช่นเดียวกันเพราะนักเรียนสามารถนำเอาประสบการณ์เดิม (Schema) ออกมาใช้ได้เลยและเป็นเรื่องที่นักเรียนได้บันทึกไว้ในสมองซีกขวาอยู่แล้วครูเพียงแค่แนะนำเกี่ยวกับภาษาที่ใช้ให้ถูกต้องตามอรรถฐานเท่านั้น ผู้วิจัยเชื่อว่าการสอนอรรถลักษณะทั้ง 2 ชนิดคือ เรื่องเกี่ยวกับวิธีการและเรื่องเล่าจากประสบการณ์จะสามารถแก้ปัญหาทักษะการฟัง-พูดของนักเรียนได้ดี เนื่องจากนักเรียนได้พูดประโยคคำสั่ง คำบอกให้ปฏิบัติ รวมไปถึงการพูดเล่าเรื่องให้เพื่อนฟัง การพูดเล่าซ้ำ ประกอบกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูวางแผนไว้ นักเรียนจะสามารถฝึกปฏิบัติได้อย่างเข้าใจเนื่องจากเป็นรูปธรรมซึ่ง เดล (ภาสกร แจ่มจันทร์เกษม, 2534 : 13 ; อ้างอิงมาจาก Dale, n. d) กล่าวว่าการเรียนรู้ได้ดีนั้นจะต้องเรียนรู้จากรูปธรรมไปหานามธรรม และคิดว่าจะส่งผลดียิ่งขึ้นถ้าสอนอรรถลักษณะประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ ซึ่งเป็นเทคนิคที่มุ่งเน้นช่วยเหลือให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทวนซ้ำในลักษณะการใช้บทสนทนา การให้รูปแบบทางภาษาการชี้แนะแนวทาง การเสริมต่อความรวมทั้งการพูดเพื่อให้กำลังใจแก่ผู้เรียนและผู้เรียนสามารถตอบสนองหรือโต้ตอบในสิ่งที่ผู้เรียนต้องการสื่อออกมาได้ถูกต้องและมากที่สุด

ด้วยเหตุที่การสอนทักษะการฟังและทักษะการพูดเป็นทักษะที่ควรฝึกควบคู่กันไป และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่ง ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและประกอบกับแนวการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียน จึงควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงพฤติกรรมที่เหมาะสมและการปฏิสัมพันธ์ทางวาจา เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่า การสอนโดยใช้อรรถลักษณะประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ และปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แตกต่างไปจากการสอนตามคู่มือครูหรือไม่

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ทักษะการฟัง – พูดของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้อรรถลักษณะประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ กับที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครู และนักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้ อรรถลักษณะประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้กับที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะช่วยให้ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษและผู้ที่เกี่ยวข้องได้แนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อให้แก่นักเรียนนำไปใช้เพื่อการสื่อสาร ช่วยให้ผู้เรียนสื่อความหมายทางภาษาได้เป็นที่เข้าใจและมีความสามารถในการแสดงออกทางภาษามากขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษหลัก 1 (อ 011) จำนวน 3 ห้องเรียน นักเรียน 133 คน ซึ่งนักเรียนแต่ละห้องจะความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน

2. กลุ่มตัวอย่าง

จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวินิต - ศึกษาในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอเมือง จังหวัด ลพบุรีภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 จำนวน 60 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 2 ห้องเรียน โดยใช้ห้องเรียนทั้งหมดเป็นหน่วยในการสุ่ม จากนั้นจึงจับสลากแต่ละห้องเพื่อให้ได้ นักเรียนห้องละ 30 คน แล้วจึงจับสลากอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ได้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกเนื้อหาที่มีเนื้อความตามอรรถลักษณะของภาษา (Genre) 2 ชนิดโดยนำมาจากหนังสือเรียน วารสาร หนังสือพิมพ์จำนวน 4 เรื่อง แต่ละเรื่องมีความความยากง่ายอยู่ในระดับเดียวกันกับ หนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ กระทรวงศึกษาธิการ อนุญาตให้ใช้เป็นแบบเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ซึ่งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมใช้เนื้อหาที่มีความยากง่ายอยู่ในระดับเดียวกัน โดยนำเนื้อหาที่จะสอนให้ผู้เชี่ยวชาญดูความเหมาะสม

เนื้อหาที่มีเนื้อความตามอรรถลักษณะของภาษา (Genre) 2 ชนิด ได้แก่

1. เรื่องเล่าจากประสบการณ์ (Rècount Genre)
2. เรื่องเกี่ยวกับการบอกวิธีการ ขั้นตอนต่าง ๆ (Procedure Genre)

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 16 คาบ คาบละ 50 นาที ทดลองสัปดาห์ละ 4 คาบเป็นเวลา 4 สัปดาห์

5. ตัวแปรที่จะศึกษา

5.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การสอน 2 วิธี

- การสอนโดยใช้อรรถลักษณะประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้
- การสอนตามคู่มือครู

5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

- ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง-พูด
- ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและของนักเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. อรรถลักษณะ (Genre) หมายถึง ชนิดหรือลักษณะของเนื้อความแบบต่าง ๆ ทั้งที่เป็นภาษาพูดและภาษาเขียน ซึ่งจะมีลำดับของการดำเนินเนื้อความที่แน่นอนเป็นขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มเนื้อความในแต่ละลักษณะจะแตกต่างกัน ตามจุดมุ่งหมายของผู้พูดหรือผู้เขียนในสถานการณ์ต่าง ๆ ลักษณะของการใช้ภาษาก็จะแตกต่างกันไป ด้วยลักษณะที่สำคัญที่ใช้กันอยู่ทั่วไปในการสื่อความมีดังนี้

1.1 เรื่องเล่าจากประสบการณ์ (Recount) หมายถึง เรื่องที่เขียนเล่าถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมา และจากประสบการณ์ของผู้เขียน

1.2 รายงาน (Report) หมายถึง เรื่องที่เขียนขึ้นเพื่อให้ความรู้แก่ผู้อ่าน

1.3 การอธิบาย (Explanation) หมายถึง การเขียนเกี่ยวกับสาเหตุและกระบวนการต่าง ๆ โดยให้รายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์และผลว่าเกิดขึ้นได้อย่างไรและเหตุใดจึงเกิดขึ้น

1.4 เรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็น (Exposition) หมายถึง การเขียนแสดงความคิดเห็นส่วนตัวหรือความคิดเห็นของตนเองที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นการถกเถียงหรือโต้แย้ง

1.5 วิธีการ (Procedure) หมายถึง การเขียนแนะนำการปฏิบัติซึ่งจะกล่าวถึงวิธีการหรือขั้นตอนปฏิบัติที่ชัดเจน

1.6 เรื่องเล่าหรือบรรยายเชิงจินตนาการ (Narrative) หมายถึง การเขียนเรื่องเล่าจากจินตนาการ เช่น นิทาน หรือนิยาย

1.7 อภิปราย (Discussion) หมายถึง การเขียนที่แสดงถึงเหตุผลและความจำเป็น ชี้ให้เห็นข้อดีข้อเสียเป็น การจูงใจให้ผู้อ่านคล้อยตาม

1.8 การสังเกต (Observation) หมายถึง การเขียนเพื่อให้ความเห็นและให้รายละเอียดของการสังเกตสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

(เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย, 2534 : 27-30)

2. กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) หมายถึง กลวิธีที่ครูใช้ในกระบวนการเรียน การสอนที่ช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในการปฏิสัมพันธ์ทางวาจา ให้สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ตามต้องการ โดยครูจะใช้การพูด 5 ประเภท ซึ่งประยุกต์มาจากการใช้คำพูดของ บีด (Beed) และการพูดเพื่อใช้อธิบายทางอ้อมของ ฟแลนเดอร์ส (Flanders) เพื่อเสริมต่อการปฏิสัมพันธ์

ทางวาจา (สรีดา ชูดวงแก้ว 2536 : 8) อันได้แก่

- 2.1 พูดเพื่อให้รูปแบบทางภาษาใช้เมื่อนักเรียนใช้คำหรือข้อความผิดใช้ภาษาแม่หรือส่งสัยชักถาม
- 2.2 พูดเพื่อเสริมความหรือต่อความ ใช้เมื่อนักเรียนพูดติดขัดไม่สามารถพูดข้อความที่ตนต้องการให้จบสมบูรณ์ได้ตลอด
- 2.3 พูดเพื่อให้แนวทางหรือชี้แนะ ใช้เมื่อนักเรียนนิ่งเงียบไม่ได้ตอบ
- 2.4 พูดเพื่อให้ปฏิบัติ ใช้เมื่อต้องการให้นักเรียนปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
- 2.5 พูดเพื่อสนับสนุนให้กำลังใจสร้างความมั่นใจและบอกผลของการปฏิบัติใช้เมื่อนักเรียนได้กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดไปแล้ว แต่ไม่แน่ใจในสิ่งที่ตนปฏิบัติไป

3. การสอนโดยใช้วรรณลักษณะประกอบ กับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ หมายถึง การที่ครูนำเอาชนิดหรือวรรณลักษณะ ของเนื้อความที่กำหนดไว้ 2 ชนิด คือ เรื่องเล่าจากประสบการณ์ (Recount Genre) และเรื่องเกี่ยวกับการบอกวิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ (Procedure Genre) เพื่อนำมาประกอบการสอน โดยให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางภาษาต่อกัน ตามเนื้อความที่แตกต่างกันในแต่ละชนิด โดยครูจัดสภาพการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนแสดงความสามารถตามความเหมาะสมของตนเอง ซึ่งมีขั้นตอนที่สร้างขึ้นโดยยึดรูปแบบการสอนเพื่อปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของบราวน์และพาลินสการ์ ประกอบกับการกำหนดคำพูดที่ประยุกต์มาจากคำพูดของ บีด (Beed) และการพูดเพื่อใช้อิทธิพลทางอารมณ์ของแฟลนเดอร์ส (Flanders) เป็นกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ (สรีดา ชูดวงแก้ว, 2536 : 8) ขั้นตอนการสอนโดยใช้วรรณลักษณะประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ มีดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ในขั้นนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนได้รับความหมายโดยรวมของเรื่องและ เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนนำประสบการณ์เดิมมาทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนคือ เรื่องเล่าจากประสบการณ์ (Recount Genre) และเรื่องเกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ (Procedure Genre)

ในขั้นนี้ ครูเสนอรูปแบบการสอนที่เหมือนกันคือ ใช้สื่อต่าง ๆ เช่น รูปภาพ ของจริงและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง และครูใช้คำพูดเพื่อเสริมความหรือต่อความ เพื่อให้นักเรียนได้พูดเกี่ยวกับเรื่อง รูปภาพ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง โดยไม่ให้อุปสรรคทางวาจาของนักเรียนหยุดชะงัก

ขั้นที่ 2 นักเรียนอ่านบทอ่านในใจ

ขั้นนี้ครูมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ นักเรียนอ่านในใจได้ตามเค้าโครงของเรื่อง

ก. เรื่องเล่าจากประสบการณ์ ครูแจกเนื้อเรื่องให้นักเรียนทุกคน จากนั้นครูใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ พูดเพื่อให้นักเรียนปฏิบัติโดยให้อ่านเรื่องในใจและครูใช้คำถามเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนอ่าน เช่น ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร จากนั้นครูใช้การพูดทั้ง 5 ประการ เพื่อให้นักเรียนช่วยกันลำดับเหตุการณ์ไปจนจบเรื่อง

ข. เรื่องเกี่ยวกับการบอกวิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ครูแจกเนื้อเรื่องให้นักเรียนทุกคน และครูพูดเพื่อให้นักเรียนอ่านในใจและใช้คำถามเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนอ่านตามขั้นตอนการลำดับความของเรื่อง เช่น เครื่องมือในการปฏิบัติมีอะไรบ้าง การเตรียมอุปกรณ์ทำอย่างไร ปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างไร และผลออกมาเป็นอย่างไร

จากนั้นครูใช้คำพูดทั้ง 5 ประการเพื่อช่วยเหลือนักเรียน ให้พูดลำดับเหตุการณ์จนจบทุกขั้นตอน

ขั้นที่ 3 นักเรียนและครูทำความเข้าใจเรื่องร่วมกัน

ในขั้นนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ นักเรียนทำความเข้าใจเรื่องดียิ่งขึ้น

ก. เรื่องเล่าเกี่ยวกับประสบการณ์ จะดำเนินการสอนโดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ 3-4 คน ให้แต่ละกลุ่มจัดกิจกรรมกลุ่มย่อยโดยให้วางแผนในการที่จะเล่าเรื่องย้อนกลับโดยครูพูดริเริ่มให้เป็นรูปแบบทางภาษาและนักเรียนเล่าเหตุการณ์ ให้แต่ละกลุ่มออกมาเล่าเรื่องหน้าชั้น เมื่อนักเรียนพูดติดขัดหรือเจียบ ครูใช้คำพูดเพื่อเสริมต่อความของนักเรียนและพูดเพื่อสนับสนุนให้กำลังใจสร้างความมั่นใจให้นักเรียนสามารถพูดเล่าเรื่องย้อนกลับไปจนจบเรื่อง

ข. เรื่องเกี่ยวกับการบอกวิธีการขั้นตอนต่าง ๆ

นักเรียนและครูอ่านเรื่องวิธีการที่ละตอน ถ้านักเรียนอ่านผิด ครูพูดเป็นแบบอย่างให้นักเรียนพูดตาม จากนั้นครูพูดเพื่อถามเพื่อให้นักเรียนสรุปความเป็นคำพูดของนักเรียนเองทีละตอน เช่น ให้ออกถึงผลการปฏิบัติ ให้พูดถึงขั้นตอนต่อไปและให้นักเรียนออกมาพูดถึง ขั้นตอนต่าง ๆ หน้าชั้นเรียนโดยใช้คำพูดของนักเรียนเอง ครูใช้กลวิธีเสริมต่อทั้ง 5 ประการเพื่อช่วยเหลือนักเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป

ในขั้นนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนรู้จักขั้นตอน การลำดับความของอรรถลักษณะแต่ละชนิด

ก. เรื่องเล่าเกี่ยวกับประสบการณ์ ครูสรุปเนื้อหาในรูปของแผนภูมิ (Diagram) โดยอธิบายลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ ให้นักเรียนสังเกตลักษณะของภาษา เช่น มีคำวิเศษณ์บอกเวลาและลำดับของเหตุการณ์ เป็นเรื่องเล่าในอดีต มีคำเชื่อม เป็นต้น

ในขั้นนี้ครูพูดเพื่อให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง หรือให้นักเรียนบอกความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เล่าโดยครูคอยพูดสนับสนุนและให้กำลังใจ พร้อมกับให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดประกอบการสรุปความเข้าใจ เกี่ยวกับลักษณะของภาษา ตามเนื้อความชนิดเรื่องเล่าจากประสบการณ์

ข. เรื่องเกี่ยวกับการบอกขั้นตอนต่าง ๆ ครูสรุปเนื้อหาโดยใช้แผนภูมิ (Diagram) ครูพูดอธิบายลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ ครูพูดถามเพื่อให้นักเรียนพูดสรุปความ เช่น เป็นประโยคคำสั่ง คำบอก ใช้ภาษาเป็นกลาง ๆ เป็นต้น พร้อมกับพูดเพื่อให้นักเรียนซักข้อสงสัย และในขั้นนี้จะให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด เพื่อประเมินผลตนเองในรูปการใช้ภาษาตามเนื้อความที่ปรากฏด้วย

ขั้นที่ 5 ขั้นประเมินผล

ในขั้นนี้มีจุดประสงค์เพื่อทำกิจกรรมทบทวนและประเมินผลในสิ่งที่ได้เรียนไปแล้ว

ก. เรื่องเล่าเกี่ยวกับประสบการณ์ ให้นักเรียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ตนเองอย่างอิสระ อาจใช้ภาพประกอบ โดยการกำหนดให้นักเรียนแต่ละคนเตรียมเรื่องมาเอง คนละเรื่องเพื่อทำกิจกรรมดังนี้

1. จับคู่เล่าเรื่อง
2. ออกมาเล่าเรื่องหน้าชั้น
3. ฟังเพื่อนพูดแล้วเล่าเรื่องกลับในลักษณะที่เป็นถ้อยคำของตนเอง

ครูใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ทั้ง 5 ประเภท พูดช่วยเหลือนักเรียนเมื่อประสบปัญหา

ข. เรื่องเกี่ยวกับการบอกวิธีการขั้นตอนต่าง ๆ ในขั้นนี้แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน เพื่อให้ศึกษาจากตัวอย่างเรื่องที่เรียนแล้วให้นักเรียนบอกถึงวิธีการทำอย่างอื่นกลุ่มละ 1 อย่าง ตามความคิดของนักเรียนเองจากนั้นให้แต่ละกลุ่มออกมาสาธิตหน้าชั้น ถ้านักเรียนพูดติดขัด ครูพูดเสริมให้กำลังใจและ พูดซ้ำข้อความของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความมั่นใจยิ่งขึ้น

4. การสอนตามคู่มือครู หมายถึง การสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์

- กรมสามัญศึกษา ในรายวิชาภาษาอังกฤษหลัก 1 และ 2 (อ 011-อ 012) โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจโดยใช้การสนทนาถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนหรือใช้วัสดุต่าง ๆ เพื่อทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทเรียน เป็นการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเป็นการนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ 2 แจ้งจุดประสงค์เป็นการให้ผู้เรียนทราบว่า เมื่อผู้เรียนเรียนจบขั้นตอนในเนื้อหาแล้วผู้เรียนสามารถฟังเรื่องและเข้าใจความหมายของเรื่อง ตลอดจนใช้ภาษาสำหรับการพูดได้ถูกต้อง

ขั้นที่ 3 ทบทวนประสบการณ์เดิมโดยใช้คำถามหรือทำแบบฝึกหัดเพื่อทบทวน คำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์และสำนวนต่าง ๆ ที่ผู้เรียนได้เรียนไปแล้ว

ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้โดยทำกิจกรรมก่อนเรียน เกี่ยวกับคำศัพท์ และโครงสร้างทางไวยากรณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เรียนจะได้ฟังจากเรื่อง

ขั้นที่ 5 ให้นำความรู้ โดยใช้รูปภาพ การสร้างสถานการณ์ เพลง เกม หรือการเล่าเรื่องและให้นักเรียนเดาเรื่องที่จะเกิดขึ้น

ขั้นที่ 6 ลงมือปฏิบัติให้นักเรียนฟังเรื่องจากเทปแล้วทำแบบฝึกหัด

ขั้นที่ 7 แจ้งผลการปฏิบัติ โดยครูตรวจแก้ไขข้อบกพร่องในการทำแบบฝึกหัดของนักเรียนให้คำชมเชยเมื่อนักเรียนทำงานได้ถูกต้อง แก้ไข เมื่อนักเรียนทำผิด อธิบายเพิ่มเติมเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจ

ขั้นที่ 8 ประเมินผลการเรียนรู้ ครูประเมินผลการเรียนรู้โดยการสังเกตการทำกิจกรรมและการตอบคำถามจากแบบฝึกหัดของนักเรียน

ขั้นที่ 9 ส่งเสริมความมั่นใจและถ่ายโอนความรู้เป็นการสรุปย่อ ทบทวนบทเรียนที่ผ่านมาเพื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรมหรือการเรียนรู้ที่ฝังแน่นขึ้น อาจทำได้โดย ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มรายงานผลหรือเล่าเรื่อง เตรียมเรื่องมาพูดหรือปฏิบัติงานวิธีการต่าง ๆ

5. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง - พูด หมายถึง ความสามารถในการฟังเข้าใจความหมายของคำหรือประโยค หรือข้อความและความสามารถพูดได้ตอบกับคู่สนทนาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ตามลักษณะหน้าที่ของภาษา (Function) ซึ่งแยกได้ดังนี้ การฟังคือ ฟังบทสนทนาหรือเรื่องเล่าสั้น ๆ แล้วตอบคำถามและบอกลำดับของเหตุการณ์หรือลำดับของเรื่องได้รวมถึงเมื่อฟังข้อความจากเทปบันทึกเสียงแล้วเลือกภาพหรือเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับข้อ

ความที่ได้ยินถูกต้อง การพูดคือ พูดเล่าเกี่ยวกับสิ่งที่ตนเองชอบและไม่ชอบ พูดสื่อความเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน ซึ่งทั้งการฟังและการพูดสามารถวัดได้จากคะแนนวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง - พูด โดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและหาคุณภาพแล้ว

6. ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียน (Student and Teacher Verbal Interaction) ในที่นี้หมายถึง พฤติกรรมทางวาจาของครูและนักเรียนในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในช่วงที่ผู้วิจัยทำการสอนด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการแสดงออกอย่างจริงจัง แยกได้ดังนี้

ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครู (Teacher Verbal Interaction) หมายถึงการแสดงออกในลักษณะที่เป็นภาษาพูดเพื่อสื่อความหมายระหว่างครูกับนักเรียน ในขณะที่มีการเรียนการสอนในชั้นเรียนทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย

ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของนักเรียน (Student Verbal Interaction) หมายถึง การแสดงออกทางวาจาของนักเรียน ในลักษณะที่เป็นภาษาพูดเพื่อสื่อความหมายในขณะที่เรียนในชั้นเรียนทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย

ผู้วิจัยได้ดัดแปลงแบบสังเกตพฤติกรรมทางวาจาของครูและนักเรียน ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมาจากงานวิจัยของ ศุภนิช ตรีนิคม (2530 : 156-163) มากำหนดเป็นปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียน ตามระบบการวิเคราะห์พฤติกรรมทางการเรียนการสอน ของ แฟลนเดอร์ส (Flanders Interaction Analysis Categories) 10 ประเภท มี 3 หมวด ดังนี้

หมวด ก ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียนทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย

1. การถามเพื่อให้นักเรียนตอบ
 - 1.1 ครูสนทนาซักถาม พูดคุย ทักทายกับนักเรียน
 - 1.2 ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับบทเรียน
 - 1.3 ครูสนทนาซักถามโดยให้นักเรียนบอกลำดับความของเรื่องที่เรียน
 - 1.4 ครูสนทนาซักถามโดยให้นักเรียนบอกความหมายของคำศัพท์ และรูปประโยค
2. การตอบคำถามของนักเรียน
 - 2.1 ครูตอบคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดในบทเรียน
 - 2.2 ครูตอบคำถามเกี่ยวกับข้อสงสัยของนักเรียนเกี่ยวกับบทเรียน
 - 2.3 ครูตอบคำถามจากการเฉลยแบบฝึกหัด

3. การบรรยาย อธิบาย เล่าเรื่อง
 - 3.1 ครูบรรยายรายละเอียดวิธีใช้โครงสร้างทางภาษาโดยไม่สรุปเป็นกฎเกณฑ์
 - 3.2 ครูบรรยายรายละเอียดขั้นตอนในการใช้ภาษา เพื่อนำไปใช้เพื่อสื่อความหมาย
 - 3.3 ครูอธิบายความหมายของคำศัพท์และรูปประโยคในบทเรียน
 - 3.4 ครูบรรยายรายละเอียดของกติกากในการปฏิบัติงาน ทำกิจกรรม เล่นเกม
4. การสรุป
 - 4.1 ครูสรุปเนื้อหาขั้นตอนในบทเรียนโดยถามให้นักเรียน บอกวิธีใช้รูปประโยค
 - 4.2 ครูสรุปเนื้อหาให้นักเรียนบอกความหมาย คำศัพท์ รูปประโยค
 - 4.3 ครูสรุปบทเรียนโดยใช้กิจกรรม เกม สื่อการสอน แผนภูมิ
 - 4.4 ครูสรุปบทเรียนโดยให้นักเรียนจดบันทึกลงในบทเรียน
5. การออกคำสั่ง การแนะนำนักเรียน
 - 5.1 ครูสั่งให้นักเรียนปฏิบัติงานทำกิจกรรม เล่นเกม
 - 5.2 ครูสั่งให้นักเรียนฝึกทักษะทางภาษาและประโยคจากบทเรียน
 - 5.3 ครูแนะนำขั้นตอนในการปฏิบัติงานทำกิจกรรม เล่นเกม
 - 5.4 ครูแนะนำเพื่อให้เข้าใจข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานทำกิจกรรม เล่นเกม
 - 5.5 ครูแนะนำแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม
6. การว่ากล่าวตักเตือน อบรมสั่งสอน การตำหนิและการขู่ลงโทษ
 - 6.1 ครูตักเตือนนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในชั่วโมงเรียน
 - 6.2 ครูตำหนินักเรียนเมื่อนักเรียนปฏิบัติงาน ทำแบบฝึกหัด ทำกิจกรรมไม่ได้
 - 6.3 ครูตักเตือนเกี่ยวกับความสะอาดและระเบียบการปฏิบัติงาน
 - 6.4 ครูขู่ลงโทษและหักคะแนนนักเรียนเมื่อนักเรียนไม่ปฏิบัติตาม
7. การชมเชยหรือให้กำลังใจการพูดเพื่อยอมรับความรู้สึกของนักเรียน
 - 7.1 ครูชมเชยนักเรียนด้วยการพูดเสริมแรงในการปฏิบัติงานทำกิจกรรม เล่นเกม
 - 7.2 ครูพูดเพื่อให้เป็นรูปแบบทางภาษาเมื่อนักเรียนพูดผิดหรือใช้ภาษาแม่หรือสงสัย
 - 7.3 ครูพูดเสริมความต่อความ เมื่อนักเรียนพูดติดขัด หรือพูดไม่จบสมบูรณ์

ชักถาม

7.4 ครูพูดเพื่อเป็นแนวทางชี้แนะเมื่อนักเรียนเงียบไม่ตอบ

7.5 ครูพูดเพื่อให้ปฏิบัติ เมื่อต้องการให้นักเรียนปฏิบัติสิ่งใด

7.6 ครูพูดประโยคซ้ำคำตอบของนักเรียนเพื่อแสดงว่า ยอมรับต่อความคิดเห็น

ของนักเรียน

7.7 ครูพูดชมเชยยอมรับในผลงานของนักเรียนจากการปฏิบัติงานทำกิจกรรมกลุ่ม
หมวด ข ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของนักเรียนทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย

1. การถามคำถามครู

1.1 นักเรียนถามคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดของเนื้อหาในบทเรียน

1.2 นักเรียนถามคำถามเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์ รูปภาพและรูปประโยคใน

บทเรียน

1.3 นักเรียนถามคำถามเกี่ยวกับกติกาในการทำกิจกรรม เล่นเกม

1.4 นักเรียนถามครูเกี่ยวกับการเขียนรายงาน ทำแบบฝึกหัด

1.5 นักเรียนถามครูจากการฝึกทักษะทางภาษาและรูปประโยค

2. การตอบสนองคำพูดครูหรือการตอบคำถาม

2.1 นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดของเนื้อหาในบทเรียน

2.2 นักเรียนตอบคำถามจากการสนทนา พูดคุย ทักทายครู

2.3 นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์ รูปภาพและรูปประโยคใน

บทเรียน

2.4 นักเรียนตอบคำถามครูจากแบบฝึกหัดในบทเรียน

3. การถามคำถามเพื่อน การตอบคำถามเพื่อนและการอภิปรายกลุ่ม

3.1 นักเรียนถามคำถามเพื่อนจากการฝึกใช้ภาษารูปประโยค เพื่อสื่อความหมาย

3.2 นักเรียนตอบคำถามเพื่อนจากการฝึกใช้ภาษารูปประโยค เพื่อสื่อความหมาย

3.4 นักเรียนอภิปรายร่วมกับเพื่อนเกี่ยวกับเนื้อหา กิจกรรมที่เกี่ยวข้องในบทเรียน

4. การเล่าเรื่อง การอธิบาย การพูดแสดงความคิดเห็น การพูดเพื่อฝึกทักษะ

4.1 นักเรียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์เหตุการณ์ เพื่อเสริมบทเรียน

4.2 นักเรียนเล่าเรื่องจากเรื่องที่อ่านในบทเรียน

- 4.3 นักเรียนเล่าเรื่องย้อนกลับจากที่อ่านในบทเรียน
- 4.4 นักเรียนเล่าเรื่องจากสื่อ เช่น รูปภาพ บัตรคำ ของจริง
- 4.5 นักเรียนเล่าเรื่องย้อนกลับจากที่เพื่อนพูด
- 4.6 นักเรียนพูดอธิบายชี้แจงจากรายละเอียดจากการปฏิบัติงานทำกิจกรรม เล่นเกม
- 4.7 นักเรียนพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่ปฏิบัติ เล่นเกม
- 4.8 นักเรียนพูดเพื่อฝึกทักษะทางภาษาและฝึกทักษะรูปประโยค
5. การพูดเพื่อขอร้อง หรือร้องขอต่อการกระทำ
 - 5.1 นักเรียนพูดขออนุญาต เข้าออกห้องเรียนเพื่อไปทำธุระ
 - 5.2 นักเรียนพูดขอร้องให้ครูพูดใหม่หรือพูดซ้ำความเดิมอีกครั้ง
 - 5.3 นักเรียนพูดขอร้องเพื่อตอบคำถาม ปฏิบัติงาน ทำกิจกรรมไม่ได้โดยกล่าวขอโทษ

หมวด ค ความเจ็บและความสับสน

1. ความเจ็บหรือหยุดชะงักชั่วคราวของครูในขณะที่ทำการเรียนการสอนในห้องเรียน
2. ความสับสนทางวาจาของครูและนักเรียน ซึ่งไม่สามารถแยกได้ว่าใครพูด

ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียนดังกล่าว สามารถวัดได้จากการสังเกตและบันทึกข้อมูลพร้อมทั้งบันทึกเทปเสียงการสอนในช่วงเวลาที่ผู้วิจัยทำการสอนภาษาอังกฤษ ด้วยตนเอง และแต่งตั้งอาจารย์ประจำชั้นเป็นผู้ช่วยทำการบันทึกเทปและสังเกตร่วมอีกท่านหนึ่ง ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจำนวนกลุ่มละ 3 ชั่วโมง โดยบันทึกแบบสุ่มชั่วโมงเรียน แล้วนำเทปบันทึกเสียงมาถอดความถี่รอยคะแนนลงในแบบบันทึกพฤติกรรม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการสังเกต แล้วนำความถี่ที่ได้มาหาค่าความแตกต่างทางสถิติโดยใช้ Chi square Test

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษางานวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาจากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งได้รวบรวมและเรียบเรียงไว้ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติของภาษา
 - 1.1 ธรรมชาติของการเรียนรู้ภาษา
 - 1.2 การเรียนรู้ภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ
 - 1.3 สมองกับการเรียนรู้ภาษา
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนทักษะการฟังและทักษะการพูด
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะการฟัง
 - 2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะการพูด
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการสอนทักษะการฟังและทักษะการพูด
 - 3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการสอนทักษะการฟัง
 - 3.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการสอนทักษะการพูด
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอรรถลักษณะ (Genre)
6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้
7. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ข้อความต่อเนื่อง
8. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปฏิสัมพันธ์ทางวาจา

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติของภาษา

1.1 ธรรมชาติของการเรียนรู้ภาษา

เสาวลักษณ์ วัฒนวิทย์ (2534 : 22) กล่าวว่า การเรียนภาษาต้องเริ่มต้นจากการรับรู้โดยการเลียนแบบเป็นระยะแรก เนื่องจากไม่เคยได้รับปัจจัยป้อนทางภาษานั้น ๆ มาก่อนและภาษามนุษย์ก็มีใช้ภาษาสัญญาณที่จะเกิดขึ้นตามธรรมชาติ ภาษาของมนุษย์ และสัตว์จะคล้ายคลึงกันต่อเมื่อเป็นภาษาที่สื่อความรู้สึกเท่านั้น เช่น เจ็บ ปวด ดีใจ เสียใจ ฯลฯ ดังนั้นภาษาแต่ละภาษาจึงแตกต่างกันออกไป

ไดแอก์ (Diack, 1968 : 59-62) กล่าวว่าการเรียนรู้ภาษาของเด็กจิม ๗ แล้วเริ่มต้นตั้งแต่อายุได้ 12 เดือน และภายใน 5 ปี เด็กจะเรียนรู้ภาษาได้มากขึ้น เป็นการเรียนรู้แบบก้าวหน้า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเป็นระยะ ๆ และเขาสรุปว่า การเรียนรู้ภาษาพูดของเด็กได้มาจากการจำ จากความหมายในการรับรู้เบื้องต้นในการสอนพูดภาษาที่ 2 ของครูให้แก่เด็กเรียนนั้นครูจะต้องเชี่ยวชาญ การจะพูดสนทนา ครูจะต้องให้ความหมายให้ชัดเจนเพื่อให้นักเรียนสามารถ จำภาษาเพื่อนำไปใช้ได้ นอกจากนี้ เสวถักกัม รัตนวิชัย (2531 : 9) ให้คำจำกัดความของการเรียนรู้ภาษาว่า มนุษย์จะเรียนภาษาได้ย่อมจะต้องรับระบบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับรูปแบบของเสียงหรือประโยค เพื่อให้ได้ความหมายของภาษาซึ่งจะช่วยให้เข้าใจคำพูดและสามารถพูดในสิ่งที่คนอื่นเข้าใจได้

1.2 การเรียนรู้ภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ

พวงเพ็ญ อินทรประวัติ (2520 : 39) กล่าวว่า ความสามารถทางด้านภาษาของเด็กนั้น มีมาตั้งแต่กำเนิด จึงทำให้มนุษย์ทุกคนสามารถเรียนรู้ภาษาของตนเองได้โดยไม่มีปัญหาใดเลย แต่เมื่อพิจารณาถึงการเรียนภาษาที่สองก็พบว่า คนเราจะมีความสามารถในการเรียนได้ไม่เท่ากันซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อรุณี วิริยะจิตรา (2532 : 8) ว่า การเรียนรู้ภาษาที่สองนั้นไม่ได้เกิดขึ้นง่ายด้ายกับทุกคนเหมือนการเรียนรู้ภาษาแรก ทั้งนี้เพราะมีปัจจัยหลายอย่างที่มีผลต่อการเรียนภาษาที่สองซึ่งได้แก่ อายุและบุคลิกของแต่ละบุคคลและพวงเพ็ญ อินทรประวัติ กล่าวว่า การที่จะเรียนภาษาได้ดีนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ 3 ประการคือ ทักษะคิด แรงจูงใจ และโอกาส

อรุณี วิริยะจิตรา (2532 : 9-16) ได้กล่าวถึงการเรียนภาษาที่สองว่ามีหลายรูปแบบและในระล่ำสุดนี้ได้มีสมมุติฐาน 5 ข้อที่เกี่ยวกับการเรียนภาษาที่สอง ซึ่งได้พื้นฐานข้อมูลมาจากการวิจัยต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

1. The Acquisition Learning Hypothesis สมมุติฐานนี้อ้างว่าผู้ใหญ่สามารถเรียนภาษาที่สองได้สองแบบคือ เรียนภาษาแบบธรรมชาติ (Acquisition) และเรียนภาษาแบบไม่เป็นธรรมชาติ (Learning) การเรียนจากธรรมชาติเรียนได้จากการใช้ภาษาในการสื่อสารจริง ๆ การเรียนแบบนี้ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ในด้วภาษา (Linguistic knowledge) ขึ้นตามธรรมชาติ ผู้เรียนจะเรียนได้ใกล้เคียงกับภาษาแรกและจะเรียนภาษาได้

โดยไม่รู้ตัวเด็กไม่ได้เรียนกฎเกณฑ์ของภาษา แต่ในการใช้ภาษาเด็กมีความรู้สึกว่าจะใช้ภาษาแบบนั้นส่วนการเรียนแบบไม่เป็นธรรมชาตินั้น เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับตัวภาษาซึ่งเป็นการเรียนภาษาจากการเรียนกฎเกณฑ์ของภาษา

2. The Natural Order Hypothesis สมมุติฐานนี้กล่าวว่า การเรียนรู้กฎเกณฑ์ของภาษาจะเป็นไปตามลำดับ ก่อนหลังตามธรรมชาติ คือผู้เรียนสามารถจะเรียนรู้โครงสร้างของภาษาบางอย่างได้ก่อนโครงสร้างอื่น ๆ และลำดับขั้นตอนของการเรียนรู้กฎเกณฑ์นี้จะเกิดขึ้นคล้ายคลึงกับผู้เรียนทุกคนไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่หรือเด็ก ดังนั้นในการสอนภาษาจึงไม่มีประโยชน์ที่ผู้สอนจะเริ่มสอนหรือแก้คำผิดของกฎเกณฑ์บางอย่างในขณะที่ผู้เรียนยังไม่อยู่ในขั้นที่จะรับรู้กฎเกณฑ์นั้น ๆ

3. The Monitor Hypothesis สมมุติฐานนี้กล่าวว่า การเรียนรู้กฎเกณฑ์ของภาษาช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาได้น้อยมาก ทั้งนี้เพราะการเรียนรู้กฎเกณฑ์ของภาษามีส่วนเพียงช่วยตรวจแก้ภาษาเท่านั้น และในการเรียนภาษาที่สองเพื่อที่จะสื่อสารอย่างใดอย่างหนึ่งนั้น ควรมุ่งความสนใจไปที่ว่าจะกล่าวอะไร (เนื้อหา) มากกว่าที่จะกล่าวอย่างไร (ตัวภาษา)

4. The Input Hypothesis สมมุติฐานนี้กล่าวว่า มนุษย์เรียนรู้ภาษาเพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลาจากภาษาที่ตนได้รับฟังหรืออ่านได้เข้าใจ เช่น เด็กเรียนภาษาแรกจากการได้ฟังสิ่งที่ผู้ใหญ่พูดกับตน เนื่องจากผู้ใหญ่พูดกับเด็กนั้นจะมีทั้งคำศัพท์และกฎเกณฑ์รูปแบบใหม่ ๆ ของภาษารวมอยู่ด้วยเสมอแต่ผู้ใหญ่ใช้กฎเกณฑ์ทางภาษาหรือศัพท์ใหม่ ๆ นี้ในบริบท (Context) รอบ ๆ ตัวเด็ก เช่น โรงเรียน บ้าน หรือใช้ข้อมูลนอกเหนือตัวภาษา เช่น ท่าทางต่าง ๆ เข้ามาช่วย ทำให้เด็กเข้าใจสิ่งที่ผู้ใหญ่พูดได้

5. The Affective-Filter Hypothesis สมมุติฐานนี้กล่าวว่า ทิศนคติเป็นตัวแปรที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการเรียนภาษา นอกจากนี้ผู้เรียนที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาจะมีจิตใจที่ไม่ว่าวุ่นขณะเรียน และจะทำให้มีความพร้อมที่จะเรียนรู้เพิ่มขึ้น

ขจร สุวัชรสรรค์ (2532 : 151) ได้ให้ทัศนะในการเรียนการสอนว่า การเรียนภาษานั้นจะต้องยึดหลัก 5 ประการคือ

1. การฝึก (Drill) ไม่ได้ขึ้นอยู่กับกาฝึกบ่อย ๆ หรือฝึกซ้ำ ๆ แต่การฝึกจะเกิดประโยชน์ต่อเมื่อให้ผู้เรียนได้เห็นข้อแตกต่างของกระสวนประโยค

2. สิ่งที่อยู่เรียนจะเรียนต้องมีความหมาย ง่ายที่จะทำและจำได้นาน

3. สิ่งที่ยกมาเปรียบเทียบนั้นต้องไม่ใช้การเปรียบเทียบ โดยการอธิบายด้วยคำพูดแต่ควรเป็นสิ่งที่ได้มองเห็นได้

4. ในการเรียนทักษะใดทักษะหนึ่งเด็กต้องรู้ลักษณะ (Feature) ของภาษาด้วยเช่นการส่อนอกเสียง ครูจำเป็นต้องอธิบายว่าเสียงนั้นจะออกเสียงอย่างไร

5. การเรียนรู้ภาษาจะเกิดขึ้นได้เมื่อสิ่งของเป็นรูปธรรมและ การแสดงท่าทางมีความสัมพันธ์กัน

จึงกล่าวโดยสรุปว่า การเรียนรู้ภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศนั้นไม่ได้ เกิดขึ้นได้ง่ายกับคนทุก ๆ คนเหมือนการเรียนรู้ภาษาแรก ถึงแม้ว่าบางครั้งจะมีช่วงระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนมากกว่ากันก็ตาม หรือบางคนอาจจะประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาที่สองมากกว่าคนอื่น ๆ ถึงแม้ว่าจะอยู่ในสิ่งแวดล้อมเหมือน ๆ กัน ทั้งนี้มีปัจจัยหลายด้านที่มีผลต่อการเรียนภาษาที่สองนั่นเอง

1.3 สมองกับการเรียนรู้ภาษา

ปัจจุบันมีการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับหน้าที่ของสมองของมนุษย์ อย่างแพร่หลายทำให้ทราบว่าสมองมนุษย์อาจแบ่งเป็น 2 ซีกทำหน้าที่ในการคิดแตกต่างกัน (สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ 2536 : 128) และสาวลัทธิ รัตนาวิช (2534 : 21-22) กล่าวถึงกลไกในการทำงานของสมองในการรับรู้อาหารว่า การรับรู้ทางสมองซึ่งเป็นกระบวนการทางธรรมชาติเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สอนจำเป็นต้องเข้าใจกลไกในการทำงานของสมอง เมื่อเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจะช่วยให้กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และถาวรได้อย่างเป็นธรรมชาติด้วย และกล่าวสรุปว่าสมองมนุษย์จะประกอบไปด้วยเซลล์ (Cell) จำนวนนับพันล้าน ๆ ตัวและมีประสิทธิภาพแตกต่างกันไปตามพันธุกรรมจากบิดามารดาของแต่ละคน ซึ่งไม่เหมือนกัน สมองส่วนบนของมนุษย์จะทำหน้าที่ในการ รับรู้อาหารอยู่แล้วโดยธรรมชาติ ซึ่งจะทำหน้าที่แยกออกเป็นสองส่วนโดยมีการทำงานที่มีอิสระแก่กัน คือสมองซีกซ้าย และสมองซีกขวา สมองทั้งสองส่วนสามารถรับรู้การทำงานซึ่งกันและกัน โดยมีประสาทส่วนกลางทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมโยงสมอง (Corpus Callosum) ทำหน้าที่รับการถ่ายโอนความรู้และประสบการณ์จากการทำงานของสมองทั้งสองข้างนั้นสมองแต่ละซีกจะมีบริเวณรับรู้จากอวัยวะสัมผัส ควบคุมการปฏิบัติการเคลื่อนไหวของร่างกาย

สมองซีกซ้ายจะทำหน้าที่รับรู้และสื่อความทางภาษา เช่น การฟัง และการพูด โดยมีความสามารถแยกแยะความคิดเชิงตรรกวิทยาได้แยกแยะความเป็นเหตุเป็นผลได้เช่น วิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์

สมศักดิ์ ภูวิภาดาธรรม (2536 : 129-130) ให้ความรู้เพิ่มเติมว่าถ้าจะเปรียบเทียบให้เห็นมากขึ้นอาจกล่าวได้ว่า การทำงานของสมองซีกซ้ายเปรียบเสมือน กลไกของนาฬิกาคอมพิวเตอร์ ซึ่งถ้าดูจากหน้าปัดนาฬิกาจะพบว่า ตัวเลขจะขึ้นจากเลขหนึ่งไปยังอีกเลขหนึ่งตามลำดับอย่างมีระบบ และขึ้นอยู่กับเวลา โดยใช้ภาษาและสัญลักษณ์ของตนเองและการทำงานของสมองซีกขวาเปรียบเสมือนการทำงานของกล้องรุแสง (Kaleidoscope) ซึ่งจะสร้างโครงสร้างเหมือนภาพรวมขึ้นให้เห็นได้โดยจับหลัก กล้องรุแสงจะประสานสัมพันธ์สิ่งย่อยต่าง ๆ ขึ้นเป็นภาพการทำงานจึงทำพร้อม ๆ กัน ทุกจุดไม่ใช่ที่ละจุดอย่างการทำงานของนาฬิกาคอมพิวเตอร์

แม้การทำงานของสมองทั้งสองซีกจะมีความแตกต่างกันแต่ก็ไม่ได้หมายความว่า สมองแต่ละซีกแบ่งแยกกันทำหน้าที่โดยไม่สามารถประสานสัมพันธ์กันในการทำงาน ในทางตรงกันข้ามต่อไปนี้จะแสดงหน้าที่การทำงานของสมองทั้งสองซีก ดังภาพประกอบข้างล่าง

สมองซีกซ้าย	สมองซีกขวา
Bird อักษร ภาษา 62 ตัวเลข ส่วนย่อย เป็นไปตามลำดับขั้น	 ภาพ กะสวน ส่วนรวม สัมพันธ์ทุกส่วนไปร่วมกัน สร้างภาพ

ภาพประกอบ 1 หน้าที่การทำงานของสมองซีกซ้ายและซีกขวา

จากภาพประกอบ 1 จะพบว่าถ้าสมองทั้ง 2 ซีกทำงานอย่างเต็มที่ไปพร้อมกัน เราจะได้ข้อมูลอย่างกว้างขวางเพื่อการวิเคราะห์และสังเคราะห์ศึกษาทั้งส่วนย่อยและภาพรวม บุคคลจึงควรได้รับการฝึกให้คิดโดยใช้สมองทั้ง 2 ซีก เพื่อความเข้าใจอย่างสมบูรณ์และมีความยืดหยุ่นในการคิด

กล่าวโดยสรุป การสอนที่จะพัฒนาสมองทั้งสองซีกให้มีความสัมพันธ์กันนั้นมีความสำคัญมากช่วยให้นักเรียนเกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ และมีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ แต่ในสภาพปัจจุบัน การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนโดยทั่วไปมักจะเน้นการเรียนจากตำรา และคำบรรยายของครูเรียนการใช้ภาษา ตัวเลข หรือศึกษาในเรื่องที่เป็นนามธรรมต่าง ๆ อันเป็นการเน้นหนักในการใช้สมองซีกซ้าย แม้แต่ในชั้นเรียนของเด็ก เช่น ประถมศึกษา นักเรียนจะเรียนจากตำราและสมุดแบบฝึกหัดมากกว่าการมีประสบการณ์ตรง การเรียนดังกล่าวเป็นการอาศัยสมองซีกซ้ายเป็นส่วนใหญ่ นักเรียนที่ด้อยความสามารถเรื่องภาษาจะถูกบังคับให้เรียนโดยใช้รูปแบบหรือวิธีการเรียนที่ยากสำหรับตนโดยไม่จำเป็น และนักเรียนที่ถนัดทางภาษาก็จะได้รับการพัฒนาให้ใช้สมองซีกขวาน้อยเกินไป (สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ. 2536 : 130)

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนทักษะการฟังและทักษะการพูด

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนทักษะการฟัง

ผะอบ โปะะกฤษณะ (2536 : 13) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการฟังว่า การฟังเป็นสิ่งที่ต้องฝึกฝนเช่นเดียวกับการอ่าน การเขียนและการพูด คนส่วนมากเข้าใจว่า การฟังไม่เป็นของยากอะไรแต่ความจริงการฟังเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อเมื่อผู้ฟังรู้จักฟัง ถ้าผู้ฟังไม่รู้จักฟังก็ไร้ประโยชน์ หรืออาจนำโทษอันยิ่งใหญ่มาสู่ผู้ฟังได้

แครชเชน (ขจร สุขรังสรรค์. 2536 : 157 ; อ้างอิงมาจาก Krashen.1983 : 79-98) ให้ความหมายของการฟังว่า คือข้อมูลป้อนเข้า (Input) ให้แก่ผู้ฟังในลักษณะที่มีความหมาย (Comprehensible) ซึ่งอาจจะใช้ท่าทาง (Gestures) อุปกรณ์ต่าง ๆ (Visuals) เข้าช่วยและข้อมูลนั้นก็จะมีความหมาย ทำให้ผู้ฟังพูดได้ดีที่สุด

บรัมฟิตและคนอื่น ๆ (Brumfit and others.: 69-73) แบ่งการฟังออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. Extensive listening เป็นการฟังในสิ่งที่ผู้ฟังรู้มาบ้างแล้วและนำมาใช้กับสิ่งแวดล้อมใหม่ ส่วนใหญ่ผู้ฟังจะได้รับรู้มาจากที่อื่น

2. Intensive listening เป็นการฟังในเรื่องที่กำหนดให้ หรือเพื่อจุดประสงค์ใดจุดประสงค์หนึ่ง

แวลเลท (Valette.1972 :141-142) ได้แบ่งพฤติกรรมการฟังออกเป็น 5 ระดับคือ

1. ระดับกลไก (Mechanical Skill) เป็นระดับที่ผู้เรียนได้ยินความแตกต่างของภาษาต่างประเทศ แต่ไม่จำเป็นต้องรู้ความหมายของสิ่งที่ได้ยิน
2. ระดับความรู้ (Knowledge) เป็นระดับที่ผู้เรียนเข้าใจความหมายของคำและประโยคที่ให้เรียนไปแล้วสามารถปฏิบัติตามคำสั่งอย่างง่าย ๆ ได้และจับคู่ประโยคที่ได้อินกับรูปภาพได้
3. ระดับถ่ายโอน (Transfer) เป็นระดับที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจความสัมพันธ์ ระหว่างเสียง คำศัพท์ และโครงสร้างที่ได้เรียนไปแล้ว สามารถตอบคำถาม เลือกคำตอบที่เหมาะสมกับคำถาม และสามารถเข้าใจข้อความที่ยาวกว่าหนึ่งประโยค
4. ระดับสื่อสาร (Communication) เป็นระดับที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจคำสั่งคำอธิบาย สามารถเข้าใจข้อความที่ได้อินแม้คำที่ไม่รู้ความหมายแทรกอยู่ และสามารถเติมข้อความ ที่ไม่เคยได้อินมาก่อน สามารถที่จะฟังข้อความที่พูดด้วยความเร็วปกติของเจ้าของภาษาได้ เช่น คำพูดในบทละคร ภาพยนตร์ วิทยุ หรือรายการโทรทัศน์
5. ระดับวิพากษ์วิจารณ์ (Criticism) เป็นระดับที่ผู้ฟังสามารถวิเคราะห์ระดับของข้อความ ข่าวดสาร เห็นความแตกต่างของรูปแบบภาษาพูดโดยตรง และเข้าใจความหมายโดยนัย สามารถประเมินความรู้สึก อารมณ์ ความมุ่งหมายของผู้พูดจากน้ำหนักรของคำ ประโยคที่เน้นและจากน้ำเสียงได้

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การฟัง หมายถึง การให้ข้อมูลที่มีความหมาย ซึ่งอาจใช้อุปกรณ์ประกอบเพื่อช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจดียิ่งขึ้น และเพื่อให้เป็นประโยชน์สูงสุด ผู้ฟังจะต้องเข้าใจความหมายของข้อมูลให้ชัดเจน และทำให้เกิดการสร้างสรรค์ และจะประสบผลสำเร็จมากขึ้น ถ้าผู้ฟังคุ้นเคยกับภาษาและวัฒนธรรมที่รับรู้มาก่อน

2.1.1 การสอนทักษะการฟัง

การสื่อสารในชีวิตประจำวันนั้น การฟังนับว่าเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญทักษะหนึ่งเป็นทักษะที่ใช้กันมากและเป็นทักษะแรกที่ต้องการจะสอน เพราะผู้พูดจะต้องฟังให้ เข้าใจเสียก่อนจึงจะสามารถ

พูดได้ตอบ อ่าน หรือ เขียนได้ ทักษะการฟังจึงเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ทักษะ อื่น ๆ ดังนั้นในการเรียนการสอน นักเรียนจึงควรได้รับการฝึกฝนทักษะการฟังอย่างเพียงพอ และ จริงจัง และได้เสนอแนะการสอนทักษะการฟังไว้ดังนี้ (สมิตรา อังวัฒนกุล.2535 : 159–160)

1. กระตุ้นความสนใจของผู้เรียนและ ให้ผู้เรียนได้รู้จุดมุ่งหมายของการฝึกทักษะการฟัง ผู้สอนจะต้องแจ้งให้ผู้เรียนได้รู้จุดมุ่งหมายเฉพาะหรืองานที่จะทำหลังจากฟังแล้ว เช่น ผู้เรียนจะต้องรู้ว่าเมื่อฟังจบแล้วจะต้องตอบคำถาม หรือทำแผนภูมิเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง เป็นต้น

2. ให้ผู้เรียนฟังข้อความ หรือเรื่องราวที่เตรียมไว้ ข้อความที่ฟังควรเป็นข้อความที่ใช้ อัตราความเร็วปกติ และควรเปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้ฟังซ้ำ ซึ่งจะฟังซ้ำก็ครั้งนั้น ขึ้นอยู่กับความยาว และความยากง่ายของเรื่องที่ฟัง ลักษณะงานที่ให้ทำและความสามารถของผู้เรียน

3. ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหรืองานที่มอบหมายให้ หลังจากการฟังแล้ว

4. ผู้สอนให้คำติชมในงานของผู้เรียน เช่น เฉลยคำตอบ หรือให้ผู้เรียนได้แก้ไขคำตอบที่ ผิดด้วยตนเอง

2.1.2 ลำดับขั้นในการสอนทักษะการฟัง

พิชยประภา อุดลวิทย์. (2527 : 22 – 23) ได้ให้ลำดับขั้นในการสอนทักษะการฟัง ดังนี้

1. เข้าใจคำ (Understand Individual Words) อาจฟังเป็นคำหรือเป็นประโยค ได้แก่

ก. ตัวเลข (Numbers)

ข. ศัพท์ใหม่ วิธีฝึกอาจยกบัตรคำและออกเสียงดูว่าเสียงเหมือนหรือไม่

2. เข้าใจประโยค (Understanding Sentences) สอนโดยครูบอกคำสั่งการออกท่าทาง และให้นักเรียนปฏิบัติตาม เช่น stand up ครูบอกคำสั่งให้นักเรียนวาดรูปบนกระดานตามคำบอก การเล่นเกมใบ้ ฯลฯ

3. ฟังโครงสร้างของประโยคนักเรียนมักจะฟังเนื้อหา (Content - Word) เช่น ใคร ทำอะไรที่ไหน โดยไม่สนใจคำกริยาหรือคำประกอบ เช่น หัดให้นักเรียนฟังคำที่เป็นพหูพจน์ เป็นต้น

4. ฟังเรื่องราวที่ยากและไม่คุ้นเคยควรหัดให้นักเรียนฟังสิ่งที่ไม่คุ้นเคยบ้างเช่นเดินทางไปต่างประเทศ หัดให้ฟังออกกว่าเป็นภาษาอังกฤษไม่ใช่ฝรั่งเศส โดยให้ฟังรวม ๆ ทั้ง 2 ภาษา นักเรียนจะแยกออกว่าภาษาอะไร โดยฟังจากแบบให้นักเรียนฟังเรื่องแม้ว่าจะไม่เข้าใจเรื่อง แต่ก็ฟังพอจับได้

เป็นคำ ๆ จะได้คุ้นเคย หัดฟังข่าวต่างประเทศ จากวิทยุโดยตรง หรืออัดเทปมาเปิดในห้อง

5. เข้าใจประโยคที่ใช้พูดสั้น ๆ การหัดให้นักเรียนฟังเข้าใจเรื่องสั้น ๆ ที่ใช้ทั้งศัพท์ใหม่ ด้วย มีบทความเตรียมโดยผู้สอนหรือให้ฟังบทความโฆษณาที่อัดใส่เทปไว้

6. ให้นักเรียนเข้าใจภาษาที่ใช้พูดอยู่ทั่วไปซึ่งอาจมีเสียงบางคำหายไปหรือกลิ้งไป เช่น ไปต่างประเทศและได้ยินคนทั่วไปพูด ซึ่งไม่ได้เน้นเหมือนฟังข่าว หรือโฆษณาการฟังเทปประโยคจากหนังสือ มักพูดช้าและชัด แต่ในชีวิตจริง ๆ ไม่ใช่เช่นนั้น จึงควรหัดฟังเทปสัมภาษณ์ ละคร บ้าง และไปดูภาพยนตร์ต่างประเทศ

7. ให้นักเรียนฟังและเข้าใจเรื่องราวเพิ่มเติม (Extended passage) ในขั้นสุดท้ายนักเรียน จะต้องฟังให้เข้าใจ และอาจให้จดบันทึกได้

2.1.3 กิจกรรมในการสอนทักษะการฟัง

สมิตรา อังวัฒนกุล (2535 : 160) ได้เสนอแนะกิจกรรมในการสอนทักษะการฟัง ไว้ดังนี้

1. ให้ฟังคำสั่งที่ใช้ในการเรียนการสอน เช่น การถามคำถาม และกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสนองอย่างเหมาะสม ฟังการบอกแนวทางในการปฏิบัติ การอธิบายภาพ การเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และการบอกแนวทางในการทำกิจกรรมของครูเป็นภาษาอังกฤษ เป็นต้น

2. ให้ฟังเพื่อนคนอื่นถามคำถาม สรุปเรื่อง หรือเล่าเรื่องต่าง ๆ เป็นภาษาอังกฤษ

3. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงบทบาทสมมุติ แสดงละคร หรือการสนทนา ต่าง ๆ

4. ให้ฟังคำบรรยายของบุคคลภายนอกหรือฟังบทเรียนจากเทป ฟังเพลงหรือปาฐกถาต่าง ๆ

5. ให้อุปกรณ์ โดยเฉพาะที่จัดทำขึ้นเพื่อสอนภาษาอังกฤษ และจากโปรแกรมภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์

6. ให้สัมภาษณ์ชาวต่างชาติที่อยู่ในชุมชน

7. ให้เข้าร่วมการบรรยาย การประชุมปฏิบัติการ ชมรมภาษา หรือการประชุมต่าง ๆ ที่ใช้ภาษาอังกฤษ

8. ให้เล่นเกมภาษาอังกฤษ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การสอนทักษะฟังเป็นทักษะที่สำคัญก่อนการเรียนรู้ทักษะอื่น ๆ ในการเรียนการสอนทักษะการฟังจึงควรได้รับการฝึกฝนอย่างเพียงพอและต้องได้รับการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นไป

2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนทักษะการพูด

สมิตรา อังวัฒนกุล (2535 : 167) กล่าวว่า การพูดเป็นการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และความรู้สึกให้ผู้ฟังได้รับรู้และเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้พูด ดังนั้นทักษะการพูดจึงเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับบุคคลในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ในการประกอบอาชีพธุรกิจต่าง ๆ ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ทักษะการพูดจึงนับได้ว่า เป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นมากเพราะผู้ที่พูดได้ย่อมสามารถฟังผู้อื่นพูดได้เข้าใจ และจะช่วยให้การอ่านและเขียนง่ายขึ้นด้วย อย่างไรก็ตาม ทักษะการพูด เป็นทักษะทางภาษาที่ซับซ้อนและเกิดจากการฝึกฝนเป็นเวลานาน ไม่ใช่เกิดจากการเข้าใจและจดจำ

พิชฎา อดุลวิทย์ (2527 : 23 - 24) ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนทักษะการพูดไว้ว่า ทักษะการพูดมักจะตามหลังทักษะการฟัง คือนักเรียนจะต้องฟังก่อนจึงจะพูดได้ แต่การเรียนภาษาต่างประเทศ นักเรียนจะไม่สามารถพูดได้โดยอาศัยการฟังแต่เพียงอย่างเดียวจะต้องให้โอกาสเด็กในการฝึกพูด ดังนั้นการสอนพูดจึงไม่ควรปล่อยเอาไว้ทีหลัง ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้พูดตลอดเวลา ครูผู้สอนจึงควรให้ความสำคัญโดยเฉพาะการจูงใจให้เด็กได้พูด ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศพบว่า นักเรียนที่มีความกระตือรือร้นที่จะพูดภาษาต่างประเทศจะมีความรู้ที่กว้างขวางและสำคัญ และกล่าวต่อไปว่า การสอนทักษะการพูดจะประสบความสำเร็จเมื่อเด็กสามารถนำความรู้ไปใช้นอกเหนือจากห้องเรียนได้

2.2.1 ขั้นตอนในการสอนทักษะการพูด

สมิตรา อังวัฒนกุล (2535 : 167) ได้เสนอขั้นตอนในการสอนทักษะการพูดไว้ดังนี้

1. ชื่นบอ กวีตฤประสงค์ ผู้สอนควรจะบอกให้ผู้เรียนรู้ถึงสิ่งที่เรียน
2. ชื่นเสนอเนื้อหา การเสนอเนื้อหาควรอยู่ในรูปบริบท ผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนสังเกตลักษณะของภาษา ความหมายของข้อความที่จะพูด ซึ่งจะต้องขึ้นอยู่กับบริบท เช่น ผู้พูดเป็นใคร มีความรับผิดชอบกับคู่สนทนาอย่างไร ผู้สนทนาพยายามจะบอกอะไร สิ่งที่พูด สถานที่พูด และเนื้อหาที่พูดมีอะไรบ้าง
3. ชื่นการฝึกและการถ่ายโอน การฝึกจะกระทำทันที หลังจากเสนอเนื้อหาอาฝึกพูด

พร้อม ๆ กัน หรือเป็นคู่ ผู้สอนควรให้ผู้ฟังได้ยินได้ฟังสำนวนภาษาหลาย ๆ แบบ และเป็นสำนวนภาษาที่เจ้าของภาษาใช้จริง และควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างมีอิสระใกล้เคียงกับสถานการณ์ที่เป็นจริง

2.2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการพูด

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 77 – 78) กล่าวว่า สิ่งสำคัญในการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกพูดนั้น ควรพูดเกี่ยวกับเรื่อง que ผู้เรียนได้ฟังมาก่อน การฝึกพูดหลังจากได้ประสบการณ์ในการฟังมามากพอแล้ว จะทำให้ผู้เรียนพูดได้อย่างมั่นใจและเป็นธรรมชาติ ความคิดรวบยอดของภาษาที่ผู้เรียนพัฒนามาจากการฟัง พร้อมทั้งเสียงต่าง ๆ ที่ได้ยิน เมื่อผู้เรียนพร้อมที่จะพูดผู้เรียนย่อมพูดได้อย่างเข้าใจความหมายและสื่อความหมายได้ถูกต้องตามที่เขาต้องการได้จริงมิใช่จากการจำ ซึ่งการจำจะไม่ช่วยให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้ได้ขนาดด้วยเช่นกัน

หลังจากที่ผู้เรียน เรียนรู้บทสนทนาง่าย ๆ หรือประโยคพื้นฐานต่าง ๆ แล้วผู้สอนควรให้ผู้เรียนฝึกสนทนาโดยการแนะแนวทางให้ หรือฝึกจากบทสนทนาที่เรียนแล้วโดยตรง จากนั้นจึงเริ่มฝึกพูดโดยเสรี กิจกรรมการพูดจริง ๆ จึงจะเกิดขึ้นได้ ผู้สอนควรใช้คำถามต่าง ๆ เพื่อถามนักเรียนจากงานวิจัยของ คัม ยินวู (Kam – Yin Wu, 1993 : 49) กล่าวว่า วิธีการตั้งคำถามของครูเป็นวิธีที่สำคัญของการสอน และเสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 77 – 78) กล่าวต่อไปว่าผู้สอนควรใช้คำถามต่าง ๆ เพื่อตั้งคำถามจากผู้เรียน จากความคิดเห็นที่เขาเกิดขึ้น ผู้เรียนจึงจะเริ่มพูดโดยใช้ความคิดของตนเองอย่างเสรี ผู้สอนต้องพยายามแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียนในการออกเสียง หรือการใช้รูปแบบของประโยคให้ถูกต้อง โดยการพูดย้ำคำพูดของผู้เรียนแล้วพูดแบบที่ถูกต้องซ้ำ จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเสียงหรือประโยคที่ถูกต้องได้โดยไม่เกิดความอาย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจข้อผิดพลาดของตนเองได้ในการพูด

หน้าที่ของผู้สอนในการช่วยผู้เรียนพัฒนาทักษะการพูด มี 2 ประการ คือ

1. ผู้สอนเป็นผู้ตัดสินและเป็นผู้แก้ไขข้อบกพร่องในการใช้ภาษาของผู้เรียน
2. ผู้สอนจะทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยสนับสนุน และทบทวนการพูดของผู้เรียนซึ่งมีส่วนร่วมในการพูดของนักเรียนเสมอ

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2535 : 168) ได้เสนอกิจกรรมต่าง ๆ ในการสอนทักษะการพูดไว้ซึ่งครูผู้สอนอาจเลือกใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับได้ดังนี้

1. ให้ตอบคำถาม ซึ่งครูหรือเพื่อนในชั้นเป็นผู้ถาม
2. บอกให้เพื่อนทำตามคำสั่ง
3. ให้นักเรียนถามหรือตอบคำถามของเพื่อนในชั้น เกี่ยวกับชั้นเรียน หรือประสบการณ์ต่าง ๆ นอกชั้นเรียน
4. ให้ออกลักษณะวัตถุ สิ่งของต่าง ๆ จากภาพ
5. ให้เล่าประสบการณ์ต่าง ๆ ของนักเรียน โดยครูอาจให้คำสำคัญต่าง ๆ
6. หารายงานเรื่องราวต่าง ๆ ตามที่กำหนดหัวข้อให้
7. จัดสถานการณ์ต่าง ๆ ในชั้นเรียน ให้นักเรียนใช้บทสนทนาต่าง ๆ กันไปเช่นร้านขายของ ร้านอาหาร ธนาคาร เป็นต้น
8. ให้เล่นเกมต่าง ๆ ทางภาษา
9. ให้ได้วาทิ อภิปราย แสดงความคิดเห็นในหัวข้อต่าง ๆ
10. ให้ฝึกการสนทนาทางโทรศัพท์
11. ให้อ่านหนังสือพิมพ์ไทย แล้วรายงานเป็นภาษาอังกฤษ
12. ให้แสดงบทบาทสมมุติ

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการสอนทักษะการฟังและทักษะการพูด

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการสอนทักษะการฟัง

บราวน์ (สมศักดิ์ สินธุประวชญ์ 2528 : 13 ; อ้างอิงมาจาก Brown, 1949) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับความสามารถทางการฟังไว้ว่า ควรวัดทักษะในด้านต่อไปนี้

1. ความสามารถในการรับรู้และระลึกถึงรายละเอียดของสิ่งที่ได้ฟัง
2. ความสามารถในการติดตามรายละเอียดสิ่งที่ได้ฟัง
3. ความสามารถในการติดตามรายละเอียดได้เพียงพอที่จะตอบคำถามในสิ่งที่ได้ฟังนั้น
4. ความสามารถที่จะฟังอย่างใช้ความคิด เพื่อทราบใจความของสิ่งที่ได้ฟัง
5. ความสามารถในการจับใจความประกอบของสิ่งที่ได้ฟัง
6. ความสามารถในการแยกสิ่งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องของสิ่งที่ได้ฟัง

7. ความสามารถในการใช้คำประกอบเพื่อทราบความหมายของคำที่ได้ฟัง

8. ความสามารถในการจดจำการเปลี่ยนแปลงของประโยคที่ได้ฟัง

3.1.1 แบบทดสอบเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการสอนทักษะการฟัง

ก. แบบทดสอบเชิงปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการฟัง เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 116 – 118) ได้ศึกษาถึงแบบทดสอบเชิงปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องการฟังไว้ดังนี้

แบบทดสอบเชิงปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการฟัง แบบทดสอบชนิดนี้ได้แก่การเขียนตามคำบอก (Dictation) แบบทดสอบชนิดเขียนตามคำบอกที่ถือว่าเป็นแบบทดสอบเชิงปฏิบัติการต้องมีลักษณะสำคัญคือ

1. แบบทดสอบนั้นจะต้องเป็นไปตามลำดับของการใช้ภาษา โดยใช้องค์ประกอบของภาษาต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

2. แบบทดสอบนั้นจะต้องทั้งทำให้ผู้สอบสามารถ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของหน่วยย่อย ๆ ของภาษาเป็นข้อความที่ต้องการสื่อสารได้ แบบทดสอบที่เขียนตามคำบอกมีหลายชนิดเช่น การเขียนตามคำบอกแบบมาตรฐาน (Standard Dictation)¹ การเขียนตามคำบอกบางส่วน (Partial Dictation) การเขียนตามคำบอกพร้อมกับการเขียนความเรียง (Dictation Composition) และการเลียนแบบสิ่งที่ได้รับฟัง (Elicited Imitation)

แบบทดสอบดังกล่าว จะวัดความสามารถในการใช้ภาษาของผู้สอบได้มากเพราะผู้สอบต้องแสดงความสามารถในการเข้าใจภาษาในข้อความต่อเนื่อง (Discourse) ทุกตอน จึงสามารถเขียนตามคำบอกได้ ซึ่งจะดีกว่าข้อสอบแบบเลือกตอบ ซึ่งมีขั้นตอนและตัวอย่างดังนี้

ขั้นตอนในการเตรียมแบบทดสอบชนิดเขียนตามคำบอก

1. การเลือกข้อความและลำดับขั้นตอนในการเตรียมทำแบบทดสอบ ผู้สอนจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายของการทดสอบ

2. เลือกชนิดของแบบทดสอบให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของการทดสอบ

3. กำหนดเนื้อหาต่าง ๆ ที่จะออกข้อสอบ

4. กำหนดเวลาที่ใช้ในการออกข้อสอบ การตรวจให้คะแนน และการกำหนดวิธีแปลความหมายของคะแนนที่ได้จากการทดสอบ

ขั้นตอนในการดำเนินการสอบการเขียนคำบอกแบบมาตรฐาน

ขั้นที่ 1 ผู้สอนอ่านข้อความทั้งหมดด้วยความเร็วปกติ ผู้สอบจะตั้งใจฟังและพยายามทำความเข้าใจเนื้อเรื่องในข้อความนั้นให้มากที่สุด

ขั้นที่ 2 ผู้สอนอ่านข้อความครั้งที่ 2 ซึ่งการอ่านครั้งนี้ผู้สอนจะอ่านวลีหรือประโยคช้า ๆ และมีการหยุดพักเป็นช่วง ๆ จะมีการแบ่งวรรคตอนตามความยาวของวลีและประโยคให้เหมาะสม ถ้ามีเครื่องหมายวรรคตอนผู้สอนก็จะอ่านออกเสียงด้วยในขั้นนี้ผู้สอบจะฟัง เขียนวลีและประโยคที่ยืนยัน

ขั้นที่ 3 ในขั้นนี้ ผู้สอนอ่านข้อความทั้งหมดด้วยความเร็วปกติอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ผู้สอบได้ตรวจทานสิ่งที่เขียนไว้ และเติมส่วนที่ขาดตกบกพร่องให้สมบูรณ์

การแบ่งวรรคตอนในประโยค ควรแบ่งระหว่างคำที่สามารถแยกจากกันได้โดยไม่ทำให้ผิดความหมายไม่ควรแบ่งระหว่างคำที่มีความหมายต่อเนื่องกัน

ตัวอย่างการเขียนคำบอกแบบมาตรฐาน (Standard Dictation) และการแบ่งวรรคตอน

When Rogers grew up in the western part of the United States/ He was a red cowboy riding horses around his father's ranch all day/ When he was very young, his parents worried about him/ because he was always doing something wrong / No one controlled him/ His father sent him to a military school in the South.

ตัวอย่างการเขียนคำบอกบางส่วน (Partial Dictation)

โจฮันสัน (เสวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2521 : 117 ; อ้างอิงมาจาก Johnsson. 1973) ได้เสนอแนะวิธีการเลือกเนื้อเรื่องเพื่อเขียนตามคำบอก 2 วิธี คือการบันทึกเสียงด้วยข้อความหรือประโยคที่เป็นธรรมชาติ เช่นจากบทสนทนา รายการวิทยุ การบรรยายการสอนหรือการคิดเนื้อเรื่องแล้วบันทึกเทปไว้ อาจเป็นบทร้อยแก้วร้อยกรอง หรือข้อความต่าง ๆ จากนั้นพิมพ์ข้อความนั้น ๆ เป็นแบบทดสอบ โดยเว้นช่วงของวลีหรือประโยคบางตอนที่ต้องการออกไปให้ผู้สอบเขียนเติมจากการฟังข้อความที่สมบูรณ์ในเทป

ผู้สอบจะฟังเทปที่มีเสียงสมบูรณ์ของข้อความ ที่ผู้สอนแจกให้ ผู้สอบต้องเขียนเติมในช่องว่างที่เว้นไว้ให้สมบูรณ์ วิธีการนี้อาจใช้เป็นบทเพลง โคลง กลอน ก็ได้

ตัวอย่าง

Britain has the (fastest rising cost of living) of any country in the world.

ในวงเล็บ คือ เสียงที่ผู้สอนอ่านหรือให้ผู้สอบฟังแทน แต่ผู้สอบจะต้องเขียนเดิมในแบบทดสอบจะเว้นคำที่อยู่ในวงเล็บนั้น

ตัวอย่างการเขียนคำบอกแบบเลียนแบบสิ่งที่ได้รับ (Elicited imitation)

บันทึกเสียงเทป 2 เครื่อง เครื่องหนึ่งเปิดให้ผู้สอบฟัง อีกเครื่องหนึ่งใช้บันทึกเสียงผู้สอบพูดซ้ำหรือเล่าซ้ำ เรื่องที่ใช้ทดสอบอาจเป็นนิทานสั้น ๆ

วิธีการตรวจให้คะแนน

วิธีการตรวจให้คะแนน การเขียนตามคำบอก อาจใช้ได้ 2 วิธี คือ

1. วิธีให้คะแนนตามเนื้อหา ผู้สอนจะตัดคะแนนของทุกคำที่มีในเนื้อเรื่อง เกณฑ์การให้คะแนนขึ้นอยู่กับจำนวนคำในเนื้อเรื่อง เช่น อาจตัด 1 คะแนน $1/2$ หรือ $1/3$ คะแนน ของคำแต่ละคำ เป็นต้น คำนวณหาคะแนนรวมและเฉลี่ยค่าคะแนนจากจำนวนคำทั้งหมดที่มีในเนื้อเรื่อง

2. วิธีให้คะแนนโดยอนุโลม ผู้สอนอาจอนุโลมการตรวจให้คะแนนบางอย่าง เช่น คำที่สะกดผิด แต่มีการออกเสียงที่คล้ายคลึง เช่น rifles (rifles) poisoned (poisoned) เป็นต้น

3.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผล การสอนทักษะการพูด

ดวงเดือน แสงชัย (2530 : 96) กล่าวถึงการทดสอบการพูดไว้ดังนี้

การทดสอบการพูด เป็นการวัดผลที่มีประโยชน์มาก เพราะเป็น Communicative testing ที่แท้จริงทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการนำภาษามาใช้ ฝึกให้นักเรียนกล้าพูด กล้าแสดงออก แต่ครูผู้ทดสอบจะหนักใจมากว่าจะจัดวิธีการสอบอย่างไรจึงจะเหมาะสม ข้อสอบจะใช้วัดความสามารถของนักเรียนได้จริงหรือไม่

แบบทดสอบเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการสอนทักษะการพูด

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 118 - 120) ได้ศึกษาถึงแบบทดสอบเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับกิจกรรมการพูดไว้ดังนี้

การทดสอบเกี่ยวกับการพูดจำเป็นที่จะต้องเกี่ยวข้องกับการที่ผู้พูด แสดงความสามารถในการใช้ภาษาพูดเพื่อสื่อความหมายต่อคู่สนทนา แบบทดสอบควรมีเกณฑ์ที่จะวัดและประเมินผล การพูดอย่างเป็นธรรมชาติ แบบทดสอบเพื่อวัดผลการพูดของผู้เรียน มีดังนี้

1. แบบทดสอบที่ใช้ภาพ เพื่อดูการเรียงประโยคของผู้พูด

การให้ผู้สอบดูภาพ ภาพจะกระตุ้นให้ผู้สอบมีเรื่องมีความคิด ที่จะพูดออกมาได้ง่ายขึ้นและสร้างความสนใจให้กับผู้สอบได้ การให้คะแนนจะพิจารณาจากความเป็นไปได้ของภาพ ที่ผู้สอบดู และคำนึงการสื่อความหมายจากการพูดของผู้สอบอาจไม่คำนึงถึงการใช้ไวยากรณ์ ที่บกพร่องไปหรือพิจารณาเพียงรูปแบบของภาษาเท่านั้น

2. แบบทดสอบแบบสัมภาษณ์

ข้อทดสอบแบบสัมภาษณ์ จะใช้ภาพเป็นเครื่องมือกระตุ้นให้ผู้สอบตอบคำถามของผู้ทำการทดสอบ คำถามของผู้ทดสอบจะสร้างตามภาพ เช่น ภาพสรุปกิจกรรมในอดีต ปัจจุบันและอนาคต การกำหนดเวลาตายตัวของการทดสอบ จะช่วยการแก้ปัญหาการใช้ภาษา ซึ่งใช้เวลานานเกินไปของผู้สอบแต่ละคนได้ เช่น การอธิบายภาพ ฯ หนึ่งมากเกินไป เป็นต้น เกณฑ์การตรวจให้คะแนน ควรใช้หลักคำตอบจากคำถามแต่ละข้อที่สามารถสื่อความหมายเป็นที่เข้าใจได้

3. แบบทดสอบการพูดโดยใช้การสัมภาษณ์แบบ The Foreign Service Institute Oral Interview (FSI) แบบทดสอบนี้ใช้กันแพร่หลายทั่วไป ในการทดสอบจะมีผู้สัมภาษณ์ 2 คน พร้อมทั้งมีการตรวจคำตอบหรือการสนทนาจุดประสงค์หลักของแบบทดสอบชนิดนี้ มีอยู่ด้วยกัน 5 ข้อ ตามลำดับความยากง่าย คือ

1. ผู้สอบสามารถใช้ภาษาพื้นฐานทั่วไป ในชีวิตประจำวันได้
2. ผู้สอบสามารถใช้ภาษาที่ใช้กันอยู่ในสังคมได้
3. ผู้สอบสามารถพูดภาษาได้ถูกต้องตามโครงสร้างและใช้คำศัพท์ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ผู้สอบสามารถใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่วและถูกต้องตรงกับ ความต้องการทางอาชีพ

5. ผู้สอบสามารถพูดได้อย่างคล่องแคล่วเทียบเท่าเจ้าของภาษาที่มี การศึกษา

การสัมภาษณ์จะใช้เวลาไม่เกิน 30 นาที ในกรณีที่ผู้สอบไม่สามารถดำเนินการสนทนาได้ก็จะใช้เวลาอย่างน้อย 15 นาที

หลักเกณฑ์ในการให้คะแนน จะให้คะแนนโดยการให้น้ำหนักคะแนน เป็นระดับตั้งแต่ระดับที่ 1-6 ตามลำดับ จากนั้นจึงจะแปลงเป็นคะแนนอีกครั้ง เกณฑ์ในการพิจารณาให้ค่าน้ำหนักคะแนน มีดังนี้

1. การออกเสียง (Accent) ให้คะแนนเป็น 6 ระดับ ตามความสามารถตั้งแต่ระดับ 1 (ได้น้ำหนักคะแนนน้อยที่สุด) คือ ออกเสียงแล้วไม่เป็นที่เข้าใจ จนถึงระดับ 6 (ได้น้ำหนักคะแนนมาก) คือ ออกเสียงได้ใกล้เคียงเจ้าของภาษามากที่สุด

2. ไวยากรณ์ (Grammar) ให้คะแนนเป็น 6 ระดับ ตามความสามารถตั้งแต่ระดับที่ 1 คือ ใช้ไวยากรณ์ไม่ถูกต้องเลยจนถึงระดับ 6 ซึ่งได้คะแนนมากที่สุด คือ มีข้อผิดพลาดไม่เกิน 2 ที่ตลอดการสัมภาษณ์

3. คำศัพท์ (Vocabulary) ให้คะแนนเป็น 6 ระดับ ตั้งแต่ระดับที่ 1 คือใช้คำศัพท์ที่ไม่มากพอในสถานการณ์ปกติ จนกระทั่งถึงระดับ 6 หมายถึง ผู้สอบมีความรู้ในด้านคำศัพท์ถูกต้องและกว้างขวางและเทียบเท่าเจ้าของภาษาที่มีการศึกษา

4. ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) ให้คะแนนเป็น 6 ระดับตั้งแต่ระดับที่ 1 คือ การพูดที่มีการหยุดแยกคำ ทำให้การสนทนาดำเนินไปไม่ประสบความสำเร็จจนกระทั่งถึงระดับที่ 6 ซึ่งหมายถึงพูดได้อย่างคล่องแคล่วเทียบเท่าเจ้าของภาษา

5. ความเข้าใจ (Comprehension) ให้คะแนนเป็น 6 ระดับ ตั้งแต่ระดับที่ 1 คือ เข้าใจได้เพียงเล็กน้อยในสถานการณ์ที่ธรรมดาที่สุด จนถึงระดับที่ 6 คือ เข้าใจเรื่องทุกอย่างได้ดีเทียบเท่าเจ้าของภาษา

ตาราง 1 ตารางสำหรับให้ค่าระดับคะแนนการพูดตามแบบ (FSI)

ระดับความคล่องแคล่ว	1	2	3	4	5	6	รวม
การออกเสียง	0	1	2	2	3	4	
ไวยากรณ์	6	12	18	24	30	36	
คำศัพท์	4	8	12	16	20	24	
ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา	2	4	6	8	10	12	
ความเข้าใจ	4	8	12	15	19	23	

เกณฑ์ของค่าระดับคะแนนจะเป็นไปตามระดับต่าง ๆ ตามตาราง เช่น การออกเสียง ถ้าผู้ให้คะแนนให้ระดับ 6 แสดงว่าได้คะแนน 4 คะแนน การใช้คำศัพท์ ถ้าผู้ให้คะแนนให้ระดับ 4 แสดงว่า ได้คะแนน 16 คะแนน จากค่าคะแนนที่ได้ จะมีตารางแปลงคะแนนเป็นระดับของการสอบ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 แปลงค่าระดับคะแนนเป็นระดับของการสอบ

คะแนนรวมทั้งหมดจากตารางลงน้ำหนัก คะแนน	ระดับของ FSI
16 - 25	0+
26 - 32	1
33 - 42	1+
43 - 52	2
53 - 62	2+
63 - 72	3
73 - 82	3+
83 - 92	4
93 - 99	4+

ผู้ที่ทำหน้าที่ประเมินผลการสัมภาษณ์ ควรพูดภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่วและ แยกเกณฑ์ในแต่ละระดับ เพื่อการตัดสินใจให้ชัดเจนก่อนการให้ค่าน้ำหนักของระดับ หรือคะแนนนั้น ๆ

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

4.1 ความหมายของการสื่อสาร

ลออ หุตางกูร (2524 : 1) ให้ความหมายของการสื่อสารไว้ 2 ลักษณะคือ

ก. Communication (การสื่อสาร) หมายถึง การส่งความคิด ความรู้สึกของตนเอง ออกสู่ผู้อื่นและรับสิ่งเหล่านั้นจากผู้อื่น การสื่อสารภาษาดังกล่าวนี้นี้ เป็นสมบัติหรือลักษณะเฉพาะ มนุษย์ที่เรียกว่า language behavior

ข. Language behavior คือ ความสามารถใช้ภาษาที่ทำให้มนุษย์ติดต่อเข้าใจกันได้ภายในหมู่คณะ และสามารถถ่ายทอดเป็นมรดกต่อไปในสังคม ทั้งยังสามารถพัฒนาภาษาของตน เพิ่ม ความซับซ้อน และขยายวงของการใช้กว้างขึ้นทุกที เป็นสมบัติเฉพาะที่ทำให้มนุษย์ต่างกับสัตว์ สัตว์ต่าง ๆ ก็มีการส่งสัญญาณให้เข้าใจกันได้ แต่หยาบและจำกัด เช่น สามารถแสดงออกถึง ความโกรธ ความกลัว ความหวงแหน ความรู้ว่ามีอันตราย ความเจ็บปวด และเรียกคู่ เป็นต้น

กิดานันท์ มะลิทอง (2531 : 51) กล่าวว่า การสื่อความหมาย (Communication) หมายถึง การถ่ายทอดเรื่องราว การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแสดงออกของความคิดและความรู้สึก ตลอดจนไปถึงระบบเพื่อการติดต่อสื่อสารข้อมูลซึ่งกันและกันและการสื่อสารยังเป็นการที่ บุคคลในสังคมมีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบกัน โดยผ่านทางข้อมูลข่าวสาร สัญญาลักษณ์ ตลอดจน เครื่องหมาย ต่าง ๆ ด้วย

ความหมายโดยสรุป การสื่อสารหรือ การสื่อความหมาย เป็นการที่ผู้ส่งเป็นบุคคล กลุ่มชน หรือสถาบันถ่ายทอดเรื่องราว ข่าวสาร ข้อมูล ความรู้แนวความคิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ฯลฯ โดยอาศัย สื่อหรือช่องทางในการถ่ายทอดไปยังผู้รับซึ่งเป็นบุคคล กลุ่มชน หรือสถาบัน เพื่อให้ผู้รับได้รับทราบ ข่าวสารร่วมกัน

4.2 วิธีการของการสื่อสาร

ลออ หุตางกูร (2524 : 3-5) แบ่งประเภทของการสื่อสารออกเป็น 2 ประเภท คือ

4.2.1 การสื่อสารภาษาโดยใช้ถ้อยคำ (Verbal Communication) เป็นการสื่อสารโดยใช้ ภาษาพูดหรือภาษาเขียน ไม่ว่าจะเป็นโดยทางใด เช่น การพูดโดยตรง การโทรศัพท์ โทรเลข และอื่น ๆ

4.2.2 การสื่อสารภาษาโดยไม่ใช้ถ้อยคำ (Non Verbal Communication) เป็นการสื่อสารโดยใช้ท่าทาง (Gestures) สัญญาณ (Symbolic Behavior) อื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาพูดหรือภาษาเขียน เช่น การสื่อสารของคนใบ้ การแสดงสีหน้าท่าทางในหนังสือ เป็นต้นนอกจากนี้ได้แบ่งวิธีการสื่อสารไว้ 3 วิธีดังนี้

4.2.2.1. การสื่อสารด้วยวาจา หรือ " วจนภาษา " (Oral Communication) เช่น การพูด การร้องเพลง เป็นต้น

4.2.2.2 การสื่อสารที่ไม่ใช้วาจา หรือ " อวจนภาษา " (Nonverbal Communication) และการสื่อสารด้วยภาษาเขียน (Written Communication) เช่นการสื่อสารด้วยท่าทางภาษามือและตัวหนังสือ เป็นต้น

4.2.2.2 การสื่อสารด้วยการใช้สัญลักษณ์ หรือการเห็น (Visual Communication) เช่น การสื่อสารด้วยภาพ โปสเตอร์ สไลด์ เป็นต้น หรือโดยการใช้สัญลักษณ์และเครื่องหมายต่าง ๆ เช่น ลูกศรชี้ทางเดิน เป็นต้น

4.3— องค์ประกอบของการสื่อสารในการเรียนการสอน

การเรียนการสอนเป็นการถ่ายทอดเนื้อหาบทเรียน จากครูผู้สอนไปยังผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในบทเรียนนั้นและทำการตอบสนองเพื่อเกิดการเรียนรู้ขึ้น ในกระบวนการของการเรียนการสอนนั้นต้องอาศัยลักษณะและองค์ประกอบของการสื่อสารทั้งหมด ที่กล่าวมาแล้วเป็นหลักในการดำเนินการ เพื่อให้เกิดเป็นการสื่อสารขึ้นระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ดังนั้นจึงนับได้ว่าการเรียนการสอนเป็นกระบวนการของการสื่อสารอย่างหนึ่ง และมีองค์ประกอบที่เปรียบเทียบกับองค์ประกอบของการสื่อสารดังนี้ (กิดานันท์ มะลิทอง. 2531 : 53)

4.3.1 ผู้ส่งสารในการเรียน การสอน คือ ผู้สอน ครู วิทยากร หรือผู้บรรยายที่ต้องมีความรู้ความเข้าใจในการเข้ารหัสเพื่อนำเนื้อหาบทเรียนมาเข้ารหัส และต้องตัดสินใจว่าจะทำการเข้ารหัสอย่างไร เช่น จะสอนโดยการบรรยาย อธิบาย หรือเป็นการพูดคุยกัน จะมีการนำสื่อการสอนประเภทใดมาใช้ประกอบเพื่อถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้รับสาร ซึ่งได้แก่ ผู้เรียนให้เข้าใจ ได้อย่างแจ่มชัด

4.3.2 เนื้อหาความรู้ที่ส่งให้แก่ผู้เรียน ได้แก่ เนื้อหาของวิชาตามหลักสูตรที่กำหนดไว้โดยจะแบ่งไว้เป็นบทเรียน มีการเรียงลำดับความยากง่ายเพื่อความสะดวกในการนำมาสอน

4.3.3 สื่อหรือช่องทางที่ใช้ส่งเนื้อหาความรู้ให้แก่ผู้เรียน ได้แก่ สื่อการสอนประเภทวัสดุ อุปกรณ์ และเทคนิควิธีการ เพื่อใช้ประกอบการสอนหรือเพื่อให้ผู้เรียนใช้เรียนได้ด้วยตนเอง เช่น फिल्मภาพยนตร์ สไลด์ เครื่องฉายแผ่นโปร่งใส โทรทัศน์ ชุดการสอน เกมและสถานการณ์จำลองในการเรียน เหล่านี้ เป็นต้น

4.3.4 ผู้รับสารในการเรียนการสอน ได้แก่ ผู้เรียนซึ่งมีระดับอายุ สติปัญญาและความรู้พื้นฐานที่แตกต่างกันในแต่ละระดับชั้น จึงทำให้มีความสามารถในการถอดรหัส แตกต่างกันไปด้วย

4.3.5 ผลที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอน หมายถึง ผลของการเรียนรู้เพื่อแสดงว่าผู้เรียนสามารถเข้าใจสารหรือความรู้ที่รับมาหรือไม่ ถ้ามีความเข้าใจสิ่งที่เรียนก็จะทำให้รู้สึกสนุกในการเรียนรู้ ถ้าไม่เข้าใจก็จะทำให้ไม่รู้เรื่องในการเรียน และเกิดความเบื่อหน่ายได้

4.3.6 ปฏิกริยาสนองกลับของผู้เรียน หมายถึงการที่ผู้เรียนตอบคำถามได้หรืออาจจะถามคำถามกลับไปยังผู้สอนหรือการที่ผู้เรียนแสดงอาการง่วงนอน ยิ้ม หรือแสดงกริยาใด ๆ ส่งกลับไปยังผู้สอน การรวบรวมปฏิกริยาสนองกลับของผู้เรียนจัดว่าเป็นหน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้สอน เพราะเป็นสิ่งที่ผู้สอนจะต้องนำมาวิเคราะห์ว่าการสอนนั้นเป็นอย่างไรบ้าง

องค์ประกอบ	การสื่อสาร	การเรียนการสอน
1. ผู้ส่ง	ผู้อ่านข่าว นักร้อง นักเรียน จิตรกร ฯลฯ	ครู วิทยากร ผู้บรรยาย ฯลฯ
2. เนื้อหา	ข่าว เพลง ภาพ บทกลอน บทความ คำบรรยาย ฯลฯ	บทเรียน
3. สื่อ	ภาษาพูด ภาษาเขียน สิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ	ภาษาต่างๆ ตำราเรียน วิทยุ ภาพยนต์ โทรทัศน์
4. ผู้รับ	ผู้ชม ผู้ฟัง บุคคล กลุ่มชน ฯลฯ	ผู้เรียน ผู้รับการอบรม ฯลฯ
5. ผล	ความเข้าใจ ไม่เข้าใจ พอใจ ไม่พอใจ	ความเข้าใจหรือไม่เข้าใจ ในบทเรียนนั้น ๆ
6. ปฏิกริยาสนองกลับ	ยิ้ม ประทับมือ หัว จ้วงนอน พยักหน้า ตอบคำถาม ฯลฯ	ยิ้ม ประทับมือ หัว จ้วงนอน พยักหน้า ตอบคำถาม ฯลฯ

ภาพประกอบ 2 เปรียบเทียบองค์ประกอบของการสื่อสารกับการเรียนการสอน

4.4 บทบาทของผู้สอนและผู้เรียนที่เอื้อต่อการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

สอวฐ มาบทญ (2530 : 9-10) กล่าวถึง แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ที่ได้จากการวิเคราะห์พบว่าใช้ได้ดีในสภาพต่อไปนี้

4.4.1. ห้องเรียนไม่ใหญ่เกินไป ตามมาตรฐานแล้วประมาณชั้นเรียนละ 15 คน

4.4.2. ครูผู้สอนต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาที่ดี โดยเฉพาะการพูดจะต้องออกเสียงให้ถูกต้องในทุก ๆ ด้าน เช่น การออกเสียงสระ พยัญชนะ การลงเสียงหนักเบา การเน้นเสียง การหยุด การใช้น้ำเสียง และเสียงสูงต่ำ เป็นต้น

4.4.3. ครูผู้สอนต้องมีความรู้ทางภาษาศาสตร์พอสมควรเพื่อประโยชน์ในการฝึกฝนตนเอง และแก้ไขปัญหาแก่ผู้เรียน

4.4.4. ผู้สอนต้องมีความขยันและกระตือรือร้น ทั้งนี้เพราะการสอนแนวนี้ต้องมีกิจกรรมมาก ในขณะที่ด้วยกันยังต้องการวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนมากอีกด้วย ครูต้องเตรียมสิ่งเหล่านี้ไว้ให้พร้อมและเพียงพอ

4.4.5. ผู้เรียนต้องมีความอยากเรียนและชอบทำกิจกรรมและทำงานร่วมกับคนอื่นได้

4.4.6. ผู้เรียนต้องมีความซื่อสัตย์ไม่เอาเปรียบเพื่อน

4.4.7. ผู้เรียนต้องไม่อาย และกล้าแสดงออก

จึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้นต้องอาศัยองค์ประกอบต่าง ๆ มากมายเข้าด้วยกัน โดยเฉพาะองค์ประกอบของการสื่อสารในการเรียนการสอน ผู้ส่งสารคือครูจะต้องถ่ายทอดให้ชัดเจนและจำเป็นต้องใช้สื่อชนิดต่าง ๆ ประกอบ เพื่อให้ผู้รับสาร คือนักเรียนได้เข้าใจตรงกันเพื่อจะได้ผลผลิต คือความรู้ความสามารถที่จะนำไปถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ในกรณีที่เป็นการสื่อสารสองทางผู้เรียนก็จะสามารถโต้ตอบกับครูหรือผู้สอนได้อย่างเข้าใจ แต่ทั้งนี้ยังขึ้นอยู่กับสภาพการที่ผู้สอนได้จัดชั้นว่าเหมาะสมกับผู้เรียน มากน้อยเพียงไรและบทบาทของครูผู้สอน ก็เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เกิดการสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้เรียนอีกด้วย

5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอรรถลักษณะ (Genre)

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2534 : 27-30) ได้กล่าวถึงอรรถลักษณะว่าอรรถลักษณะนั้น นักภาษาศาสตร์การศึกษาใช้คำจากภาษาฝรั่งเศสว่า "Genre" ซึ่งหมายถึงแบบ หรือชนิดของ

เนื้อความต่าง ๆ ในแต่ละบริบทของสถานการณ์และวัฒนธรรม ซึ่งมีจุดมุ่งหมายแน่นอน คายตัว ในการให้ผู้รู้ใช้ภาษาประสบความสำเร็จได้ในการใช้ภาษา ซึ่งนักวางหลักสูตร ผู้สอนและผู้เรียน ภาษากำเป็นต้องยึดเป็นหลักในการเรียนการสอนภาษา ผู้สอนสามารถนำวรรคลักษณะของเนื้อ ความต่าง ๆ มาใช้เป็นรูปแบบของกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งผู้เรียนจะมีโอกาสฝึกฝนและ ใช้ภาษาเป็นอิสระได้เป็นของตนเอง

5.1 ลักษณะและชนิดของเนื้อความในภาษา (Genre)

ในภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ชนิดและลักษณะของเนื้อความภาษา ทั้งที่เป็นภาษา พูดและภาษาเขียน มีหลายชนิดดังต่อไปนี้

- 5.1.1 เรื่องเล่าจากประสบการณ์ (Recount)
- 5.1.2 รายงาน (Report)
- 5.1.3 การอธิบาย (Explanation)
- 5.1.4 เรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็น (Exposition)
- 5.1.5 วิธีการ (Procedure)
- 5.1.6 เรื่องเล่าหรือบรรยายเชิงจินตนาการ (Narrative)
- 5.1.7 อภิปราย (Discussion)
- 5.1.8 การสังเกต (Observation)

5.2 รายละเอียดของโครงสร้างภาษาและลักษณะของภาษา

5.2.1 เรื่องเล่าจากประสบการณ์ เป็นเรื่องที่เขียนเล่าถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมา และจาก ประสบการณ์ของผู้เขียน

ลักษณะโครงสร้างทางภาษา

- ก. เริ่มต้นด้วยบทนำ
- ข. มีลำดับของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง
- ค. มีบทสรุป

ลักษณะของภาษา

- ก. มีคำวิเศษณ์บ่งบอกเวลา และลำดับของเหตุการณ์

- ข. อ้างถึงบุคคลอย่างเฉพาะเจาะจง
- ค. เป็นเรื่องเล่า ซึ่งจะเป็นเรื่องในอดีต
- ง. มีคำเชื่อมเพื่อบอกลำดับ การเกิดของเหตุการณ์ก่อนหลัง และให้ใจความสำคัญต่อเนื่องกัน เช่น แล้ว ดังนั้น จากนั้น ต่อจากนั้น ก่อนหน้านี้ หลังจาก ฯลฯ
- จ. ตอนท้ายของเรื่องจะบอกค่านิยมหรือความคิดเห็นส่วนตัว

ตัวอย่าง ฉันเรียนได้อย่างไร

เธอเคยรู้บ้างไหมว่าฉันเขียนและอ่านหนังสือได้อย่างไร เธออยากรู้ไหม ถ้าอยากรู้ก็ตามฉันมาสิ ฉันจะพาไปให้รู้จักวิธีเขียนและวิธีอ่านของฉันเมื่อฉันเด็ก ๆ ครูของฉันให้นันท่อง ก.ไก่ 1,2,3,4,5 ข.ไข่ 1,3 และฉันก็ท่องได้จนครบพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวเลขและอักษรภาษาอังกฤษ แล้วครูก็แจกกระดาษให้ฉัน ฉันก็ขีดเขียนจุด 1,2,3 อยู่ขวามือของช่อง 4,5,6 อยู่ซ้ายมือของช่อง ฉันก็ขีดเขียนตามจุดที่ท่องดังกล่าวนั้นแล้ว เวลาฉันเขียน ฉันจะเขียนจากขวาไปซ้าย เวลาฉันอ่าน ฉันก็กลับกระดาษขึ้นมาฉันจะอ่านจากซ้ายไปขวา 1,2,3 ก็จะอยู่ทางซ้าย 4,5,6 ก็จะอยู่ทางขวามือแทน

เธอเห็นไหม ไม่ยากเลย ใครก็ขีดได้ เธออยากขีดเขียนได้ อ่านได้อย่างฉันไหมถ้าเธออยากนะไปหาฉันที่โรงเรียนสอนคนตาบอด กรุงเทพฯ ฉันจะสอนให้

ผู้แต่ง นางสาววิไลพร คุ้มสุพรรณ นักเรียนชั้น ม.3 ร.ร.สอนคนตาบอด กรุงเทพฯ

5.2.2 รายงาน เป็นการเขียนเพื่อให้ความรู้แก่ผู้อ่าน

ลักษณะโครงสร้างของภาษา

ก. จะมีบทนำ โดยกล่าวถึงเรื่องโดยทั่ว ๆ ไป ซึ่งอาจจะให้คำจำกัดความหรือนิยามทั่วไปของเรื่อง

ข. บอกรายละเอียดของเรื่องนั้น ๆ เช่น ประเภทลักษณะท่าทีหรือลักษณะของพฤติกรรม คุณค่าที่มีต่อมนุษย์ ฯลฯ

ลักษณะของภาษา

- ก. ใช้คำหรือภาษาเป็นกลาง ไม่เฉพาะเจาะจง
- ข. มีคำกริยาแสดงอาการการกระทำ การแสดงความเป็นเจ้าของ เช่น เป็นอยู่ คือ ฯลฯ
- ค. อาจมีหัวข้อกล่าวนำเป็นเรื่อง ๆ
- ง. มักเป็นประโยคบอกเล่า

ตัวอย่าง ปลิงทะเล

บริเวณชายฝั่งทะเล มีพืชและสัตว์มากมายหลายชนิดอาศัยอยู่ ในบรรดาสัตว์มีชีวิตต่าง ๆ เหล่านี้มีสัตว์ที่น่าสนใจชนิดหนึ่งที่หลายคนไม่เคยเห็น มันคือ " ปลิงทะเล "

ปลิงทะเลมีรูปร่างแตกต่างกันออกไป แล้วแต่พันธุ์ของมัน มันมีลำตัวอ่อนนุ่ม และมีหนวดสำหรับรับความรู้สึกอยู่รอบตัว ตัวของมันยาวประมาณ 1 ฟุต

รูปร่างของปลิงทะเลส่วนมากคล้ายเตงกวา ส่วนหัวเป็นปากส่วนท้ายเป็นทวารหนักมันจะกินพืชและสัตว์เล็ก ๆ เป็นอาหาร ปลิงทะเลกินอาหารต่างจากปลิงน้ำจืด เพราะปลิงน้ำจืดจะคอยดูดกินเลือดคน และวัว ควาย ช้าง ม้า ที่ลงอาบน้ำตามสระ หรือบึง

ปลิงทะเลมีสีแตกต่างกันออกไป เช่น สีเทา สีขาว สีดำ สีน้ำตาล จุดเขียวคล้ำ สีแดง สีชมพู และสีม่วงจัด มันชอบอาศัยอยู่ตามพื้นทราย ใต้ดิน แนวปะการังในโคลน บริเวณชายฝั่งทะเล

5.3.3 การอธิบาย เป็นการเขียนเกี่ยวกับสาเหตุและกระบวนการ ของการเกิดปรากฏการณ์ต่าง ๆ โดยให้รายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์ และผลว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร และเหตุใดจึงเกิดขึ้น

ลักษณะโครงสร้างภาษา

- ก. บอกหลักการ สาเหตุและผล บอกลักษณะของเหตุการณ์นั้น ๆ
- ข. มีบทสรุปจากหลักการ

ลักษณะของภาษา

- ก. เป็นประโยคบอกเล่า
- ข. ใช้ภาษาเป็นกลางไม่เฉพาะเจาะจง
- ค. มีคำสันธานเชื่อมประโยคเพื่อบ่งบอกความเป็นเหตุเป็นผลต่อกัน
- ง. ใช้คำวิเศษณ์ เพื่อการขยายความของการกระทำให้ชัดเจนขึ้น

ตัวอย่าง เรามองเห็นได้อย่างไร

ตาของเราเหมือนกับกล้องถ่ายรูป รูม่านตาที่ไขเปิดปิดลูกตาทางด้านหน้ามันมีหน้าที่เปิดให้แสงที่กระทบทุกสิ่งของ มาเข้าสู่ตาของเรา ส่วนจอตาที่เป็นสีดำ หรือสีอื่น ๆ ที่อยู่รอบรูม่านตานี้ เรียกว่าม่านตา ม่านตาจะหดหรือขยาย เพื่อปรับแสงมาเข้าตาเราเป็นประมาณที่พอดี ในขณะที่แสงจ้า ๆ หรือสลัวเกินไป เลนส์ตาที่อยู่หลังม่านตา ทำหน้าที่รวมแสงให้ได้ภาพของสิ่งที่เรากำลังมองใน กล้องถ่ายรูปภาพจะไปตกที่บนแผ่นฟิล์มพอดี ตาของเราไม่มีแผ่นฟิล์มอยู่หลังลูกตาแต่เรารับภาพได้จากฉากหลังหลังลูกตา เรียกว่า " จอตา " "จอตา " ของเรามีเซลล์ประสาทอยู่เต็ม เซลล์

เหล่านี้ไว้มาก เมื่อรับแสงแล้วก็จะส่งสัญญาณไปยังสมอง ทำให้เราเห็นภาพทั้งหมดได้

5.3.4 เรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็น เป็นการเขียนแสดงความคิดเห็นส่วนตัว หรือความคิดของตนเองที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นการยกเถียงหรือโต้แย้ง

ลักษณะโครงสร้างของภาษา

- ก. แสดงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่เขียน เช่น แสดงประโยชน์หรือความสำคัญ
- ข. มีข้อความหรือประโยคสนับสนุนเหตุและผลที่เสนอในแต่ละความคิด
- ค. มีบทสรุปย้ำการแสดงความคิดเห็นของตนเพื่อเน้นความสำคัญของเรื่องให้น่าสนใจ

ลักษณะของภาษา

- ก. มีข้อความหรือเนื้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นของตนเอง
- ข. มีประโยคสนับสนุนหรือมีการขยายความในแต่ละความคิด
- ค. ใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 และบุรุษที่ 3 ในการกล่าวถึง
- ง. มีคำแสดงเจตคติ

ตัวอย่าง

ถ้าเราสนใจจะทำงานวาดเขียนเป็นงานอดิเรกสิ่งแรกที่เราควรทำก็คือศึกษาค้นคว้าผลงานของจิตรกรผู้มีชื่อเสียงต่าง ๆ ทั้งในอดีตและปัจจุบัน เราอาจไปดูวาดแล้วภาพตัวจริงที่หอศิลป์ หรือดูภาพจำลองของจริงในหนังสือเกี่ยวกับศิลปะตามห้องสมุดต่าง ๆ ก็ได้ศึกษาวาดภาพเหล่านี้อย่างละเอียดพิจารณาองค์ประกอบของภาพ การให้สี แสง และเวลาของจิตรกรผู้วาดภาพนั้นๆ ให้สังเกตด้วยว่าจิตรกรแต่ละคนใช้วิธีต่างกันในการแสดงให้เห็นถึงสิ่งเดียวกัน จำไว้ว่าเราควรวาดสิ่งต่าง ๆ ตามที่เรามองเห็นไม่ว่าจะวาดภาพตามสายตาคอนทั่วไปมองเห็น

5.3.5 วิธีการ เป็นการเขียนแนะนำการปฏิบัติซึ่งจะกล่าวถึงวิธีการ กระบวนการหรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ชัดเจน

ลักษณะโครงสร้างของภาษา

- ก. ต้องมีจุดมุ่งหมายในการเขียนที่แน่นอน
- ข. ให้รายละเอียดของวัตถุประสงค์ที่ต้องใช้
- ค. เรียงลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติ

ลักษณะของภาษา

- ก. เป็นประโยคคำสั่ง
- ข. ใช้คำกริยาที่บ่งบอกการปฏิบัติ
- ค. ใช้ภาษาเป็นกลาง ๆ ไม่เฉพาะเจาะจง ไม่อ้างอิงตัวบุคคล
- ง. ใช้คำนาม

ตัวอย่าง วิธีทำถุงกะดาม

อุปกรณ์ กะดาม กาว สีน้ำ สีเทียน หรือสีไม้

วิธีทำ

1. เอากะดามหนา ๆ พับให้เหลือขอบด้านหนึ่งไว้หากาว
2. ปิดกาวที่เหลือเข้ากับขอบด้านบน
3. พับกะดามเป็นรูปกล่อง แต่เปิดด้านบนและด้านล่างไว้
4. พับกล่องตามเส้นไขปลา
5.
6.

5.3.6 เรื่องเล่าหรือบรรยายเชิงจินตนาการ เป็นการเขียนเรื่องเล่าจากจินตนาการ ส่วนมากจะเป็นเรื่องนิทาน หรือนิยาย

ลักษณะโครงสร้างของภาษา

- ก. มีการนำเรื่องกล่าวความเป็นไปของเรื่องบ่งบอกตัวบุคคล สถานที่หรือเวลา
- ข. มีลำดับของเหตุการณ์ในเรื่อง
- ค. แสดงปมปัญหาของเรื่อง
- ง. แสดงการคลี่คลายของเรื่อง หรือการแก้ปัญหา
- จ. อาจให้คติพจน์ หรือข้อเตือนใจท้ายเรื่อง

ลักษณะของภาษา

1. เป็นเรื่องเล่าในอดีต หรือเป็นเรื่องที่ผ่านมาแล้ว
2. ใช้บุพบทบ่งบอกเวลา สถานที่
3. ใช้สรรพนามบุรุษที่ 3 ในการกล่าวถึงหรืออ้างอิงบุคคลหรือสิ่งของอื่น ๆ
4. อาจมีการซ้ำ ย้ำเรื่อง

5. ใช้คำสันธานเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเรื่อง และบ่งบอกความเป็นเหตุเป็นผล ความคล้ายคลึง และความขัดแย้ง ฯลฯ

ตัวอย่าง บ้านวิเศษ

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ยังมีเด็กสาวสองคนพี่น้อง ชื่อแก้วกับขวัญทั้งคู่เป็นเด็กกำพร้ายากจน อาศัยอยู่ด้วยกันในกระท่อมเก่า ๆ เพียงสองคน แก้วเป็นเด็กสาวที่ขยันขันแข็ง ทุกวันแก้วจะตื่นแต่เช้า หุงหาอาหารให้ตัวเองและน้อง แล้วก็ล้างจานซามหม้อไหจนสะอาด ก่อนที่จะออกไปรับจ้างเขาทำงานแล้วรีบกลับมาหุงหาอาหารในตอนเย็น

ส่วนขวัญผู้น้อง เป็นเด็กสาวที่เกียจคร้านมาก ทุกวันขวัญจะตื่นตอนสายโด่งแต่งตัวสวยงาม กินข้าวที่พี่ทำให้ โดยไม่ยอมช่วยทำอะไร ขวัญมีหน้าที่ทำความสะอาดบ้านขณะที่แก้วไปทำงาน ซึ่งขวัญก็จะทำอย่างลวก ๆ เพื่อจะได้เดินไปเที่ยวเล่นทำให้แก้วต้องกลับมาทำงานบ้านอีกครั้งทุกเย็น

อยู่มาวันหนึ่ง พี่ของบ้านแก้วจวนจะหมด แก้วจึง.....

5.3.7 อภิปราย เป็นการเขียนเพื่อแสดงถึงเหตุผลและความจำเป็นซึ่งชี้ให้เห็นข้อดีและข้อเสีย นอกจากนี้เป็นการจูงใจให้ผู้อ่านคล้อยตามได้ด้วย

โครงสร้างของภาษา

- ก. เริ่มบทนำด้วยการให้หลักการหรือความสำคัญของเรื่องให้ชัดเจน
- ข. กล่าวถึงข้อขัดแย้ง หรือสนับสนุนโดยมีการอ้างอิงแสดงเหตุผล
- ค. ตอนท้ายกล่าวเสนอแนะซึ่งสรุปว่าควรทำหรือสนับสนุนอย่างไรโดยย้ำหลักการ หรือความสำคัญของเรื่องเช่นเดียวกับบทนำ

ลักษณะของภาษา

- ก. มีข้อความแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องของตนเองและผู้อื่น
- ข. ใช้ประโยคบอกเล่า
- ค. มีข้อความสนับสนุน หรืออ้างอิงหรือให้เหตุผล
- ง. ใช้คำเชื่อม เช่น คำสันธาน คำบุพบท คำวิเศษณ์ เพื่อแสดงความขัดแย้ง คล้อยตาม หรือเป็นเหตุเป็นผลแก่กัน

ตัวอย่าง มาเลิกสูบบุหรี่กันเสียที

การสูบบุหรี่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ นักวิทยาศาสตร์อเมริกันและอังกฤษที่ทำการวิจัยเกี่ยว

กับบุหรืโดยตรง พบว่า การสูบบุหรืทำให้เกิดมะเร็งในปอด การสูบบุหรืเป็นสาเหตุทำให้เกิดโรคหลอดลมอักเสบเรื้อรัง คนสูบบุหรืจะตายด้วยโรคหัวใจได้ง่ายกว่าคนไม่สูบบุหรื การสูบบุหรืทำให้เกิดโรคเกี่ยวกับหัวใจและหลอดเลือด โรคถุงลมโป่งพองและโรคปอดพิการอื่น ๆ โทษของบุหรืเหล่านี้ น่าจะเป็นผลเพียงพอให้เราเลิกสูบบุหรืเสียก็ เพราะการสูบบุหรืเป็นอันตรายต่อสุขภาพอย่างยิ่งดังที่กล่าวมาแล้ว

5.3.8 การสังเกต เป็นการเขียนเพื่อให้ความเห็นและให้รายละเอียดของการสังเกตสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ลักษณะโครงสร้างของภาษา

- ก. มีบทนำ เกี่ยวกับสิ่งที่สังเกต บ่งเวลาหรือสถานที่
- ข. มีลำดับการบอกรายละเอียด
- ค. มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสังเกต

ลักษณะของภาษา

- ก. มีคำวิจารณ์บ่งเวลาหรือสถานที่ และลำดับของการบอกรายละเอียด
- ข. ใช้ภาษาเป็นกลาง ๆ ไม่เฉพาะเจาะจงในการอ้างอิง

ตัวอย่าง

ตัวอะโนลและกิ้งก่าอื่นหลายชนิดสามารถเปลี่ยนสีตัวมันเองได้ ถ้ามันไปเกาะอยู่ที่ใบไม้ตัวมันจะเปลี่ยนเป็นสีเขียว ถ้ามันคลานไปตามผนังแม่น้ำที่เป็นทราย มันก็จะกลายเป็นสีเหลือง

ลองทดลองเอาตัวอะโนลวางบนใบไม้แล้วคอยมองดูจะเห็นสีของมันค่อย ๆ เปลี่ยนไปช้า ๆ กลายเป็นสีเขียวใบไม้ทีนี้พอเอามันใส่กล่องเปล่า ๆ ดูมันจะเปลี่ยนสีชัด ๆ เหมือนสีกล่อง

ขั้นตอนการลำดับความ (Step)

1. เรื่องเล่าจากประสบการณ์ (Recount Genre)

1	2	3	4	5
นำเข้าเรื่อง	ลำดับเหตุการณ์	เล่าเหตุการณ์	สรุป	แสดงความรู้สึก

2. เรื่องบรรยายเชิงจินตนาการ (Narrative Genre)

1	2	3	4	5
เริ่มเรื่อง	ชี้ปัญหา	เหตุเกิดปัญหา	เล่าเหตุการณ์ทั้งกาลเทศะ	ลงท้ายเรื่องมีคติสอนใจ

3. รายงาน (Report Genre)

1	2	3	4	5
แนะนำเรื่อง	แจกแจงรายละเอียด	ลักษณะต่าง ๆ ของรายละเอียด	พฤติกรรมของเรื่อง	ประโยชน์ที่ได้จากเรื่อง

4. กระบวนการ (Procedure Genre)

1	2	3	4	5
ตั้งเป้าหมาย	เครื่องมือวัสดุ อุปกรณ์	การวางแผน	ลำดับวิธีการ	ผลผลิตที่เกิด

5. แสดงความคิดเห็น (Exposition Genre)

1	2	3	4	5
วิจารณ์เรื่อง	เหตุผลในการเขียนเรื่อง	ผลดี ผลเสีย	เน้นความสำคัญ	สรุปเรื่อง

6. อภิปราย (Discussion Genre)

1	2	3	4	5
บอกความหมาย	ชี้แจงความสำคัญ	ข้อขัดแย้ง ข้อสนับสนุน	สรุป	เสนอแนะ

7. การอธิบาย เหตุ - ผล (Explanation Genre)

1	2	3	4	5
หลักการ	เหตุ - ผล	ความต้องการ และความจำเป็น	ลักษณะเหตุ การณ์	สรุป

8. สังเกต (Observation Genre)

1	2	3	4	5
ตั้งปัญหา	วิเคราะห์เรื่อง ที่จะศึกษา	แจกแจงรายละเอียด	เล่าเรื่อง รายงาน ตามลำดับ	สรุปประเด็น

ภาพประกอบ 3 ขั้นตอนการลำดับความของอรรถลักษณะ (Genre Steps)

นอกจากนี้ เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ (2534 : 36) ได้แสดงตัวอย่างคำถามที่ใช้ในการดำเนินเรื่องของเนื้อความชนิดต่าง ๆ ไว้ดังนี้

อรรถลักษณะ	ลำดับของคำถามในการดำเนินเรื่อง
1. เรื่องเล่าจากประสบการณ์ (Recount)	1. ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร แล้วอย่างไรต่อไป สรุปเป็นอย่างไร 2. เกิดอะไรขึ้น กับใคร ที่ไหน อย่างไร แล้วเกิดอะไรขึ้นอีก (ลำดับของเรื่องที่เกิดขึ้น)
2. เรื่องรายงาน (Report)	เรื่องเกี่ยวกับอะไร 1. เป็นอย่างไร มีลักษณะอย่างไร โดยทั่วไป 2. มีลักษณะเฉพาะอย่างไร เป็นอย่างไร 3. มีประโยชน์, โทษอย่างไร สรุปสั้น ๆ ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

3. เรื่องเล่าเชิง จินตนาการ (Narrative)	1.ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อใด อย่างไร แล้วเกิดอะไรขึ้น 2.ลำดับเรื่องก่อนหลัง ปัญหาคืออะไร แก้ไขได้อย่างไร สรุปแล้วเรื่องมีคติสอนใจอย่างไรบ้าง
4. เรื่องแสดงความ คิดเห็น (Exposition)	1.เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เป็นความคิดเห็นของใคร มีเหตุผล อย่างไร 2.ลำดับเหตุและผล สรุปแสดงความคิดเห็น (จากประเด็นที่ ตั้งไว้อย่างไร
5. เรื่องอภิปราย (Discussion)	เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีความสำคัญอย่างไร มีเหตุผล เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างไร (ลำดับเหตุผลที่เห็นด้วยที่ ละตอน และไม่เห็นด้วยที่ละตอน) สรุปเรื่องนี้จะสนับสนุน เรื่องที่กำลังมาแต่ต้นอย่างไร
6. เรื่องอธิบาย (Explanation)	เรื่องอะไรที่พูดถึง สำคัญอย่างไร ทำได้อย่างไร หรือเกิดขึ้น ได้อย่างไร ทำไมถึงเป็นอย่างนั้นหรือเหตุใดจึงเกิดขึ้นได้
7. เรื่องวิธีการ (Procedure)	เป็นวิธีการทำอะไร มีอุปกรณ์อะไรบ้าง ทำอย่างไร (ลำดับขั้นตอนการกระทำทีละขั้นตอน)
8. เรื่องเกี่ยวกับการ สังเกต (Observation)	จะพูดหรือเขียนเกี่ยวกับอะไร ที่ไหน มีลักษณะอย่างไร ลำดับลักษณะของสิ่งนั้นทีละตอน สรุปผู้สังเกตคิดอย่างไร

ภาพประกอบ 4 ตัวอย่างคำถามที่ใช้ในการดำเนินเรื่องของอรรถลักษณะต่าง ๆ

สรุปได้ว่า อรรถลักษณะแต่ละชนิดย่อมมีลักษณะโครงการลำดับความและลักษณะของ
ภาษาในบริบทที่แตกต่างกัน ดังนั้นการเรียนรู้อรรถลักษณะจึงส่งผลโดยตรงต่อการอ่านและการ
เขียนกล่าวคือ ผู้อ่านจะมีความสามารถในการจับประเด็นของเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็วเพราะ
ทราบจุดมุ่งหมายในการสื่อสารของผู้เขียนซึ่งผู้อ่านสามารถใช้สาระ และการลำดับความของ
เรื่องนั้นไปเป็นแนวทางการเขียนรายงานให้ผู้อื่นอ่านได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง

กล่าวโดยสรุป การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ประกอบกับอรรถลักษณะจะเป็นประโยชน์ที่เอื้อให้กับผู้เรียนอย่างมาก โดยเฉพาะแนวทางในการถามการลำดับความของเรื่องในแต่ละอรรถลักษณะ เอื้อในการปฏิสัมพันธ์ทางวาทะระหว่างครูกับนักเรียนและระหว่างนักเรียนกับนักเรียนในกรณีที่ผู้เรียนไม่สามารถที่จะเล่าเรื่องหรือบอกเหตุการณ์ วิธีการต่าง ๆ ได้ ครูก็จะสามารถใช้คำถามนำหรือพูดเพื่อเสริมแก่ผู้เรียน ผู้เรียนก็จะเกิดกำลังใจและได้แนวทางในการเรียนรู้ที่ชัดเจน และเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เมื่อผู้เรียนจะไปพบเห็นเรื่องในลักษณะดังกล่าว นอกห้องเรียน สามารถสรุปความได้

6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding)

6.1 ความหมายของกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding)

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2533 : 34-35) ได้ให้ความหมายของการเสริมต่อการเรียนรู้ว่าการเสริมต่อการเรียนรู้หมายถึง การช่วยเหลือผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้โดยการต่อความเสริมความคิด ที่ผู้เรียนต้องการพูด เขียน หรือแสดงออกทางความคิดต่าง ๆ เพื่อการสื่อสาร รวมทั้งให้กำลังใจผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ทั้งทางวาจาและไม่ใช้วาจาการช่วยเหลือผู้เรียนดังกล่าวจะกระทำได้โดยผู้สอนสร้างปฏิสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นร่วมกับผู้เรียน หรือมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียน

การเสริมต่อการเรียนรู้ทางภาษามีได้หมายถึงการให้รูปแบบทางภาษาแก่ผู้เรียน โดยให้คำย้าทวนหรือถามคำถามให้กับผู้เรียน และให้ผู้เรียนเป็นผู้คิดค้นคำตอบ หากจะเน้นการช่วยเหลือของครูในการใช้ภาษาไปพร้อม ๆ กันกับผู้เรียนเมื่อนักเรียนเกิดการติดขัดไม่สามารถใช้ภาษาออกมาได้ เช่น ในการพูดการอ่าน การเขียน หรือการแสดงออกด้วยท่าทาง เพื่อสื่อความหมายต่าง ๆ

การเสริมต่อการเรียนรู้ทางภาษา อาจเปรียบได้กับการก่ออิฐ เพื่อการก่อสร้างทีละก้อน ๆ จนกระทั่งเกิดเป็นรูปเป็นร่างของการก่อสร้างนั้น ๆ ขึ้นมาได้ ผู้สอนกับผู้เรียนจะช่วยซึ่งกันและกันในการปฏิบัติทางภาษา เช่น เมื่อครูให้นักเรียนอ่านข้อความใดแล้ว นักเรียนก็เริ่มอ่านแต่เกิดการติดขัดอ่านไม่ได้ ครูก็จะอ่านให้ และอ่านไปพร้อมกับนักเรียน และครูจะหยุดอ่านเมื่อเห็นนักเรียนอ่านได้แล้ว เป็นต้น การช่วยเหลือดังกล่าวผู้เรียนจะเกิดความมั่นใจและอบอุ่นใจในการเรียนและเห็นว่าการเรียนไม่ใช่ของยาก และสนุกสนานที่จะปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้เนื่องจากมีสัมฤทธิ์ผลในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ

การเสริมต่อการเรียนรู้ จึงเป็นกลวิธีสำคัญในกระบวนการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง

นอกจากกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้จะสามารถให้รูปแบบทางด้านภาษา เพื่อที่เด็กจะได้นำไปใช้สนทนา แล้วการอ่านหนังสือที่เป็นเรื่องราวก็เป็นกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ ที่เด็กจะได้ทั้งรูปแบบของการดำเนินเรื่องราว โดยที่ พ่อแม่หรือ ครูจะได้ช่วยกันสรุปรูปแบบเหล่านั้นมาเพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้างความเข้าใจแก่เด็ก เมื่อต้องอ่านเรื่องอื่น ๆ สำหรับสิ่งสำคัญในการใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ก็คือต้องเป็นการปฏิสัมพันธ์ในเชิงสังคมที่เป็นไปตามธรรมชาติ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะสื่อสาร และพูดกันอย่างมีระบบซึ่งในการอ่านเรื่องราวให้เด็กฟังนั้น ผู้อ่านจะต้องช่วยเหลือให้เด็กพัฒนาด้านภาษาในระดับที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ โดยการสร้างปฏิสัมพันธ์ทางภาษาให้เกิดขึ้น

บรูเนอร์ (เสาวลักษณ์ รัตนวิช. 2534 : 44; อ้างอิงมาจาก Bruner.1978 : 170) ได้กล่าวว่า กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้จะทำให้เด็กสามารถใช้ภาษาได้เองในสถานการณ์ที่คล้ายกัน ๆ กันโดยไม่ต้องได้รับการช่วยเหลือเพราะเป็นกลวิธีที่ช่วยสร้างแนวทางเพื่อสนับสนุน ให้เด็กประสบความสำเร็จในการพยายามที่จะใช้ภาษาโดยได้แนวทางมาจาก การที่แม่และลูกมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันอย่างมีระบบและเป็นลักษณะเฉพาะ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้เกิดความก้าวหน้าในการใช้ภาษาของลูกเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และได้พบว่าผู้อ่านรุ่นเยาว์กลุ่มหนึ่งมีลักษณะเด่นในด้าน ความคล่องแคล่วในการอ่าน ปรากฏว่า ผู้อ่านเหล่านั้นมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับผู้ใหญ่ซึ่งมักจะใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือให้พวกเขาฟัง และยังมีการถามและการตอบเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านอีกด้วย และได้พบความแตกต่างอีกว่าเด็กที่พัฒนาการอ่านได้เร็วมีอัตราส่วน ของการปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่ สูงกว่าเด็กที่ไม่ค่อยได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่ นอกจากนี้ยังพบอีกว่าพัฒนาการด้านภาษาของเด็กขึ้นอยู่กับปริมาณคำพูดของผู้ใหญ่ที่ใช้กับเด็ก และการที่แม่และลูกสนทนากันทำกิจกรรมร่วมกันมาก ๆ จะทำให้เด็กมีพัฒนาการทางเชาวปัญญามากกว่าเด็ก ที่อยู่ด้วยตนเองหรือเด็กที่ดูแต่โทรทัศน์ ความรู้ในเรื่องกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะทำให้เข้าใจถึงบทบาทของผู้ใหญ่ในการที่จะกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ซึ่งสามารถเป็นแนวทางให้ครูถ่ายทอดเข้าสู่กระบวนการเรียนการสอนได้

เนื่องจากสถานการณ์ของการปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ ระหว่างแม่กับลูกสามารถเกิดขึ้นหรือสร้างให้เกิดขึ้นในห้องเรียนได้โดยการเลียนแบบ หรือสร้างสถานการณ์ที่พ่อแม่ช่วยให้ลูก

ได้โต้ตอบคำพูดออกมาได้โดยไม่รู้ตัว หรือการแนะนำวิธีการกระทำบางสิ่งบางอย่าง รวมทั้งการเล่นแกล้งกับลูกอื่นเป็นกลวิธีที่ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ของลูก (Beed and others 1991 : 349) นอกจากนี้การสร้างสภาพแวดล้อมที่อบอุ่น ให้การยอมรับต่อความคิดของเด็กก็เป็นกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้อีกหนึ่งลักษณะเช่นกันและอีกกรณีหนึ่งก็คือการที่คอยกระตุ้นให้เด็กมีการตอบสนอง ทิละเล็กทีละน้อย เพื่อช่วยเพิ่มสมรรถภาพในการทำงานให้เสร็จ สมบูรณ์ลงได้ และในที่สุดเด็ก ๆ จะสามารถทำได้เองโดยอิสระ (Beed and others. 1991 : 649) โดยสรุปแล้วจะเห็นได้ว่าสถานการณ์เหล่านี้ครูสามารถสร้างให้เกิดขึ้นในห้องเรียนได้ (Kreeft. 1984 : 480 ; Searle. 1984 : 481)

กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ในกระบวนการเรียนการสอนนั้น เป็นการที่ครูช่วยให้นักเรียนได้สื่อในสิ่งที่เขาคิด หรือต้องการที่จะสื่อออกมา ไม่ว่าจะเป็นการพูด การอ่านหรือการเขียนครูอาจใช้ภาษาหรือไม่ใช้ภาษาเป็นสื่อกระตุ้นก็ได้ ซึ่งลักษณะเช่นนี้จะเกิดขึ้นได้ก็โดยผู้สอนและผู้เรียนต้องสร้างปฏิสัมพันธ์ต่อกันอย่างไรก็ตามกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ไม่ใช่การที่ผู้เรียนพูดซ้ำตามครู แต่เป็นการที่ครูจะช่วยเสริมเมื่อเด็กนักเรียนติดขัดและจะให้แนวทางเมื่อนักเรียนไม่รู้จะเริ่มต้นอย่างไร กล่าวคือผู้สอนกับผู้เรียนจะช่วยซึ่งกันและกันในการปฏิบัติทางภาษา จนกระทั่งนักเรียนใช้ภาษาเพื่อสื่อออกมาได้ ดังตัวอย่างการใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1 นักเรียน : ยังมีกระต่ายสองตัวอยู่ในป่า

 ครู : แล้วอย่างไรต่อไป เกิดอะไรขึ้นกับเจ้ากระต่ายสองตัวนี้

(ครูใช้คำถามกระตุ้นเข้าสู่เรื่อง)

 นักเรียน : วันหนึ่งหมาป่าเดินทางผ่านมาพบกระต่าย สองตัวเข้า

 ครู : แล้วไงต่อ เกิดอะไรขึ้น (ครูใช้คำถามกระตุ้นต่อ)

 นักเรียน : เจียบไม่พูด

 ครู : กระต่ายสองตัวนั้นรู้สึก.. (ครูเสริมต่อคำพูดให้)

 นักเรียน : กระต่ายสองตัวนั้นรู้สึกตกใจมาก (นักเรียนพูดต่อ)

 ครู : จิงรีบ ...

 นักเรียน : จิงรีบวิ่งหนีอย่างรวดเร็ว

ตัวอย่างที่ 2 นักเรียนอ่านพร้อมกัน-ผีเสื้อบินไปในดอกไม้ (ประโยคที่นักเรียนเขียน)

ครู : ผีเสื้อบินอย่างไรทำให้ดูขี้คะ

นักเรียน : บินไปไม่ได้ในดอกไม้บินอย่างนี้ต่างหาก

(ทำท่าให้ดูประกอบ)

ครู : แสดงว่าไม่ได้บินไปใน แต่บินวนหรือบินรอบ ๆ

นักเรียน : บินไปรอบ ๆ ดอกไม้

ครู : ได้ค่ะ จันทน์แก้ไขประโยคใหม่ว่า

(อ่านพร้อม ๆ กัน ครูและนักเรียน) ผีเสื้อบินไปรอบ ๆ ดอกไม้ค่ะ

(เสวลักษณ์ รัตนวิชัย.2534 : 30-31)

6.2 บทบาทของครูในการใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้

เนื่องจากการที่ให้นักเรียนได้ใช้ภาษาสื่อความคิดออกมาได้นั้น มีความสำคัญในกระบวนการเรียนการสอน โดยครูจะต้องใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อให้เกิดข้อความต่อเนื่อง โดยตลอดครูจึงต้องมีบทบาทดังนี้ (เสวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2533 : 35-36)

1. ครูต้องมีส่วนร่วม และควบคุมในการเรียนรู้ครูจะต้องวางแผนและเตรียมการในการจัดกิจกรรม

2. ครูต้องเตรียมการใช้ภาษาพูดกับเด็กนักเรียนเพื่อที่จะ ต้องตอบสนองและส่งเสริมในกรณีที่เด็กไม่อาจตอบสนองการพูด หรือการถามของครูได้ในทันที

3. ครูต้องคอยช่วยเหลือในการสร้างถ้อยคำของนักเรียน ครูต้องทำให้นักเรียนมีพัฒนาในการพูดและต้องร่วมมือช่วยเหลือในการสร้างถ้อยคำและผูกประโยคร่วมกับเด็ก ๆ

4. ในการใช้คำถามของครู ต้องใช้อย่างมีระบบคือ เริ่มจากง่ายไปสู่ยากเพื่อให้เด็กสามารถพัฒนาด้านภาษาได้อย่างเป็นขั้นเป็นตอนทีละเล็กทีละน้อย

6.3 ประโยชน์ของการเสริมต่อการเรียนรู้

บรูเนอร์ (เสวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2534 : 44 ; อ้างอิงมาจาก Bruner.1983) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ว่า เป็นหลักเกณฑ์ที่สำคัญในการสร้างกระบวนการที่มีพลังในการทำให้เกิดการใช้ข้อความต่อเนื่องขึ้นในชั้นเรียนได้ซึ่งจะทำให้เกิด ปฏิสัมพันธ์ได้ตลอดกระบวนการเรียนการสอนสามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ได้เช่นเดียวกับการปฏิสัมพันธ์ ที่เป็นไปตามธรรมชาติ

ระหว่างแม่กับลูกที่แสดงให้เห็นเป็นตัวอย่างว่า การเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ โดยจัดกิจกรรมทางสังคมให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรม

จะเห็นได้ว่ากลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้มีประโยชน์มาก ซึ่งพอสรุปได้ดังต่อไปนี้ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย, 2534 : 44)

- 6.3.1. ผู้เรียนจะมีความรู้ลึกกว่าเรื่องเรียนไม่ใช่ของยาก และสามารถประสบความสำเร็จได้
- 6.3.2. เป็นการสร้างกำลังใจให้กับผู้เรียนเมื่อประสบผลสำเร็จขึ้นเรื่อย ๆ
- 6.3.3. เพิ่มความสนใจ และความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอนของครู
- 6.3.4. ครูสามารถรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับแต่ละคน และสามารถแก้ไขได้ตรงจุด
- 6.3.5. ลดช่องว่างระหว่างครูกับนักเรียน เพิ่มความเป็นกันเองมากขึ้น
- 6.3.6. เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการที่จะทำงานร่วมกัน นอกจากนี้ ยังเกิดความสามัคคี

และมีบรรยากาศเป็นประชาธิปไตย

โดยสรุปกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้เป็นกลวิธีที่ ครูช่วยเหลือให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้โดยการสร้างปฏิสัมพันธ์ทางวาจาระหว่างครูกับนักเรียน ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ทางวาจาระหว่างครูกับนักเรียน ด้วยการใช้คำพูด 5 ประเภท คือการพูด เพื่อให้รูปแบบทางภาษา การพูดเพื่อเสริมความ หรือต่อความ การพูดให้แนวทางหรือชี้แนะการพูดเพื่อให้ปฏิบัติ และการพูดเพื่อสนับสนุนให้กำลังใจ สร้างความมั่นใจ และบอกผลของการปฏิบัติมาให้ครูใช้เป็นแนวทางในการพูด กระตุ้นให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

6.4 การประยุกต์ประเภทพฤติกรรมการทางวาจาของ แฟลนเดอร์สและของ บิด-

ที่นำมาใช้เป็นกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding)

แฟลนเดอร์ส (Flanders) ได้ศึกษาว่าการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการประสบความสำเร็จของนักเรียนหรือไม่ โดยแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งให้มีการเรียนการสอนแบบยึดครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher – Centered Situation) อีกกลุ่มหนึ่งเป็นแบบให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner – Centered Situation) ได้ผลว่า กลุ่มที่มีครูเป็นศูนย์กลาง เด็กจะถอยหนีเฉยเมย เฉื่อยชาต่อการแก้ปัญหา ก้าวร้าว และเป็นปฏิปักษ์ต่อนักเรียนคนอื่น ส่วนกลุ่มที่ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนักเรียนจะมีความวิตกกังวลน้อย สามารถแก้ปัญหาได้ดี และ

มีบูรณาการทางอารมณ์ซึ่งจากการศึกษาดังกล่าว แพลนเดอร์สได้วิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาของครูแล้วจัดแบ่งออกเป็นอิทธิพลทางตรง และอิทธิพลทางอ้อม (Direct and Indirect Influence) โดยแบ่งออกเป็น 10 ประเภทซึ่งแพลนเดอร์สกล่าวว่าปฏิสัมพันธ์ทางวาจา (Verbal Interaction) มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนมาก เพราะกระบวนการเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่ครูกับนักเรียนมีการโต้ตอบกันในลักษณะต่าง ๆ ตลอดเวลา ลักษณะความสัมพันธ์ทางวาจาซึ่งกันและกัน เป็นปัจจัยสำคัญส่วนหนึ่งที่ทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพ ตามวัตถุประสงค์จากงานวิจัยพบว่า การสอนที่ครูใช้อิทธิพลทางอ้อมในการพูดนั้น ทำให้บรรยากาศของการเรียนการสอนเป็นแบบประชาธิปไตย มี นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำประเภทของพฤติกรรมทางวาจาที่ใช้เป็น อิทธิพลทางอ้อม มาประยุกต์เป็น กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) ซึ่งอิทธิพลทางอ้อม มี 4 ประเภท ดังนี้คือ

1. การยอมรับความรู้สึกของนักเรียน
2. ชมเชยหรือสนับสนุนให้กำลังใจ
3. การยอมรับหรือนำความคิดเห็นนักเรียนมาใช้
4. การตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา

(นันทนา นันทแก้ว. 2536 : 76-78)

บีด (Beed) ได้ทำการทดสอบเพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านเรื่องราวได้ด้วยตนเองอย่างอิสระ โดยการสร้างปฏิสัมพันธ์ทางวาจาระหว่างครูกับนักเรียนให้เกิดขึ้น โดยการที่ครูใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ด้วยการพูดกระตุ้น และช่วยเหลือให้นักเรียนนำยุทธวิธี SWAT ไปทำความเข้าใจกับเรื่องที่ย่านยุทธวิธีที่บีดและคนอื่น ๆ (Beed and others. 1991) นำมาเป็นแนวทางในการพูดมี 5 ขั้นตอนดังนี้

1. Read to the end of the sentence
2. Reread and look at the picture
3. Ask yourself, what word that starts with this

letter, would make sense in this sentence ?

4. Look at the parts of the word and blend them together
5. Read on ask for help

ยุทธวิธี SWAT ดังกล่าวจะช่วยให้อ่านสามารถหาคำศัพท์ที่ให้ความหมายสำคัญ (Make Sense) ของประโยคได้แต่สำหรับผู้ที่เริ่มฝึกอ่าน บิด จะใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ด้วยการให้ลักษณะของการพูด 5 ประเภท เพื่อเป็นแนวทางในการพูดกระตุ้นให้อ่านเลือกใช้ยุทธวิธี SWAT มาช่วยทำความเข้าใจกับบทอ่าน ซึ่งเป็น กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ทั้ง 5 ประเภท มีดังนี้

ระดับที่ 1. เป็นการพูดของครูเพื่อให้รูปแบบภาษาแก่ผู้เรียน โดยการยกตัวอย่างการใช้ยุทธวิธีต่าง ๆ ในการอ่าน

ระดับที่ 2. เป็นการพูดของครูเพื่อต้องการที่จะต่อความเสริมความในสิ่งที่นักเรียนพยายามจะพูด แต่ยังติดขัด

ระดับที่ 3. เป็นการพูดของครูเพื่อเป็นการเริ่มต้นหรือให้แนวทางเพื่อ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนตอบสนองได้ดีด้วยตนเอง โดยอาศัยข้อมูลที่อ่านมาแล้ว

ระดับที่ 4. เป็นการพูดของครูเพื่อให้นักเรียนใช้ยุทธวิธีใด วิธีหนึ่งในขณะอ่านเพื่อทำความเข้าใจกับบทอ่าน

ระดับที่ 5. เป็นการพูดของครูเพื่อให้นักเรียนนำยุทธวิธีต่าง ๆ มาใช้ในการอ่านเองโดยครูจะไม่เสนอแนะว่าให้ใช้ยุทธวิธีใด แต่นักเรียนจะเป็นผู้เลือกยุทธวิธีต่าง ๆ เพื่อมาทำความเข้าใจกับบทอ่านเอง

การใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ในระดับต่าง ๆ นี้ บิด กล่าวว่า ครูจะใช้ระดับใดก่อนก็ได้ หรือสลับกันไปมาก็ได้ ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของนักเรียนในขณะนั้นว่าเป็นอย่างไร สำหรับระดับที่ 1-3 ครูต้องช่วยเหลือมาก ส่วนในระดับที่ 4-5 ครูช่วยเหลือน้อยลง (จันทนา นันทาแก้ว, 2536 : 76-78)

ตัวอย่างลักษณะการพูดทั้ง 5 ประเภท

1. พูดเพื่อให้รูปแบบทางภาษา ใช้เมื่อนักเรียนใช้คำหรือข้อความผิด นักเรียนใช้ภาษาเมื่อนักเรียนสงสัยซักถาม โดยการที่ครูพูดยกตัวอย่างให้การอธิบายให้นักเรียนพูดซ้ำย้ำทวนหรือข้อความตามครู ตัวอย่างเช่น

S : เสือดาว

T : " The leopard " repeat after me the leopard.

2. พูดเพื่อเสริมความหรือต่อความของนักเรียน ใช้เมื่อนักเรียนพยายามที่จะพูดได้ตอบแต่พูดติดขัด และหยุดลง ก่อนที่ข้อความจะสมบูรณ์เมื่อเป็นเช่นนี้ครูจะต้องพูดต่อเติมหรือเสริม

ให้นักเรียนพูดต่อไปให้ได้ ตัวอย่างเช่น

S : " There "

T : Was a.....

S : leopard

T : Was a ...

S : was a leopard

T : in the for...

S : forest

3. พูดเพื่อให้นักเรียนหรือชั้นเรียน ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้ตอบออกมาได้ใช้เมื่อนักเรียนนั่งเงียบ การปฏิสัมพันธ์ขาดตอน ครูต้องพูดเป็นแนวทางให้ดังนี้

3.1 พูดวิธีหรือขั้นตอนประโยคต่าง ๆ เช่น This story is about the..., The next step is

3.2 พูดถามคำถามทั่ว ๆ ไป เช่น What do you like to do ? Can you answer the question ?

3.3 พูดเพื่อกระตุ้นให้ไปทำตามทิศทางหวัง เช่น go on, and next, what then ?

4. พูดเพื่อให้ปฏิบัติ ใช้เมื่อต้องการให้นักเรียนกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันเป็นผลส่งให้สามารถดำเนินปฏิสัมพันธ์ทางวาจาต่อไป ครูทำได้โดยพูดคำสั่ง พูดชักชวน เช่น

Ask me some question ?

Let's read on.

Look at the pictures.

5. พูดเพื่อสนับสนุนให้กำลังใจ สร้างความมั่นใจและบอกผลของการปฏิบัติใช้เมื่อนักเรียนได้กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปแล้ว โดยการทำที่ครูพูดชมเชย เช่น ดีมาก พูดให้ข้อมูลย้อนกลับ เช่นถูกต้องและพูดเพื่อยอมรับในสิ่งที่นักเรียนพูด เช่น พูดย้ำข้อความของนักเรียนหรือนำข้อความของนักเรียนมากล่าวให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

6.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้

6.5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ภายในประเทศ

สรีดา ชูดวงแก้ว (2535 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความสนใจในการเรียน การอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535 โรงเรียนหาดอมราอักษรลักษณ์วิทยา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 60 คน ที่ได้รับการสอนด้วยกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้กับการสอนตามคู่มือครูผลการทดลอง พบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้กับการสอนตามคู่มือ ครูมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้กับการสอนตามคู่มือครูมีความสนใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ฉันทนา นันทแก้ว (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาพัฒนาการในด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน การอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2535 โรงเรียน ปิว อำเภอปิว จังหวัดน่าน จำนวน 60 คนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมการอ่านด้วยวิธีวิเคราะห์คำที่เป็นปัญหาทกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้และการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนซ่อมเสริมการอ่านด้วยการสอนตามคู่มือครู มีพัฒนาการในด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการทดลองเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะฟัง-พูด เพื่อการสื่อสารและแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังหลังวิทยาคม อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดปราจีนบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 2 ห้องเรียน ที่ได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง การสอนโดยใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ประกอบสถานการณ์จำลองและการสอนตามคู่มือครู พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ประกอบสถานการณ์จำลอง มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้านทักษะฟัง - พูดเพื่อการสื่อสารแตกต่างจากการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

6.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ในต่างประเทศ

บรัสเตอร์ (Bruster.1993 : 386) ได้ศึกษาถึงผลของการใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อช่วย

เหลือนักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางวาจาหรือสนทนากับครูพบว่า ครูที่ใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้มีความสามารถในการกล้าใช้ภาษาพูดได้ตอบ กล้าแสดงออกและมีความสามารถในการอ่านมากขึ้นกว่ากลุ่มที่ครูใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้

เบ็ดและคนอื่น ๆ (Beed and others.1991 : 648-665) ได้ทำการทดลองใช้กลวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสามารถใช้ยุทธวิธี SWAT (Strategic Word Attack Technique) เพื่อหาคำศัพท์ที่ให้ความหมายสำคัญในประโยค (Make Sense) และตอบคำถามเพื่อคาดเดาเรื่องก่อนที่จะอ่าน ผลปรากฏว่า เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องในตอนแรก ๆ ครูจะต้องใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ทั้ง 5 ประเภทอยู่ตลอด เพื่อฝึกให้ใช้ยุทธวิธี SWAT และการตอบคำถามก่อนอ่านเรื่องแต่ในการอ่านเรื่องต่อ ๆ มาพบว่านักเรียนสามารถใช้ยุทธวิธี SWAT และสามารถตั้งคำถามและตอบคำถามเพื่อคาดเดาเรื่องในการอ่านได้ด้วยตนเอง

ลิสซิงชุกและคนอื่น ๆ (Lysynchuk and others.1990 : 467-483) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสอนอ่านโดยได้ทำการทดลองกับเด็กเกรด 4 จำนวน 36 คน ด้วยวิธีสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทระหว่างครูกับนักเรียน เพื่อผู้อ่านมีความสามารถในการคาดคะเน การทำความเข้าใจกับข้อสงสัย การตั้งคำถามและการสรุปมาใช้ในการอ่าน โดยใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ ครูคอยพูดกระตุ้นให้นักเรียนใช้ยุทธวิธีต่าง ๆ ผลปรากฏว่าเด็กมีความสามารถในการอ่านดีขึ้น

ทริสเดล (Trousedale. 1990 : 48) ได้ศึกษาถึงผลของการใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้กับเด็กวัยก่อนเข้าเรียน สรุปผลว่า ผู้ใหญ่มีส่วนช่วยให้เด็กได้เล่านิทาน หรือเล่าเรื่องได้เพิ่มความสามารถและเป็นธรรมชาติมากขึ้น

ไมเคิล (Michael. 1988 : 832) ได้ศึกษาถึงการเรียนรู้ของเด็กอายุ 3 ปี โดยการให้พ่อแม่ ใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้ในการเล่าเรื่องของลูก ปรากฏว่าเด็กประสบความสำเร็จในการเล่าเรื่องราวเพื่อบอกข้อมูลได้โดยตลอด

พาลินสการ์ (Palinscar. 1986 : 73-98) ได้ทดลองเพื่อศึกษาพัฒนาการความสามารถในการอ่านเรื่องราวของนักเรียน ในระดับมัธยมศึกษาและระดับเกรด 1 โดยทำการฝึกอบรมครู 6 คนให้มีความรู้เกี่ยวกับวิธีสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทระหว่างครูกับนักเรียน และการใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ มาใช้เป็นคำพูดกระตุ้น เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการคาดเดาเหตุการณ์ การทำความเข้าใจกับข้อสงสัย การตั้งคำถาม และการสรุปมาใช้ในการอ่าน

โดยให้ครูที่ได้รับการอบรม สอนนักเรียนเป็นเวลา 20 วัน วันละ 30 นาที ผลปรากฏว่าในวันแรก ๆ ครูต้องใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้บ่อยมาก เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนนำยุทธวิธีต่าง ๆ มาใช้ในการอ่าน แต่ในวันต่อ ๆ มา จนถึงวันสุดท้ายของการทดลอง ปรากฏว่านักเรียนค่อย ๆ เพิ่มความสามารถในการนำเอายุทธวิธีมาใช้ในการอ่านได้ด้วยตนเอง และครูก็สามารถใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้กับนักเรียนได้น้อยลงในที่สุด

ลีย์ (Lehr, 1985 : 66) ได้ศึกษาถึงการใช้สื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ในการสอนภาษา ผลปรากฏว่า สื่อต่าง ๆ เป็นกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ของเด็กเพื่อให้เกิดความคิดรวบยอด และสามารถเข้าใจภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติ และเป็นวิธีที่วิธีหนึ่งในการที่ครูจะให้ความหมายแก่นักเรียน

7. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ข้อความต่อเนื่อง

7.1 ความหมายของการวิเคราะห์ข้อความต่อเนื่อง (Discourse Analysis)

สรีดา ชุตมแก้ว (2535 : 46-70) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อความต่อเนื่องไว้ ดังนี้ การวิเคราะห์ข้อความต่อเนื่อง (Discourse Analysis) เป็นคำที่มีความหมายแตกต่างกันไปตามการทำงานของนักวิชาการแต่ละด้านที่แตกต่างกันออกไปกล่าวคือ

ก. นักภาษาศาสตร์เชิงสังคม (Sociolinguists) ถือว่า การวิเคราะห์ข้อความต่อเนื่องเกี่ยวข้องกับโครงสร้างของปฏิสัมพันธ์ในสังคมที่แสดงออกมาทางการสนทนา

ข. นักภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguist) เห็นว่าการวิเคราะห์ข้อความต่อเนื่องเกี่ยวข้องกับธรรมชาติของความเข้าใจข้อความที่เขียนขึ้นสั้น ๆ

ค. นักภาษาศาสตร์เชิงคำนวณ (Computational Linguists) เห็นว่าการวิเคราะห์ข้อความต่อเนื่อง เกี่ยวข้องกับการผลิตรูปแบบการใช้งานของการเข้าใจเนื้อหาที่ค่อนข้างยาก

คูลฮาร์ด (Coulthard, 1977 : 1) เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อความต่อเนื่องว่า เป็นการพิจารณาแนวทางที่มนุษย์นำภาษามาใช้ในสังคม มากกว่าการพิจารณาองค์ประกอบของภาษา

ยูล (Yule, 1985 : 1) ให้ความเห็นว่าการวิเคราะห์ข้อความต่อเนื่องเป็นการตรวจสอบถึงวิธีการที่มนุษย์ผลิตภาษาออกมาใช้ ไม่ว่าจะเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียน เพื่อใช้ในการสื่อสารเพื่อจุดประสงค์ในการอธิบาย การอธิบายนั้น แสดงออกมาในหลายรูปแบบของข้อความต่อเนื่อง เช่น บทสนทนาในสถานการณ์ทางสังคมต่าง ๆ กัน ข้อความที่ตัดตอนมาจากข้อความในหนังสือพิมพ์ ประกาศโฆษณา นวนิยายสั้น ๆ ในหนังสือพิมพ์

สตัมบส์ (Stubbs, 1984 : 1) ให้ความหมายของการวิเคราะห์ข้อความต่อเนื่องว่า เป็นการวิเคราะห์ทางภาษาศาสตร์ เกี่ยวกับการเกิดของภาษาที่เกี่ยวข้องกับข้อความต่อเนื่องในภาษาพูดหรือภาษาเขียนตามธรรมชาติ หรือถ้ามองอย่างผิวเผินอาจหมายถึงการพยายามที่จะศึกษาถึงโครงสร้างของภาษาเหนือระดับประโยคหรืออนุประโยค และยิ่งกว่านั้นยังศึกษาถึงหน่วยใหญ่ ๆ ทางภาษาศาสตร์ เช่น คำพูดในการสนทนา 1 บท หรือเนื้อเรื่องในการเขียน 1 เรื่อง และยังเกี่ยวข้องกับภาษาที่ใช้ในสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวข้องกับปฏิสัมพันธ์ในบทสนทนายาระหว่างผู้พูด

จากความหมายของการวิเคราะห์ข้อความต่อเนื่องที่กล่าวมาแล้ว พอสรุปได้ว่าการวิเคราะห์ข้อความต่อเนื่องนั้น หมายถึง การตรวจสอบอย่างพิถีพิถัน วิธีการที่ข้อความต่อเนื่องถูกผูกร้อยเข้าด้วยกัน ตามความหมายของเนื้อหาที่เป็นอยู่เพื่อให้เกิดความหมายตามสถานการณ์ และเกี่ยวข้องกับปฏิสัมพันธ์ของผู้พูด

7.2 การใช้ข้อความของครูในลักษณะต่อเนื่องในการเรียนการสอน

ประเภทของ Act (The Classes of Acts)

7.2.1 Marker เช่น Well, O.K., now, good, right, alright ใช้เป็นตัวเชื่อมในข้อความที่พูด

7.2.2 Starter อาจเป็นประโยคบอกเล่า (Statement) คำถาม (Question) หรือคำสั่ง (Command) มีหน้าที่เพื่อเตรียมที่จะให้ข้อมูล หรือเพื่อบอกให้ตั้งใจ

7.2.3 Elicitation มีลักษณะเป็นคำถาม มีหน้าที่เพื่อขอร้องให้มีการตอบสนองกล่าวคือเป็นการถามเพื่อให้ได้คำตอบ (reply)

7.2.4 React เป็นการแสดงท่าทาง ที่ใช้ภาษาและไม่ใช้ภาษาเพื่อบอกให้ครูรู้ว่า นักเรียนฟังและเข้าใจหรือไม่

7.2.5 Comment อาจเป็นประโยคบอกเล่า (Statement) หรือประโยคที่มีคำถามอยู่ท้ายประโยค (Question Tag) มีหน้าที่เพื่อยกตัวอย่าง (Exemplify) ขยายความ (Expand) อ้างเหตุผลสนับสนุน (Justify)

7.2.6 Accept เพื่อบอกให้รู้ว่าครูได้รับรู้สิ่งที่นักเรียนตอบสนองมา เช่นการพูดว่า yes, no, good, fine หรือการกล่าวซ้ำคำพูดของนักเรียน

7.2.7 Evaluate อาจเป็นประโยคบอกเล่า (Statement) และประโยคที่มีคำถาม อยู่ท้ายประโยค (Question Tag) รวมทั้ง คำ (Word) และวลี (Phrases) เช่น good, interesting เพื่อบอกถึงคุณภาพ (Quality) ของสิ่งที่ตอบสนองกลับมาของนักเรียน ซึ่งอาจใช้คำตอบไปนี้ได้ เช่น yes, no, good, fine หรือกล่าวซ้ำคำตอบของนักเรียนด้วยเสียงสูงต่ำ (High-Fall) เมื่อตอบถูก หรือ เสียงสูง (Rise) เมื่อตอบผิด

7.2.8 Silent Stress เป็นการหยุดชั่วขณะ (Pause) เพื่อเพิ่มจุดเด่นให้กับ Marker

7.2.9 Metastatement เป็นประโยคบอกเล่า เพื่อบอกให้นักเรียนรู้ว่าต่อไปจะเกิดอะไรขึ้น
เช่น Now, I want to tell you about a king who lived a long time ago

7.2.10 Conclusion เป็นคำที่กล่าวขึ้นเพื่อให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนอีกครั้งหนึ่งมีหน้าที่
ตรงข้ามกับ Metastatement เช่นคำว่า so , then

7.2.11 Loop เป็นคำพูดที่ต้องการให้นักเรียนย้อนคำพูดในตอนที่ได้กล่าวไปแล้ว เช่น
pardon, you what,eh, again ด้วยการขึ้นเสียงสูง (Rising Intonation) อาจมีลักษณะเป็นคำถาม
เช่น Did you say I Do you mean..

7.2.12 Aside อาจเป็นประโยคบอกเล่า (Statement) คำถาม (Question) คำสั่ง
(Command) เป็นคำที่ใช้เสียงต่ำ เป็นคำพูดประเภทควบคู่กับตัวเอง เช่น " Where did I put my
book ? "

7.2.13 Check เป็นคำพูดเพื่อให้ครูตรวจสอบว่ามีปัญหาอะไร หรือมีอุปสรรคอะไร
ต่อการเรียนต่อไปหรือไม่ ไม่ใช่คำถามที่ครูถามเพื่อต้องการคำตอบด้านวิชาการ เช่น Have you
finish ? Ready ? Having problem ? Difficulties ? See ? Hear ? เป็นต้น

7.2.14 Directive เป็นการสั่งให้กระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

7.2.15 Informative เป็นประโยคบอกเล่า เพื่อประสงค์ให้ได้รับรู้ และเข้าใจในบางสิ่ง
บางอย่าง

7.2.16 Prompt เป็นการกระตุ้นให้เป็นไปตามที่คาดหวัง เช่น go on, come on,
hurry up , quickly , have a guess.

7.2.17 Clue เป็นตัวชี้แนะ ซึ่งอาจเป็นประโยคบอกเล่า (Statement) คำถาม
(Question) คำสั่ง (Command) เพื่อใช้เสริมความที่กล่าวมาแล้ว ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนได้ข้อมูลเพิ่ม
เติมแล้วนำไปตอบคำถามได้สมบูรณ์ขึ้น

7.2.18 Cue เป็นคำที่ใช้เพื่อจะทำให้เกิดข้อความต่อเนื่องต่อไป เช่น " hand up ",
dont call out , Is John the only one ?

7.2.19 Bid เป็นได้ทั้งการใช้ภาษาและไม่ใช้ภาษา เพื่อเป็นสัญญาณว่าต้องการให้มีข้อ
ความต่อไป เช่นการเรียกชื่อ การยกมือ

7.2.20 Nomination เป็นคำที่มีหน้าที่สำหรับกล่าวอนุญาตให้นักเรียนกล่าวข้อความได้ เช่น การเรียกชื่อนักเรียน

7.2.21 Acknowledge เป็นการแสดงท่าทางหรือความรู้สึกเพื่อให้รู้ว่าสิ่งที่ผู้อื่นกล่าวมานั้นผู้ฟังเข้าใจแล้ว

7.2.22 Reply อาจเป็นประโยคบอกเล่า (Statement) คำถาม (Question) และกริยาท่าทาง เช่น พยักหน้า เพื่อเป็นการให้สัญญาณว่า กำลังจะพูด หรือกล่าวข้อความบางอย่างต่อไป

จึงกล่าวสรุปได้ว่า การวิเคราะห์ข้อความต่อเนื่อง โดยเฉพาะการใช้ข้อความของครูในลักษณะต่อเนื่องในการเรียนการสอน มีความจำเป็นมากที่ครูจะต้องใช้ในการสอนภาษา ซึ่งผู้สอนสามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสม ตามระดับชั้นของผู้เรียน

8. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิสัมพันธ์ทางวาจา

8.1. ความหมายของการปฏิสัมพันธ์ทางวาจา (Interaction)

ธิบัทและ เคลลีย์ (Thibaut and Kelley.1959 : 1) อธิบายความหมายของปฏิสัมพันธ์ว่าปฏิสัมพันธ์หมายถึง การที่บุคคลหนึ่ง แสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา ซึ่งจะมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมของอีกคนหนึ่ง พฤติกรรมที่แสดงออกนี้ อาจเป็นการสื่อสารที่ใช้คำพูดหรือการกระทำก็ได้

เทอร์รี เพจ และ โทมัส (Terry Page and Thomas.1977 : 179) กล่าวว่า ปฏิสัมพันธ์หมายถึง อิทธิพลระหว่างบุคคลหรือกลุ่มที่มีผลกระทบซึ่งกันและกัน โดยเน้นถึง อิทธิพลเฉพาะทางอารมณ์และสังคมเท่านั้น

วัตสัน และ ฮิล (Watson and Hill.1984 : 88) ได้กล่าวถึงความหมาย ของการปฏิสัมพันธ์ว่าเป็นการกระทำหรือการสื่อสารระหว่างบุคคลสองคนขึ้นไป หรือระหว่าง กลุ่มสังคมตั้งแต่สองกลุ่มขึ้นไป โดยการกระทำหรือการสื่อสารกัน อาจเป็นพฤติกรรมที่ใช้วาจาหรือไม่ใช้วาจาก็ได้

กล่าวโดยสรุป ปฏิสัมพันธ์หมายถึง การที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมีความสัมพันธ์กันและกันได้แสดงพฤติกรรมที่มีผลกระทบต่อกันและกัน พฤติกรรมดังกล่าวอาจเป็นการสื่อสารทางวาจาหรือการกระทำก็ได้

8.2 ความสำคัญของปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียนในการเรียน

การสอนภาษาอังกฤษ

แฟลนเดอร์ส (Flanders.1970 : 448) ได้กล่าวถึงความสำคัญของพฤติกรรมทางวาจาของครูว่า เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการสอนของครูช่วยให้ครูเข้าใจและควบคุมพฤติกรรมการสอนของตน ให้เป็นไปตามแนวทางที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้หรือช่วยให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่กำหนดไว้ การตรวจสอบพฤติกรรมของครูจะส่งผลต่อความเจริญงอกงามของนักเรียน

นอกจากนี้ เสวตลัคน์ รัตนวิชัย (2523 : 12) กล่าวถึงปฏิสัมพันธ์ทางวาจาว่าเป็นการพูดของผู้สอนและผู้เรียนจะเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุดในการเรียนการสอน โดยทั่วไป พฤติกรรมทางวาจาต่าง ๆ ของผู้สอนและผู้เรียนจะให้ข้อมูลของกระบวนการเรียนการสอน วิธีการสอน เทคนิคการสอน และการใช้จิตวิทยาการสอนได้อย่างดี

ดังนั้น ในการเรียนการสอน อิทธิพลของครูและวิธีสอนของครูต่อนักเรียน จึงมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ พฤติกรรมในชั้นเรียนแสดงให้เห็นภาพปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนและชี้ให้เห็นบรรยากาศของชั้นเรียนโดยทั่วไปว่า ครูและนักเรียนมีทัศนคติกันอย่างไร นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชั้นเรียนเพียงใด เบลแลค (ศุภนิจ ตรีนิคม. 2530 : 33 ; อ้างอิงมาจาก Bellack. 1963 : 172) ได้แบ่งอิทธิพลของครู ในชั้นเรียนแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1. อิทธิพลทางอ้อม หมายถึง พฤติกรรมที่ครูแสดงออกมาแล้วทำให้นักเรียนตอบสนองในลักษณะใดก็ได้ อิทธิพลทางอ้อมจะเกิดขึ้น ถ้าครูแสดงพฤติกรรมออกในทางยอมรับ ขยายความหรือสนับสนุนความคิดเห็นและความรู้สึกของนักเรียน ชมหรือให้กำลังใจ ถามคำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

2. อิทธิพลทางตรง หมายถึง กริยาที่ครูแสดงออกมาแล้วทำให้นักเรียนตอบสนอง โดยการแสดงพฤติกรรมไปในทางที่ครูต้องการอย่างเลี่ยงไม่ได้ อิทธิพลประเภทนี้จะเกิดขึ้นเมื่อครูบรรยายหรือแสดงความเห็นฝ่ายเดียว เมื่อครูได้ให้คำแนะนำ หรือออกคำสั่ง ดิเตียน หรือว่ากล่าว เพื่อให้นักเรียนเปลี่ยนพฤติกรรม

กล่าวได้ว่าครูมีความสำคัญในการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นผู้ที่ทำให้บุคคลได้เปลี่ยนพฤติกรรมไปตามที่ต้องการ วิธีสอนของครูเป็นการสร้างเสริมความรู้ให้สมบูรณ์เป็นแบบฉบับ

แก่นักเรียนเป็นการวางเงื่อนไขว่าสิ่งใดควรหรือไม่ควรปฏิบัติ นอกจากนี้ เบลแลกค์ (ศุภนิช ตร์นิคม. 2530 : 33 ; อ้างอิงมาจาก Bellack.1963 : 172) ได้จำแนกพฤติกรรมการเรียนการสอน ในชั้นเรียน ระหว่างครูและนักเรียนเป็น 2 ประเภท คือ

1. พฤติกรรมทางวาจา (Verbal Behavior) หมายถึง พฤติกรรมที่ครูและนักเรียนแสดง ออกเพื่อสื่อความหมายระหว่างกัน โดยการพูดหรือการอ่านออกเสียง

2. พฤติกรรมที่ไม่ใช่ทางวาจา (Non Verbal Behavior) หมายถึง พฤติกรรมที่ครูและนักเรียน ไม่ได้แสดงออกทางวาจา แต่เป็นการแสดงออกทางท่าทาง เช่น การเขียน การอ่านในใจ หรือ พักหน้า สันนิษฐาน เป็นต้น

เนื่องจากพฤติกรรมการสอนของครู มีส่วนเกี่ยวข้องในการเรียนการสอนและ การเปลี่ยนแปลงที่มีอิทธิพลต่อนักเรียน จึงได้มีการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนการสอนโดยการวิเคราะห์ ทางปฏิสัมพันธ์ (Interaction Analysis) ที่ยึดพฤติกรรมโต้ตอบ (Verbal Interaction) ของครูและนักเรียนที่เกิดขึ้นในห้องเรียนเป็นหลัก ซึ่งผลที่ได้จากการวิเคราะห์ลักษณะนี้ จะทำให้ทราบได้ว่า พฤติกรรมทางวาจาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนนั้นจะเป็น การสนับสนุนครูหรือนักเรียน

ในปี 1960 แฟลนเดอร์ส. (Flanders) ได้พัฒนาเครื่องมือเพื่อวัดประสิทธิภาพทางการสอน ของครู เรียกว่า แบบวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาในชั้นเรียน (Catagories for Interaction Analysis) โดยอาศัยสมมุติฐานเบื้องต้นว่า

1. พฤติกรรมทางวาจาเป็นพฤติกรรมหลัก ของการเรียนการสอนและมีลักษณะเป็น ปฏิกริยาโต้ตอบระหว่างครูกับนักเรียน

2. พฤติกรรมของครูในชั้นเรียนเป็นตัวแทนของพฤติกรรมการสอนโดยส่วนรวมของครู

3. ในชั้นเรียนนอกจากมีพฤติกรรมทางวาจา ทั้งในส่วนที่เป็นของครูและส่วนที่เป็นของนักเรียนแล้วยังอาจมีสถานะอีกอันหนึ่งคือความเงียบหรือการหยุดชะงักเป็นชั่วคราวในช่วงที่มีการเรียนการสอนหรืออาจมีการแสดงพฤติกรรมทางวาจาของครูกับนักเรียนเหมือนกันแต่ผู้สังเกตชั้นเรียนไม่สามารถจะเข้าใจได้ว่าใครพูดและเนื่องจากเครื่องมือนี้ใช้สำหรับบันทึกพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ตามลำดับของเวลา ดังนั้น จึงรวมเอาความสับสนเข้าไว้เพื่อความสมบูรณ์

ระบบวิเคราะห์พฤติกรรมทางการเรียนการสอนของ แฟลนเดอร์ส (Flanders Interaction Analysis Categories) ใช้ตัวย่อว่า FLAC มีผู้นิยมใช้มากที่สุดโดยแบ่งพฤติกรรมการเรียนการ

สอนทางวาจาออกเป็น 10 ประเภท ด้วยกันคือ

ประเภท 1-7 เป็นพฤติกรรมของครูประเภท 8-9 เป็นพฤติกรรมของนักเรียน และประเภทที่ 10 คือความเจียมหรือความสับสน ดังตารางสรุปการจำแนกพฤติกรรมการเรียนการสอนดังนี้

ครูพูด	อิทธิพลทางอ้อม	1. ยอมรับความรู้สึก 2. ยกย่องหรือสนับสนุน 3. ยอมรับหรือนำความคิดของนักเรียนไปใช้ 4. ถามคำถาม
	อิทธิพลทางตรง	5. บรรยาย 6. ออกคำสั่ง 7. ดำเนินคดี
นักเรียนพูด		8. นักเรียนพูดโต้ตอบ 9. นักเรียนพูดพร้อม
		10. ความเจียมหรือความสับสน

ภาพประกอบ 5 จำแนกพฤติกรรมทางวาจาของครูและนักเรียน

แฟลนเดอร์ส (Flanders.1967 : 50-55) เป็นผู้บุกเบิกคนสำคัญทางด้านการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ (Interaction Analysis) ได้ใช้เวลาระหว่างปี ค.ศ.1956-1957 และในปี ค.ศ. 1960 ในการทดลองเกี่ยวกับอิทธิพลของครูที่มีต่อเจตคติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน ผลการทดลองสรุปว่า ครูประเภทที่ใช้อิทธิพลทางอ้อม ในข้อ 1-4 จะช่วยเสริมสร้างเจตคติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพกว่าครูที่ใช้อิทธิพลทางตรงในข้อ 5-6 และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ต่อมาแฟลนเดอร์ส ได้ทดลองบันทึกกิจกรรมทางวาจาของครูและนักเรียนในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในระดับ 7 ในสหรัฐอเมริกา และสรุปไว้เป็นเกณฑ์ปกติว่า ถ้าจะให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ควรจะมีกิจกรรมทางวาจา ดังนี้ คือ การใช้เวลาพูดของครู 61 % การใช้เวลาพูดของนักเรียน 28 % การเงียบหรือการสับสน 11 % อัตราส่วนในการตอบสนอง 41 % อัตราส่วนในการใช้คำถาม 26 % ครูตอบสนองทันทีเป็นอัตราส่วน 75 % ครูใช้คำถามทันที 45 % อัตราส่วนริเริ่มของนักเรียน 32 % การบรรยายเนื้อหา 55% การสนับสนุนการพูดทั้งหมด 54% นักเรียนพูดสนับสนุน 55%

แฟลนเดอร์ส พยายามเน้นถึงพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้อยู่เสมอ เพราะเขาเชื่อมั่นว่าเป็นตัวแทนของพฤติกรรมทั้งหมดได้ พฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนเป็นพฤติกรรมที่ควรมีการวัดการวัดออกมา เพื่อแสดงให้เห็นว่ามีข้อดีหรือข้อบกพร่องประการใดบ้าง ผลการวิจัยของแฟลนเดอร์ส นั้นปรากฏว่า พฤติกรรมที่เกิดขึ้นเสมอในห้องเรียนคือ การสอนโดยการเน้นเนื้อหาวิชาที่เรียนเป็นส่วนใหญ่การทบทวนโดยตร้อยอย่างรวดเร็ว และการที่ครูบอกวิธีการให้นักเรียนปฏิบัติตาม

ธีระ ฤกษ์เจริญ (สุภนิช ตรีนิคม. 2530 : 37 ; อ้างอิงมาจาก ธีระ ฤกษ์เจริญ. 2520 : 181) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบบันทึก กิจกรรมทางวาจาระหว่างครูกับนักเรียน ของแฟลนเดอร์ส ว่าสามารถบันทึกพฤติกรรมได้ละเอียด ชัดเจนยุติธรรมและเป็นที่ยอมรับ เป็นการใช้บันทึกพฤติกรรมทางวาจาทั้งของครูและนักเรียนทุกขณะ มิใช่สังเกตหรือบันทึกพฤติกรรมของครูแต่ฝ่ายเดียวแต่มีประโยชน์เป็นผลดีต่อการเรียนการสอน ทำให้ทราบบุคลิกภาพ และคุณลักษณะของครูในแง่ต่าง ๆ ดังนี้

1. ครูผูกขาดการพูดในชั้นเรียนมากเกินไปหรือไม่
2. ครูใช้อธิพลทางอารมณ์หรือทางตรง
3. ครูมีปฏิริยาสนองตอบพฤติกรรมของนักเรียนอย่างไร
4. ครูใช้เวลาไม่น้อยเพียงใด
5. ครูรับเอาความคิดเห็นมาใช้ขยายความมากน้อยเพียงใด
6. ครูยอมรับขยายความหรือใช้อารมณ์หรือความรู้สึกของนักเรียนมากน้อยเพียงใด
7. นักเรียนมีความตั้งใจที่จะต่อต้านการใช้อิทธิพลของครูเพียงใด

8. ครูใช้ผลการชมเชยเพียงใด
9. ครูมีประสิทธิภาพในการถ่ายทอดนักเรียนเพียงใด
10. ครูใช้การตักเตือนว่ากล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด
11. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนพูดในชั้นเรียนเพียงพอหรือไม่

การที่ครูจะพัฒนาการสอนของตนเองได้ดีเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความรู้จักสำรวจตรวจสอบถึงพฤติกรรมการสอนของตนเองอยู่เสมอ การสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูนับได้ว่า เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างมากในการพัฒนาการสอนและการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน

จึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า การสร้างปฏิสัมพันธ์ทางวาจาที่ครูใช้พฤติกรรมทางวาจา โดยใช้อิทธิพลทางอ้อม ซึ่งสามารถวัดได้โดยวิธีวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ ตามวิธีของแฟลนเดอร์สซึ่งเป็นวิธีการที่เข้าใจง่าย ไม่ยุ่งยากในการปฏิบัติ และเป็นผลที่ส่งต่อประสิทธิภาพในการเรียนการสอนโดยตรง ดังนั้นหากครูได้สร้างบรรยากาศในชั้นเรียนที่มีส่วนร่วมเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ทางวาจาระหว่างครูกับนักเรียนในทางที่ดีแล้ว จะช่วยให้นักเรียนมีพฤติกรรม หรือผลสัมฤทธิ์เป็นไปตามจุดมุ่งหมายได้และการจัดสภาพการเรียนการสอนในปัจจุบัน ก็มุ่งเน้นที่จะให้นักเรียนได้แสดงออกในทางที่ถูก ต้องมีความคิดสร้างสรรค์ แสดงความคิดเห็นอย่างถูกต้อง มีความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา และปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ การให้ความสำคัญต่อปฏิสัมพันธ์ทางวาจาจะหว่างครูกับนักเรียนในชั้นเรียน จึงเป็นแนวทางในการจัดสภาพการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสม กับสภาพการศึกษาในปัจจุบัน มากที่สุดแนวทางหนึ่ง และผลที่ได้จากการวัดปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียนในการทดลองครั้งนี้ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริงในห้องเรียน อันจะสามารถทำให้ทราบถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนในห้องเรียนภาษาอังกฤษ เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

8.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปฏิสัมพันธ์ทางวาจา

8.3.1 งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ทางวาจาในการเรียนรู้อังกฤษ

อังกฤษของครูกับนักเรียน

ทองปอน ชินวงศ์ (2530 : 63-66) ทำการวิจัยเรื่องปฏิสัมพันธ์ทางวาจาจะหว่างครูกับนักเรียนในการเรียน การสอนภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตัวอย่างประชากรเป็นครูสอนภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 16 คนและนักเรียน 16 ห้องเรียน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาใน

สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยทำการสังเกตการเรียนการสอนในชั้นเรียนชั้นเรียนละ 2 ครั้ง โดยใช้แบบวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยดัดแปลงมาจากเครื่องมือสังเกตพฤติกรรมสำหรับกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะทางภาษาในชั้นเรียน ภาษาดังประเทศ (A behavior Observation System for Classroom Foreign Language Skill Acquisition Activities) ของ กิลเบิร์ต (Guilbert) เครื่องมือการสังเกตปฏิสัมพันธ์ทางภาษาดังประเทศของเจอร์ทรูด มอส-โกวิทซ์ (Certeude Moskowitz) และเครื่องมือการสังเกตปฏิสัมพันธ์ 17 ประเภทของ เอมี ซูย บิคเมย์ (Amy Tsui Bik-May) ผู้วิจัยได้บันทึกเสียงการเรียนการสอนชั้นเรียนที่ทำการสังเกตด้วยตนเอง ผลการวิจัยพบว่า ครูใช้เวลาพูดมากกว่านักเรียนโดยใช้ภาษาไทย มากกว่าภาษาอังกฤษ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือ ครูบรรยายพฤติกรรมที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด คือนักเรียนตอบคำถามที่ต้องแสดงความคิดเห็นและ พฤติกรรมที่ไม่ได้เกิดขึ้นเลยคือครูยอมรับความรู้สึกของนักเรียน

วราพรพร เจิมสุจริต (2533 : ม-ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาลักษณะปฏิสัมพันธ์ทางวาจาระหว่างครูและนักเรียนในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในแผนการเรียนต่างๆ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดนครปฐม ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ แผนการเรียนภาษาอังกฤษ-คณิตศาสตร์ และแผนการเรียนภาษาอังกฤษ-ฝรั่งเศส ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐมจำนวน 22 ห้องเรียน จากโรงเรียน 8 โรง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของ เอมี ซูย บิค-เมย์ (Amy Tsui Bik-May) ซึ่งได้พัฒนามาจากแบบวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของแฟลนเดอร์ส บาร์นส์ ซินแคลร์ และ คูลฮาร์ด (Flanders, Bams, Sinclair and Coulthard) ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เทปบันทึกเสียง และปฏิสัมพันธ์ทางวาจาเป็นจำนวนพฤติกรรมและจำนวนเวลาลงในแบบวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า

1. ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูที่สอนในแผนการเรียนที่ต่างกัน มีลักษณะรูปแบบที่คล้ายคลึงกัน
2. ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของนักเรียนที่เรียนในแผนการเรียนที่ต่างกัน มีลักษณะรูปแบบที่คล้ายคลึงกัน
3. ครูที่สอนในแผนการเรียนที่ต่างกัน มีระดับของปฏิสัมพันธ์ทางวาจาที่ไม่แตกต่างกัน
4. นักเรียนที่เรียนในแผนการเรียนที่ต่างกันมีระดับของปฏิสัมพันธ์ทางวาจาไม่แตกต่าง

กัน

5. ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาในการเรียนการสอนของครูและนักเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวกในส่วนที่เป็นจำนวนของพฤติกรรมที่เป็น การริเริ่มของครู กับการตอบสนองของนักเรียนและ พฤติกรรม การตอบสนองของครู กับการริเริ่มของนักเรียน ส่วนจำนวนเวลาของพฤติกรรม การริเริ่มของครูกับการริเริ่มของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันในทางลบ

ผู้วิจัยยังพบอีกว่าในการเรียนการสอนนั้นพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูจะ มีมากกว่าผู้เรียนในทุกแผนการเรียน

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ทางวาจา ในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูกับนักเรียน อาจสรุปได้ว่า การสื่อสารในชั้นเรียนนั้น ครูเป็นผู้ที่ใช้ภาษาในชั้นเรียนหรือพูดในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนและพฤติกรรมที่เกิดขึ้น ส่วนใหญ่เป็นการบรรยายหรืออธิบายและการออกคำสั่ง

8.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ทางวาจาในการเรียนรูภาษาต่างประเทศ

เทศของครูกับนักเรียน

ซุซึ (Tsui, 1985 : 16-19) ทำการศึกษา และวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ในการเรียน การสอนภาษาต่างประเทศ โดยสังเกตการสอนของครูภาษาอังกฤษ 2 คนและผู้เรียน 2 ห้องเรียน ที่ได้รับการสอนโดยครู 2 คนนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสังเกตปฏิสัมพันธ์ 17 ประเภท (The Seventeen-Category System) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยสังเกต พฤติกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของผู้เรียนในชั้นเกรด 8 จำนวน 2 ห้องเรียน ในโรงเรียนที่ใช้ภาษาจีนเป็นสื่อในการเรียนการสอน ผู้เรียนในห้องเรียนแรกเป็นผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับสูงและผู้เรียนในห้องเรียนที่สอง เป็นผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษต่ำ ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูเป็นผู้พูดเป็นส่วนใหญ่ คือพูดร้อยละ 82.95 และผู้เรียนพูดร้อยละ 17.05
2. ประมาณ สองในสามของการพูดของครูเป็นการริเริ่ม เช่นการบรรยาย การออกคำสั่ง การถามคำถาม การเรียกชื่อ
3. ผู้เรียนไม่มีพฤติกรรมริเริ่ม คือ ไม่มีการถามคำถามหรือขอร้องให้ครูอธิบายใหม่

คูรา (Kouta, 1986 : 294) ได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบของปฏิสัมพันธ์ทางวาจา ของครู ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศอียิปต์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษา รูปแบบของปฏิสัมพันธ์ทางวาจาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เป็นภาษาต่างประเทศโดย เฉพาะอย่างยิ่งผู้วิจัยต้องการศึกษาว่า ครูผู้สอนที่พบว่ามีประสิทธิภาพสูงในการสอน จะใช้การพูดที่เป็นอิทธิพลทางตรงและ ทางอ้อมมากกว่าครูผู้สอนที่มีประสิทธิภาพต่ำหรือไม่ นอกจากนี้ผู้วิจัยต้องการ ศึกษาอีกว่า ครูผู้สอนและนักเรียนในชั้นเรียนของครูที่มีประสิทธิภาพสูงจะใช้ภาษาต่างประเทศ มากกว่าครูที่มีประสิทธิภาพต่ำหรือไม่ ตัวอย่างประชากรเป็นครูผู้สอนในระดับมัธยมศึกษา 10 คน โดยเป็นครูที่มีประสิทธิภาพสูง 5 คนและครูที่มีประสิทธิภาพต่ำ 5 คน ผู้วิจัยใช้สถิติ ANOVA ในการทดสอบนัยสำคัญ ในเรื่องของพฤติกรรมของตัวอย่าง ประชากรในการเรียนการสอน 6 คาบ ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสิทธิภาพสูงใช้อิทธิพลทางอ้อมในการปฏิสัมพันธ์ทางวาจา ในชั้นเรียน ในขณะที่ครูที่มีประสิทธิภาพต่ำ ใช้การพูดที่เป็นอิทธิพลทางตรงมากกว่า นอกจากนี้

ยังได้พบว่าครูที่มีประสิทธิภาพสูงยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน ถามคำถาม และใช้คำพูดของนักเรียนในการพูดเริ่มต้นมากกว่าครูที่มีประสิทธิภาพต่ำเมื่อใช้ภาษาอังกฤษ

จากผลการวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า ในโครงการเตรียมครูในการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศควรมีการพัฒนาด้านปฏิสัมพันธ์ทางวาจาที่เหมาะสมในโรงเรียนผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมทางวาจาของครูที่มีประสิทธิภาพสูงและต่ำแตกต่างกัน และควรควรจะศึกษาด้านพฤติกรรมที่ไม่ใช้คำพูดของครูผู้สอนด้วย เพื่อศึกษาผลกระทบในทางบวกและลบในโรงเรียน

จากการศึกษางานวิจัยในต่างประเทศเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ทางวาจา ในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของครูกับนักเรียนอาจสรุปได้ว่า ครูทั่วไปมักใช้ภาษาต่างประเทศในการสอนน้อย และมีพฤติกรรมที่เป็นอิทธิพลทางตรง เช่น การให้ข้อมูล การให้ตัวอย่างภาษาและการให้แนวปฏิบัติหรือสิ่งมากกว่าพฤติกรรมที่เป็นอิทธิพลทางอ้อม เช่น การชมเชย การพูดตลก และการถามคำถาม ส่วนครูดีเด่น หรือครูที่มีประสิทธิภาพสูงมักจะใช้ภาษาต่างประเทศในการสอนมากกว่าครูทั่วๆ ไป และมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมทางอ้อมมากกว่าพฤติกรรมทางตรง

สมมติฐาน ของงานวิจัย

1. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง – พูดของนักเรียน ที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการลักษณะประกอบด้วยกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ กับการสอนตามคู่มือครูหลังการทดลองแตกต่างกัน

2. ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและของนักเรียน ที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการลักษณะประกอบด้วยกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้กับการสอนตามคู่มือครูหลังการทดลองแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ที่เรียนวิชาหลัก 1 (อ 011) จำนวน 3 ห้องเรียน ซึ่งมีนักเรียนในแต่ละห้องความสามารถเก่ง ปานกลางและอ่อนรวมนักเรียนทั้งสิ้น 133 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาหลัก 1 (อ 011) โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 จำนวน 60 คนแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการกลุ่มประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้

กลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนตามคู่มือครู

ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.2.1 จับฉลากนักเรียนมา 2 ห้องเรียน จากจำนวนประชากร 3 ห้องเรียน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงจับฉลากแต่ละห้องเพื่อให้ได้นักเรียนห้องละ 30 คน

1.2.2 เมื่อได้กลุ่มตัวอย่าง นำมาจับฉลากอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเลือกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง

2.1 แผนการสอนของกลุ่มทดลอง ซึ่งดำเนินการสอนโดยใช้วรรณกรรมประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้

2.2 แผนการสอนของกลุ่มควบคุม ซึ่งดำเนินการสอนตามคู่มือครู

2.3 แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ทักษะการฟัง-พูดของนักเรียน

2.4 แบบสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียน ✓

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 แผนการสอนของกลุ่มทดลอง

เป็นแผนการสอนรายคาบโดยละเอียด ในแผนการสอนประกอบด้วย ขั้นตอน การสอนที่สร้างขึ้นโดยยึดรูปแบบการสอนเพื่อปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของบราวน์และพาลินสการ์ ประกอบกับกำหนดคำพูดที่ประยุกต์มาจากคำพูดของบีด (Beed) และการพูดเพื่อใช้อธิบายทางอ้อมของแฟลนเดอร์ส (Flanders) 5 ประเภท เป็นกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้

คำพูดของบีด ได้แก่

1. การยอมรับความรู้สึกของนักเรียน
2. ชมเชยหรือสนับสนุนให้กำลังใจ
3. การยอมรับหรือนำความคิดของนักเรียนมาใช้
4. การตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา

การพูดเพื่อใช้อธิบายทางอ้อมของแฟลนเดอร์ส (Flanders) 5 ประเภท ได้แก่

1. การพูดของครูเพื่อให้รูปแบบภาษาแก่ผู้เรียน
2. การพูดของครูเพื่อเสริมความหรือต่อความของผู้เรียน
3. การพูดของครูเพื่อให้แนวทางหรือชี้แนะ
4. การพูดของครูเพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
5. การพูดของครูเพื่อสนับสนุนให้กำลังใจ

ขั้นตอนการวางแผนการสอนของกลุ่มทดลอง มีดังนี้

3.1.1 ศึกษาจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ (อ 011) ภาษาอังกฤษหลัก 1 เพื่อคัดเลือกจุดประสงค์การสอนทักษะการฟัง – พูด มาเป็นจุดประสงค์ในแผนการสอนของกลุ่มทดลอง ศึกษาหนังสือแบบเรียนที่ใช้เรียนในชั้นระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อตรวจสอบความยากง่าย และความเหมาะสม เพื่อที่จะนำมาเปรียบเทียบกับเนื้อหาจากแหล่งที่มาอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ตำราเรียน ที่ผู้วิจัยจะคัดเลือกมาเป็นเนื้อหาในการสอนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3.1.2 ศึกษาและคัดเลือกเนื้อหาที่จะใช้ในการทดลอง 4 เรื่องจากหนังสือพิมพ์และตำราอื่น ๆ ที่มีใช้หนังสือแบบเรียนที่ใช้ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งประกอบด้วยอรรถลักษณะ 2 ประเภท คือ Recount Genre และ Procedure Genre ให้มีความยากง่ายของเนื้อหาในระดับเดียวกับแบบเรียนที่ใช้เรียนในชั้นระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้ศึกษามาแล้วจากข้อ 3.1.1 (ดูรายละเอียดของเนื้อหาที่คัดเลือกแล้วในแผนการสอน ภาคผนวก ค หน้า 141)

3.1.3 ศึกษาพฤติกรรมทางวาจาของ แฟลนเดอร์ส (Flanders) และลักษณะการพูดของ บิด (Beed) และศึกษาเรื่องกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ จากงานวิจัย ของ สรिता ชูดวงแก้ว (2535 : 87-88) และงานวิจัยของ ฉันทนา นันทแก้ว (2536) เพื่อปรับขั้นตอนการสอนและกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ 5 ประเภทมาเป็นกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะฟัง-พูด ประกอบด้วยอรรถลักษณะที่ผู้วิจัยจะเขียนเป็นแผนการสอนในกลุ่มทดลอง (รายละเอียดอยู่ในข้อ 3.1)

3.1.4 เขียนแผนการสอนให้สอดคล้องกับวิธีดำเนินการสอน และจุดประสงค์ของหลักสูตรโดยมีจุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรม และการประเมินผล โดยยึดรายวิชาภาษาอังกฤษหลัก 1 (อ 011) เป็นเกณฑ์ (ดูรายละเอียดของแผนการสอนในนิยามศัพท์เฉพาะ หน้า 8-10)

3.1.5 นำแผนการสอนไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบ และแก้ไขปรับปรุง โดยผู้วิจัยเสนอเกณฑ์ในการตรวจ ดังนี้

- ก. ความชัดเจนและความถูกต้องของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- ข. ความสอดคล้องของกิจกรรมและเนื้อหา
- ค. ความสอดคล้องของการประเมินผลกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ผลที่ได้จากการตรวจของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านคือเห็นด้วยกับแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.1.6 นำแผนการสอนที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพ

รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี แล้วปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมก่อนที่จะนำไปใช้ในการวิจัย ส่วนที่นำมาปรับปรุงแก้ไขใหม่คือ เพิ่มตารางการวิเคราะห์ข้อรรณลักษณะในชั้นตอนที่ 4 ของทุกแผนการสอน

3.2 แผนการสอนของกลุ่มควบคุม

3.2.1 สร้างแผนการสอนโดยยึดแนวการสอนตามคู่มือครู ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา จำนวน 4 แผนซึ่งเป็นแผนการสอนที่มีเนื้อหาและความยากง่ายระดับเดียวกับกลุ่มทดลอง รายละเอียดในแผนการสอน มีดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจด้วยการซักถาม สร้างสถานการณ์ ใช้รูปภาพเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนจะฟัง

ขั้นที่ 2 แจ้งจุดประสงค์ว่านักเรียนจะเรียนอะไร และสามารถทำอะไรได้บ้าง เมื่อนักเรียนจบบทเรียน

ขั้นที่ 3 ทบทวนความรู้เดิมที่จำเป็น เช่น คำศัพท์ โครงสร้าง สำนวน โดยใช้สื่อประกอบ

ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ เช่น ทำกิจกรรมก่อนเรียน เกี่ยวกับคำศัพท์และโครงสร้างสำนวนที่นักเรียนจะได้ฟังจากเรื่อง

ขั้นที่ 5 ให้แนวการเรียนรู้ใช้รูปภาพ การสร้างสถานการณ์ เพลง เกมหรือการเล่นเรื่อง และให้นักเรียนเล่าเรื่องที่่จะเกิดขึ้น

ขั้นที่ 6 นักเรียนลงมือปฏิบัติ โดยฟังเรื่องจากเทปแล้วทำแบบฝึกหัด

ขั้นที่ 7 แจ้งผลการปฏิบัติ ชมเชยเมื่อนักเรียนทำถูกแก้ไขให้กำลังใจเมื่อนักเรียนทำผิด

ขั้นที่ 8 การประเมินผลการปฏิบัติจากการสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน

ขั้นที่ 9 ส่งเสริมความแม่นยำและถ่ายโอนอาจทำได้โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มรายงานผลหรือเล่าเรื่องเตรียมเรื่องมาพูด หรือปฏิบัติงานวิธีการต่าง ๆ (ดูรายละเอียดของแผนการสอนในภาคผนวก ค หน้า 141)

3.2.2 นำแผนการสอนที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาอังกฤษ 3 ท่านตรวจเกณฑ์เนื้อหาและจุดประสงค์ และวิธีสอนของกลุ่มควบคุม ผลที่ได้จากการตรวจของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านคือเห็นด้วยกับแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.2.3 นำแผนการสอนที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี แล้วปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมก่อนที่จะนำไปใช้ในการวิจัย ส่วนที่ปรับปรุงแก้ไขคือเพิ่มเติมแบบฝึกหัดเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์ เพื่อเป็นแบบทดสอบก่อนเรียนของทุกแผนการสอน

3.3 แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง - พูด

3.3.1 แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง

เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความสามารถ ในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง ตามจุดประสงค์คือ

1. เมื่อกำหนดเรื่องราวมาให้นักเรียนฟังแล้ว นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้
2. ฟังแล้วสามารถเลือกภาพที่สอดคล้องกับเรื่องที่ฟังได้
3. ฟังแล้วสามารถลำดับเรื่องราวหรือข้อความให้ตรงกับเรื่องที่ฟังได้

แบบทดสอบมี 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มี 12 ข้อซึ่งในแต่ละข้อจะให้ นักเรียน ฟังข้อความจากเทปบันทึกเสียงแล้วเลือกภาพหรือข้อความให้สอดคล้องกับสิ่งที่ฟัง

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบชนิดเรียงลำดับเหตุการณ์ มี 8 ข้อ โดยกำหนดเหตุการณ์มาให้ เพื่อให้ให้นักเรียนฟังเรื่องแล้วลำดับเหตุการณ์เสียใหม่ให้ถูกต้องจากเรื่องที่ฟัง

นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาอังกฤษ 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยพิจารณาว่าข้อสอบที่สร้างขึ้น แต่ละข้อสามารถวัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการวัดหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์กำหนดคะแนนความคิดเห็นไว้ดังต่อไปนี้ (บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์, 2526 : 88-91)

+1 = แน่ใจว่าข้อสอบวัดตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

0 = ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

-1 = แน่ใจว่าข้อสอบไม่ได้วัดตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

บันทึกผลการพิจารณาลงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนในแต่ละข้อแล้วนำไปหาค่าดัชนี ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาหรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์โดยผู้วิจัย

จะคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.5 ซึ่งแสดงว่าข้อสอบนั้นมีความเที่ยงตรง
เชิงเนื้อหาส่วนข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยจะคัดออก สูตรการหาค่าดัชนี
ความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์,
2526 : 68-91)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับ
จุดประสงค์การเรียนรู้
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

นำแบบทดสอบที่ได้แก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษา
ปีที่ 5 โรงเรียนวินิตศึกษาในพระบรมราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 จำนวน 100 คน เพื่อหาคุณ
ภาพของแบบทดสอบ ดังนี้

1 หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการฟัง
โดยนำข้อสอบทั้งหมดมาตรวจเป็นรายข้อ ข้อตอบถูกได้ 1 คะแนน ข้อตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0
คะแนน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) เป็นรายข้อโดยใช้สูตรอย่างง่าย
(ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2531 : 179)

$$P = \frac{R}{N}$$

P แทน ค่าความยากง่ายเป็นรายข้อ
R แทน จำนวนคนที่ทำข้อนั้นถูก
N แทน จำนวนคนที่ทำข้อนั้นทั้งหมด

(ดูผลการหาค่าความยากง่ายจากภาคผนวก ค หน้า 203-204)

2. หาค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบรายข้อโดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2531 : 180)

$$r = \frac{R_u - R_l}{N / 2}$$

r แทน ค่าอำนาจจำแนก

R_u แทน จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง

R_l แทน จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

(ดูผลการหาค่าอำนาจจำแนกจากภาคผนวก ค หน้า 203-204)

3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะฟัง โดยใช้สูตร KR-20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 148-170)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

p แทน สัดส่วนของผู้ที่ทำถูกในแต่ละข้อ

q แทน สัดส่วนของผู้ที่ทำผิดในแต่ละข้อ

s_t^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

(ดูผลการหาค่าความเชื่อมั่นจากภาคผนวก ค หน้า 203-204)

หลังจากนั้นจึงคัดเลือกข้อสอบที่มีระดับความยากง่าย อยู่ในช่วง .20-.80 และ ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป มาใช้ในการดำเนินการวิจัย

(ดูรายละเอียดแบบทดสอบวัดความสามารถทางการฟังได้จาก ภาคผนวก ก หน้า 125-132)

3.3.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการพูด

เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามจุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการสอนเพื่อ วัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการพูด โดยให้นักเรียนพูดตอบคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่ตนเองชอบและไม่ชอบ รวมทั้งตอบคำถามเรื่องเกี่ยวกับชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนเองมีจำนวน 10 ข้อ (ดูรายละเอียดได้จากภาคผนวก ก หน้า 132) ซึ่งใช้เกณฑ์การให้คะแนนตามแบบ FSI (The Foreign Service Institute Oral Interview) ของ ออลเลอร์ (Oller. 1979 : 320-323) ซึ่งมีขั้นตอน คือ

1. กำหนดระดับความสามารถจากพฤติกรรม 5 อย่างคือ สำเนียง ไวยากรณ์ คำศัพท์ ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา การจับใจความ ตามระดับความสามารถ 6 ระดับ

2. นำระดับความสามารถที่ได้ไปลงตารางน้ำหนักพฤติกรรม ซึ่งแปลงเป็นคะแนนผลรวมทั้งหมด มีคะแนนเต็มเท่ากับ 99 คะแนน

3. กำหนดผู้ให้คะแนน 2 คน รวมทั้งผู้วิจัย เป็นผู้ตรวจให้คะแนนซึ่งผู้ให้ คะแนนอีกท่านหนึ่งมีคุณสมบัติคือ มีคุณวุฒิอย่างต่ำระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์ของการสอนใกล้เคียงกัน คือ ไม่ต่ำกว่า 10 ปี ซึ่งได้รับการฝึกและแนะนำเกี่ยวกับวิธีการประเมินผล ให้มีความเข้าใจตรงกันในข้อความทั้งหมดของแบบทดสอบ เข้าใจเกณฑ์การให้คะแนนและวิธีการบันทึกคะแนน ผู้ให้คะแนนใช้เครื่องเทปบันทึกเสียงทำการบันทึกคำพูดของนักเรียนแต่ละคนไว้แล้วนำมาพิจารณาให้คะแนนความสามารถของพฤติกรรมแต่ละด้าน ตามเกณฑ์แล้วหาค่าเฉลี่ยจากผลรวมคะแนนพฤติกรรมทุกด้านจากผู้ตรวจ 2 คน เป็นคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการพูด เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการพูดตามระดับความสามารถของพฤติกรรมในจุดต่าง ๆ มี 5 ระดับซึ่งแต่ละระดับกำหนดคะแนนไว้อย่างชัดเจน ดังตารางข้างล่างนี้

พฤติกรรมการความสามารถ	คะแนน
สำเนียง (Pronunciation) ระดับ 1. ออกเสียงในลักษณะที่ไม่สามารถเข้าใจได้ 0 2. ออกเสียงผิดอย่างเด่นชัดบ่อย ๆ ยากต่อการเข้าใจ ยับยั้ง ๆ 1 3. ออกเสียงผิดซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจผิดในบางครั้ง 2 4. ออกสำเนียงต่างประเทศ และผิดบางครั้งซึ่งไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเข้าใจ 2 5. ไม่มีการออกเสียงผิดที่เด่นชัด แต่อาจจับได้บ้าง 3 6. ออกเสียงเจ้าของภาษา ไม่มีสำเนียงต่างประเทศ 4	
ไวยากรณ์ (Structure) ระดับ 1. เกือบไม่มีไวยากรณ์ถูกเลยในแต่ละประโยค 6 2. มีข้อผิดพลาดคงที่ ซึ่งไม่สามารถคุมรูปแบบประโยคที่สำคัญไม่ทำให้เกิดการสื่อสารได้ 12 3. ผิดบ่อยครั้ง ไม่สามารถควบคุมรูปแบบประโยคที่สำคัญ ซึ่งทำให้เกิดการเข้าใจผิดได้ 18 4. มีข้อผิดบ้าง ซึ่งแสดงความไม่สมบูรณ์ของรูปแบบประโยค 24 5. มีข้อผิดเพียงเล็กน้อย แต่ไม่ใช่ข้อผิดพลาดในรูปแบบประโยค 30 6. มีข้อผิดพลาดไม่เกิน 2 แห่ง ตลอดการสัมภาษณ์ 36	คะแนน

พหุ Dickinson ความสามารถ	คะแนน
คำศัพท์ (Vocabulary) ระดับ - มีคำศัพท์ไม่เพียงพอสำหรับบทสนทนาง่าย ๆ - มีศัพท์ในวงจำกัด ในเหตุการณ์ประจำวัน - ใช้คำศัพท์ไม่ละเอียดพอและในวงที่จำกัดในบางครั้ง - ใช้ศัพท์ระดับอาชีพเพียงพอที่จะอภิปรายในความสนใจพิเศษไม่มีศัพท์เทคนิค - ใช้ศัพท์ระดับอาชีพได้อย่างกว้างขวางในสถานการณ์ต่าง ๆ - ใช้คำศัพท์ถูกต้องและกว้างขวางเทียบเท่าเจ้าของภาษาที่มีการศึกษา	คะแนน 4 8 12 16 20 24
ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) ระดับ - การพูดมีการหยุดแยกคำซึ่งทำให้การสนทนาดำเนินไปไม่ได้ - การพูดช้ามากจนไม่เป็นที่คาดหวังว่าจะจบประโยค - การพูดที่ลังเล และกระตุกบ่อยครั้ง ไม่ทำให้ประโยคสมบูรณ์ - การพูดที่ลังเลและอีกอีก บางครั้ง - พูดได้คล่องรวมเรียบแต่ยังไม่ได้ระดับเจ้าของภาษา - พูดได้คล่องแคล่วเทียบได้กับเจ้าของภาษา	คะแนน 2 4 6 8 10 12

พฤติกรรมความสามารถ	คะแนน
การจับใจความ (Comprehension)	
ระดับ	คะแนน
1. เข้าใจได้เพียงเล็กน้อยในสถานการณ์ธรรมดาที่สุด	4
2. เข้าใจในคำพูดที่ช้าและง่ายในหัวข้อทางสังคมและการท่องเที่ยวที่ต้องย้า	8
3. เข้าใจในคำพูดที่เกี่ยวข้องกับเขาโดยตรงที่ทำให้ง่ายแล้ว	12
4. เข้าใจได้ดีในคำพูดโดยปกติที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเขา แต่บางครั้งต้องย้า	15
5. เข้าใจทุกอย่างในบทสนทนาปกติยกเว้นแบบสนทนาสนมมาก ๆ	19
6. เข้าใจทุกอย่างทั้งคำพูดแบบทางการและแบบสนทนาสนมเทียบเท่าเจ้าของภาษา	23

ภาพประกอบ 6 เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการพูดตามแบบ FSI

4. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาอังกฤษ 3 ท่านตรวจคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยพิจารณาว่าข้อสอบที่สร้างขึ้น แต่ละข้อสามารถวัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการวัดหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์กำหนดคะแนนความคิดเห็นไว้ดังต่อไปนี้ (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์, 2526 : 88-91)

+1 = แน่ใจว่าข้อสอบวัดตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

0 = ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

-1 = แน่ใจว่าข้อสอบไม่ได้วัดตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

5. บันทึกผลการพิจารณาถึงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน ในแต่ละข้อ แล้วนำไปหาค่าดัชนี ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาหรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ (ใช้สูตรเดียวกันกับแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง) โดยผู้วิจัยจะคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.5 ซึ่งแสดงว่าข้อสอบนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาส่วนข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยจะคัดออก

นำแบบทดสอบที่ได้แก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวินิตศึกษาในพระบรมราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 จำนวน 50 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ ดังนี้

1. หาค่าอำนาจจำแนก โดยนำกระดาษคำตอบที่ตรวจคะแนนแล้วมาเรียงคะแนนจากสูงไปต่ำ ตัดกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยใช้สัดส่วน 25 % แล้วแยกกระดาษคำตอบออกเป็น 2 ชุด เป็นกลุ่มสูง 1 ชุดและกลุ่มต่ำ 1 ชุด นำคะแนนทั้ง 2 กลุ่มมาแจกแจงความถี่เป็นรายข้อเพื่อหาคะแนนเฉลี่ยและความแปรปรวนรายข้อ จากนั้นจึงนำมาแทนค่าในสูตร t -test ค่า t ที่ได้จะเป็นค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบแต่ละข้อ แล้วเลือกข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 หรือ 2.0 ขึ้นไปซึ่งถือว่า มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้จำนวน 10 ข้อ

สูตรการหาค่าอำนาจจำแนก (t) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2530 : 139)

$$t = \frac{\frac{\bar{X}(\text{สูง}) - \bar{X}(\text{ต่ำ})}{2}}{\sqrt{\frac{\frac{S(\text{สูง})^2}{N(\text{สูง})} + \frac{S(\text{ต่ำ})^2}{N(\text{ต่ำ})}}}$$

เมื่อ t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาของการแจกแจงแบบท
$\bar{X}(\text{สูง})$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
$\bar{X}(\text{ต่ำ})$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
$\frac{2}{2}$		
$\frac{S(\text{สูง})^2}{2}$	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
$\frac{S(\text{ต่ำ})^2}{2}$	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
N	แทน	จำนวนคนในแต่ละกลุ่มซึ่งเท่ากัน

(คู่มือการหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการพูด ได้จากภาคผนวก ค หน้า 205)

2. หาค่าความสอดคล้องของการตรวจ โดยรวมข้อสอบที่วัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการพูด ที่คัดเลือกไว้จำนวน 10 ข้อเพื่อทดสอบนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่ม

ควบคุม หลังจากนั้นจึงนำคะแนนที่ได้จากการตรวจของผู้ตรวจ 2 คน ไปหาค่าความสอดคล้องของการตรวจคะแนนของผู้ตรวจ 2 คน โดยคำนวณจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามวิธีเพียร์สัน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2530 : 153-154)

$$r_{xy} = \frac{N\sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{N\sum x^2 - (\sum x)^2} \sqrt{N\sum y^2 - (\sum y)^2}}$$

r_{xy} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของผู้ตรวจ 2 คน

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนน x ผู้ตรวจคนที่ 1

$\sum y$ แทน ผลรวมของคะแนน y ผู้ตรวจคนที่ 2

(ดูผลการหาค่าความสอดคล้องของผู้ตรวจจากภาคผนวก ค หน้า 203-204)

3.3.3 แบบบันทึกพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียน

แบบบันทึกพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียนในชั่วโมงวิชาภาษาอังกฤษซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาตำรา เอกสารและ งานวิจัยเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ทางวาจาและสังเกตพฤติกรรม

2. สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียนโดยผู้วิจัยได้กำหนด

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและ นักเรียนตามระบบวิเคราะห์พฤติกรรมทางการเรียนการสอน ของ แฟลนเดอร์ส (Flanders Interaction Analysis Categories) 10 ประการ แล้วนำมากำหนดเป็นปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียน 3 หมวด ซึ่งดัดแปลงแบบสังเกตพฤติกรรมทางวาจาของครูและนักเรียนในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของ ศุภนิจ ตรีนิคม (2530 : 156-163) ดังตัวอย่างจากภาพประกอบข้างล่างนี้

ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียน ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	ช่วงความถี่ของการบันทึกเทปและการสังเกต (ช่วงละ 50 นาที)							
	1		2		3		รวม	
	อ	ท	อ	ท	อ	ท	อ	ท
หมวด ก ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาทั้งภาษา อังกฤษและภาษาไทยของครู 1. การถามคำถามเพื่อให้นักเรียนตอบ 2. การตอบคำถามของนักเรียน 3. การบรรยาย อธิบาย เล่าเรื่อง 4. การสรุป 5. การออกคำสั่ง การแนะนำนักเรียน 6. การกล่าวตักเตือน อบรม สั่งสอน ตำหนิ และการขู่ลงโทษ 7. การชมเชยหรือให้กำลังใจ หมวด ข ปฏิสัมพันธ์ทางวาจา ทั้งภาษา อังกฤษและภาษาไทยของนักเรียน 1. การถามคำถามครู 2. การตอบสนองคำพูดครูหรือ การตอบคำถาม 3. การถามคำถามเพื่อน การตอบคำถาม เพื่อนและการอภิปรายกลุ่ม 4. การเล่าเรื่อง การอธิบาย การพูดแสดง ความคิดเห็น การพูดเพื่อฝึกทักษะ 5. การพูดเพื่อขอร้อง หรือร้องขอต่อ การกระทำ หมวด ค ความเจ็บและความสับสน								

ภาพประกอบ 7 ตัวอย่างแบบบันทึกพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียนในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

(ดูรายละเอียดของเครื่องมือทั้งหมดในภาคผนวก ข หน้า 133)

3 นำแบบสังเกตที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมของตารางบันทึกพฤติกรรม

4 นำแบบสังเกตพฤติกรรมที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลอง กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ อําเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำนวน 20 คน ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างเพื่อทดลองบันทึก พฤติกรรมของนักเรียนทุกคนและพฤติกรรมของครู โดยขีดเครื่องหมาย / ทุกครั้งที่นักเรียนและครู แสดงพฤติกรรมตรงตามบทบาทที่กำหนด ลงในตารางบันทึกพฤติกรรม ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของ ครูและนักเรียน และข้อความใดที่ไม่เหมาะสมก็นำมาปรับแต่งใหม่ โดยเพิ่มเติมข้อความในข้อ 7.1-7.7

5 หาค่าความสอดคล้องของการบันทึกพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาจา ของครูและของ นักเรียน โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ เพียร์สัน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 153-154)

$$r_{xy} = \frac{N\sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{N\sum x^2 - (\sum x)^2 \quad N\sum y^2 - (\sum y)^2}}$$

r_{xy} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างผู้บันทึก 2 คน

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนน x ผู้บันทึกคนที่ 1

$\sum y$ แทน ผลรวมของคะแนน y ผู้บันทึกคนที่ 2

๗๕

(ดูผลการหาค่าความสอดคล้องของผู้ตรวจจากภาคผนวก ค หน้า 203-204)

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านมีรายชื่อดังนี้

1. ดร. วิไล ทองแผ่ ศึกษาบัณฑิตศึกษามัธยมศึกษา เขตการศึกษา 6

อําเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

2. อาจารย์สมศักดิ์ วรรณกลาง เลขานุการศูนย์ ERIC และครูผู้ฝึก

โรงเรียนพิบูลย์วิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

3. อาจารย์สมจิตร เชยประเสริฐ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาต่างประเทศ

โรงเรียนโคกกระเทียมวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

รวมทั้งให้ Mr. Barry Farmery ซึ่งเป็นอาจารย์ชาวอังกฤษเปิดสอนศูนย์ภาษาต่างประเทศเป็นของตนเองเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของภาษาอังกฤษ และอัดเทปบันทึกเสียงของแบบทดสอบทักษะฟังรวมทั้งเนื้อเรื่องในแผน การสอนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

4. การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบ

Randomized Control – Group Pretest – Posttest Design (ลวัน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2531 : 216)

ตาราง 3 แผนการทดลองแบบ Randomized Control – Group Pretest – Posttest Design

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
ER	T 1	X	T 2
CR	T 1	-	T 2

R แทน กลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาแบบสุ่มอย่างง่าย

ER แทน กลุ่มทดลองที่สอนด้วยวิธีสอน การสอนโดยใช้วรลักษณ์ประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้

CR	แทน	กลุ่มควบคุมซึ่งสอนด้วยวิธีสอนตามคู่มือครู
T1	แทน	การสอบก่อนการทดลอง (Pretest)
T2	แทน	การสอบหลังทดลอง (Posttest)
X	แทน	การทดลองสอนด้วยการสอนโดยใช้วรรณลักษณะประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้

4.2 วิธีดำเนินการทดลอง

4.2.1 จัดปฐมนิเทศ เพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงวิธีการเรียน บทบาทของผู้เรียนจุดประสงค์การเรียนรู้ และวิธีการประเมินผลการเรียน

4.2.2 ทำการทดสอบก่อนการเรียน (Pretest) ทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะฟังและทักษะพูด

4.3.3 ดำเนินการสอน โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนทั้ง 2 กลุ่ม ใช้เนื้อหาที่มีระดับความยากง่ายในระดับเดียวกัน ระยะเวลาของการสอนเท่ากัน คือ ใช้เวลาในการสอนกลุ่มละ 16 คาบ ๆ ละ 50 นาที แต่ละกลุ่มสอน 4 คาบต่อสัปดาห์ ใช้เวลาในการทดลองรวม 4 สัปดาห์

แตกต่างกันเพียงการสอนคือ กลุ่มทดลองใช้การสอนโดยใช้วรรณลักษณะประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้และกลุ่มควบคุมใช้การสอนตามคู่มือครู พร้อมกับบันทึกพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของนักเรียน ขณะทำการทดลองทั้ง 2 กลุ่มและผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแผนการสอนที่ได้กำหนดไว้ดังตารางข้างล่างนี้

ตาราง 4 ตารางสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

คาบที่	เวลา	วันจันทร์	วันอังคาร	วันพุธ	วันพฤหัสบดี	วันศุกร์
1	08.20-09.10					
2	09.10-10.00					
3	10.00-10.50			กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม
4	10.50-11.40		กลุ่มควบคุม	กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง
5	11.40-12.30		กลุ่มทดลอง			
6	12.30-13.20					
7	13.20-14.10				กลุ่มควบคุม	
8	14.10-15.00				กลุ่มทดลอง	
9	15.00-15.50					

ตาราง 5 ตารางการวางแผนการสอนและการบันทึกเทป V.D.O

กลุ่มควบคุม	คาบที่	กลุ่มทดลอง
ประชุมชี้แจงและทดสอบก่อนเรียน	1	ประชุมชี้แจงและทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง The Accident ขั้นตอนที่ 1, 2, 3	2	เรื่อง Computer Camp Step. 1, 2,
เรื่อง The Accident ขั้นตอนที่ 4, 5, 6	3*	เรื่อง Computer Camp Step. 3, 4,
เรื่อง The Accident ขั้นตอนที่ 7, 8, 9	4	เรื่อง Computer Camp Step. 4, 5
เรื่อง Hang Man Game ขั้นตอนที่ 1, 2, 3	5, 6	เรื่อง Musical Chairs Game Step 1, 2, 3
เรื่อง Hang Man Game ขั้นตอนที่ 4, 5, 6	5, 6*	เรื่อง Musical Chairs Game Step 4, 5,
เรื่อง Hang Man Game ขั้นตอนที่ 7, 8, 9	7, 8	เรื่อง Musical Chairs Game Step 5,
เรื่อง Loss of a good Teacher ขั้นตอนที่ 1, 2, 3	9, 10	เรื่อง Uninvited Guests Step 1, 2, 3
เรื่อง Loss of a good Teacher ขั้นตอนที่ 4, 5, 6	10, 11	เรื่อง Uninvited Guests Step 4
เรื่อง Loss of a good Teacher ขั้นตอนที่ 7, 8, 9	12, 13,*	เรื่อง Uninvited Guests Step 4,5
เรื่อง How to make a clock card ขั้นตอนที่ 1, 2, 3, 4	14,	เรื่อง How to make calendars Step 1, 2, 3
เรื่อง How to make a clock card ขั้นตอนที่ 5, 6, 7, 8, 9	14, 15	เรื่อง How to make calendars Step 4, 5
ทดสอบหลังเรียน	16	ทดสอบหลังเรียน

* หมายถึงคาบที่ทำการบันทึก V.D.O

4.3.4 ทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะฟังและทักษะพูด ของนักเรียน ทั้ง 2 กลุ่ม ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะฟัง และทักษะพูด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และความแปรปรวนของคะแนน (Variance) ของแต่ละกลุ่ม

5.2 เปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง และทักษะการพูด ของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ใช้ t-test ชนิด Difference Score

5.3 เปรียบเทียบพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและ ของนักเรียนภายหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ใช้ Chi-square Test

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความแปรปรวน

6.1.1 หาค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (ถ้วน สายยศ,และอังคณา สายยศ, 2531 : 59) คือ

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

6.1.2 หาค่าความแปรปรวน โดยใช้สูตร (ถ้วน สายยศ,และอังคณา สายยศ,2531 : 62-63)

$$S^2 = \frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N - 1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ความแปรปรวน
 f แทน ความถี่ของคะแนนแต่ละตัว
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum fx^2$ แทน ผลรวมคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

6.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

6.2.1 เปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะฟังและทักษะพูด
 ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้ t - test แบบ Independent ชนิด Difference Score
 (Scott. 1962 : 264) จากสูตร

$$t = \frac{MD1 - MD2}{S_{MD1 - MD2}}$$

$$S_{MD1 - MD2} = \sqrt{\frac{S_D^2}{n1} + \frac{S_D^2}{n2}}$$

$$S_D^2 = \frac{\sum(D1 - MD1)^2 + \sum(D2 - MD2)^2}{n1 + n2 - 2}$$

$$df = n1 + n2 - 2$$

เมื่อ t แทน ค่าที่ใช้พิจารณาของการแจกแจงแบบ t
 $MD1$ แทน คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างการทดสอบ
 หลังการเรียนกับก่อนการเรียนของกลุ่มทดลอง

MD2	แทน	คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างการทดสอบ หลังการเรียนกับก่อน การเรียนของกลุ่มควบคุม
s_D^2	แทน	ความแปรปรวน ของคะแนนความแตกต่างระหว่าง การทดสอบหลังการเรียนกับก่อน การเรียน
n1	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง
n2	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มควบคุม

✂ 6.3.2 เปรียบเทียบพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและของนักเรียนภายหลัง
การทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ใช้ ไค-สแควร์ (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ.
2531 : 89) จากสูตร

$$\chi^2 = \sum \frac{(O - E)^2}{E} \quad df = k - 1$$

เมื่อ	χ^2	แทน	ค่า ไค-สแควร์
	O	แทน	ค่าความถี่ของปฏิสัมพันธ์ทางวาจาที่เกิดขึ้นจริง
	E	แทน	ค่าความถี่ของปฏิสัมพันธ์ทางวาจาที่คาดหวัง ในทางทฤษฎี
	df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
	k	แทน	จำนวนตัวแปรที่ศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการอ่านผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองดังนี้

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

S^2 แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

MD แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการทดลอง

χ^2 แทน ค่าของ ไค-สแควร์

O แทน ค่าความถี่ที่เกิดขึ้นจริง

E แทน ค่าความถี่ที่คาดหวังในทางทฤษฎีหรือสมมติฐาน

t แทน ค่าอัตราวิกฤต t ใน t-distribution

df แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

กลุ่มทดลอง แทน กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้วรรณลักษณะประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้

กลุ่มควบคุม แทน กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครู

2. ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นดังต่อไปนี้

2.1. วิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐานและการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
ทักษะการฟังของนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

2.2. วิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐานและการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
ทักษะการพูดของนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

2.3. เปรียบเทียบปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลอง กับกลุ่ม
ควบคุม

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1. การวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐานและการเปรียบเทียบ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
ทักษะการฟังของนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐานและเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ t-test ชนิด Difference Score

	Pretest		Posttest				
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	MD	$\sum(D-MD)^2$	t
กลุ่มทดลอง	8.40	12.17	13.13	6.08	4.93	194.147	3.75
กลุ่มควบคุม	8.36	6.03	10.4	6.10	2.03	46.96	

$$p > .01$$

จากตาราง 6 แสดงว่านักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 นั่นคือ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง ของนักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้วิธีการลักษณะประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้กับที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 1 โดยนักเรียนกลุ่มทดลอง มีคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง สูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม

3.2. การวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐานและ การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการพูดของนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐานและ เปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการพูด ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ t-test ชนิด Difference Score

	Pretest		Posttest				
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	MD	$\sum(D-MD)^2$	t
กลุ่มทดลอง	1.70	0.41	3.16	0.13	1.46	23.416	5.32
กลุ่มควบคุม	1.63	0.23	2.03	0.36	0.40	11.088	

$$p > .01$$

จากตาราง 7 แสดงว่านักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการพูดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 นั่นคือ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการพูดของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้อรรถลักษณะประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้กับที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 1 โดยนักเรียนกลุ่มทดลอง มีคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะพูด สูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม

3.3 เปรียบเทียบปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมโดยใช้ โค-แอสควร์

ตาราง 8 เปรียบเทียบความถี่และร้อยละของปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียน
ระหว่าง กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมในทุก ๆ พฤติกรรม

	กลุ่มควบคุม ความถี่	คิดเป็น%	กลุ่มทดลอง ความถี่	คิดเป็น%
พฤติกรรม				
หมวด ก ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ				
ก1 การถามเพื่อให้ นักเรียนตอบ				
ก1.1	9	1.57	9	1.24
ก1.2	14	3.85	22	1.93
ก1.3	23	11.75	67	3.17
ก1.4	36	1.92	11	4.97
รวม	82	19.23	109	11.32
ก2 การตอบคำถามนักเรียน				
ก2.1	1	0.17	0	0
ก2.2	0	0	0	0
ก2.3	9	1.57	0	0
รวม	10	1.75	0	0
ก3 การบรรยาย อธิบาย เล่าเรื่อง				
ก3.1	13	2.28	1	0.13
ก3.2	13	2.28	10	1.38
ก3.3	79	13.86	2	0.27
ก3.4	30	5.26	3	0.41
รวม	135	23.68	16	2.2
ก4 การสรุป				
ก4.1	5	0.87	2	0.27
ก4.2	18	3.15	12	1.65
ก4.3	22	3.85	22	3.03
ก4.4	0	0	18	2.48
รวม	45	7.89	54	7.45
ก5 การออกคำสั่ง การแนะนำนักเรียน				
ก5.1	11	1.92	4	0.55
ก5.2	9	1.57	0	0

	กลุ่มควบคุม ความถี่	คิดเป็น%	กลุ่มทดลอง ความถี่	คิดเป็น%
ก5.3	26	4.56	0	0
ก5.4	5	0.87	0	0
ก5.5	13	2.28	0	0
รวม	64	11.22	4	0.55
ก6 การว่ากล่าวตักเตือน อบรมสั่งสอน การตำหนิและการขู่ลงโทษ				
ก6.1	0	0	0	0
ก6.2	0	0	1	0.13
ก6.3	0	0	0	0
ก6.4	0	0	0	0
รวม	0	0	1	0.13
ก7 การชมเชยหรือให้กำลังใจในการพูดเพื่อยอมรับความรู้สึกของนักเรียน				
ก7.1	12	2.1	28	3.86
ก7.2	17	2.98	29	4
ก7.3	13	2.28	66	9.11
ก7.4	25	4.38	82	11.32
ก7.5	15	2.63	44	6.07
ก7.6	17	2.98	48	6.62
ก7.7	12	2.1	24	3.31
รวม	111	19.47	321	44.33
หมวด ข ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของนักเรียนทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย				
ข1 การถามคำถามครู				
ข1.1	0	0	0	0
ข1.2	0	0	3	0.44
ข1.3	0	0	0	0
ข1.4	0	0	0	0
ข1.5	0	0	0	0
รวม	0	0	3	0
ข2 การตอบสนองคำพูดครูหรือการตอบคำถาม				
ข2.1	15	2.63	52	7.18

	กลุ่มควบคุม ความถี่	คิดเป็น%	กลุ่มทดลอง ความถี่	คิดเป็น%
ข2.2	17	2.98	16	2.2
ข2.3	19	3.33	10	1.38
ข2.4	22	3.85	0	0
รวม	73	12.8	78	10.77
ข3 การถามคำถามเพื่อน การตอบคำถามเพื่อนและการอภิปรายกลุ่ม				
ข3.1	0	0	0	0
ข3.2	0	0	0	0
ข3.3	16	2.8	0	0
รวม	16	2.8	0	0
ข4 การเล่าเรื่อง การอธิบาย การพูดแสดงความคิดเห็น การพูดเพื่อมีทักษะ				
ข4.1	0	0	0	0
ข4.2	0	0	25	3.45
ข4.3	0	0	38	5.24
ข4.4	0	0	33	4.55
ข4.5	0	0	0	0
ข4.6	0	0	22	3.03
ข4.7	0	0	0	0
ข4.8	20	3.5	0	0
รวม	20	3.5	118	16.29
ข5 การพูดเพื่อขอร้อง หรือร้องขอต่อการกระทำ				
ข5.1	0	0	0	0
ข5.2	0	0	0	0
ข5.3	0	0	0	0
รวม	0	0	0	0
หมวด ค ความเจ็บและความสับสน				
ค1	7	1.22	10	1.38
ค2	7	1.22	11	1.51
รวม	14	2.45	21	2.9
รวมทั้งหมด	570		724	

จากตาราง 8 จะเห็นได้ว่าปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและของนักเรียนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่เกิดขึ้นในแต่ละพฤติกรรมมีความถี่ที่แตกต่างกัน ดังนี้

พฤติกรรมที่เกิดขึ้นทั้งหมดในกลุ่มทดลองจำนวน 724 ครั้ง พฤติกรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือ การพูดของครูเพื่อให้กำลังใจในการพูดและยอมรับความรู้สึกของนักเรียน มีความถี่ของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจำนวน 321 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 44.33 รองลงมาคือ การเล่าเรื่อง การอธิบาย การพูดแสดงความคิดเห็นและการพูดเพื่อฝึกทักษะ จำนวน 118 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.29 และการถามเพื่อให้ นักเรียนตอบมีความถี่ของพฤติกรรมจำนวน 109 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 11.32 ส่วนพฤติกรรมที่เกิดขึ้นน้อยที่สุดคือ การกล่าวตักเตือนอบรม การตำหนิและการขู่ลงโทษมีความถี่ของพฤติกรรมจำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.13 และพฤติกรรมที่ไม่เกิดขึ้นเลยได้แก่ การตอบคำถามนักเรียน การถามคำถามเพื่อน การตอบคำถามเพื่อนและการอภิปรายกลุ่ม การพูดเพื่อขอร้องหรือร้องขอต่อการกระทำ ส่วนความเจียบและความสับสนเกิดขึ้นจำนวน 21 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.9

พฤติกรรมที่เกิดขึ้นทั้งหมดในกลุ่มควบคุมจำนวน 570 ครั้ง พฤติกรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือ การบรรยาย อธิบายเล่าเรื่องมีความถี่ของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจำนวน 135 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.68 รองลงมาคือ การชมเชยหรือการให้กำลังใจในการพูดเพื่อยอมรับความรู้สึกของนักเรียน มีความถี่ที่เกิดขึ้นจำนวน 111 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.47 และการถามเพื่อให้ นักเรียนตอบเกิดขึ้นจำนวน 82 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.23 ส่วนพฤติกรรมที่เกิดขึ้นน้อยที่สุดคือ การตอบคำถามเพื่อน การถามคำถามเพื่อนและการอภิปรายกลุ่ม จำนวนความถี่ 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.8 และรองลงมาคือ การเล่าเรื่องอธิบาย การพูดแสดงความคิดเห็น การพูดเพื่อฝึกทักษะ ความถี่ของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจำนวน 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.5 และพฤติกรรมที่ไม่เกิดขึ้นเลยคือ การกล่าวตักเตือน การอบรมสั่งสอน การตำหนิขู่ลงโทษ การถามคำถามครู การพูดเพื่อขอร้อง หรือร้องขอต่อการกระทำ ส่วนความเจียบและความสับสนเกิดขึ้นจำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.45

ตาราง 9 เปรียบเทียบความถี่และค่าร้อยละของปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียน
(เฉพาะที่เกิดจากการใช้อธิพถทางอ้อมของครู) ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง / พฤติกรรม	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	ความถี่	คิดเป็น %	ความถี่	คิดเป็น %
หมวด ก				
ก.1 การถามเพื่อให้นักเรียนตอบ	109	11.32	82	19.12
ก.7 การชมเชยหรือให้กำลังใจ ในการพูดเพื่อยอมรับความรู้สึก ของนักเรียน	321	44.33	111	19.47
หมวด ข				
ข.2 การตอบสนองคำพูดของครู หรือการตอบคำถาม	78	10.71	73	12.8
ข.4 การเล่าเรื่อง การอธิบาย การพูดแสดงความคิดเห็น การพูดเพื่อฝึกทักษะ	118	16.29	20	3.5

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้รรถลักษณะประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ และการสอนตามคู่มือครู มีความถี่ของการบันทึกพฤติกรรมทางวาจาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้อธิพถทางอ้อมของครู ในความถี่ที่แตกต่างกันคือ หมวด ก แบ่งออกเป็น ก.1 การถามเพื่อให้นักเรียนตอบ ในกลุ่มทดลองเกิดขึ้นเท่ากับ 109 ครั้ง หรือ 11.32 % กลุ่มควบคุมเกิดขึ้นเท่ากับ 82 ครั้ง หรือ 19.12 % และหมวด ก.7 การชมเชยหรือ การให้กำลังใจในการพูดเพื่อยอมรับความรู้สึกของนักเรียน ในกลุ่มทดลองเกิดขึ้นเท่ากับ 321 ครั้งหรือ 44.33% กลุ่มควบคุมเกิดขึ้นเท่ากับ 111 ครั้ง หรือ 19.47 % ข 2 การตอบสนอง คำพูดของครูหรือการตอบคำถาม กลุ่มทดลองเกิดขึ้นจำนวน 78 ครั้ง หรือ 10.71% กลุ่มควบคุมเกิดขึ้นจำนวน 73 ครั้ง หรือ 12.80 % และ ข.4 การเล่าเรื่อง การอธิบาย การพูดแสดงความคิดเห็นและการพูดเพื่อฝึกทักษะ ในกลุ่มทดลองเกิดขึ้น

จำนวน 118 ครั้งหรือ 16.29 % และกลุ่มควบคุมเกิดขึ้น จำนวน 20 ครั้ง หรือ 3.50 % และเพื่อเปรียบเทียบปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ว่าแตกต่างกันทางสถิติหรือไม่ จึงใช้วิธีทดสอบวัดความแตกต่างโดยใช้ ไค-สแควร์ ดังตาราง 10 และตาราง 11

ตาราง 10 การเปรียบเทียบพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง/พฤติกรรม	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	รวม
<u>หมวด ก</u>			
<u>ก.1</u> การถามเพื่อให้เด็กเรียนตอบ	109	82	191
	131	59.89	
<u>ก.7</u> การชมเชยหรือให้กำลังใจในการพูดเพื่อยอมรับความรู้สึกของนักเรียน	321	111	432.50
	297	135.50	
<u>หมวด ข</u>			
<u>ข.2</u> การตอบสนองคำพูดของครู หรือ การตอบคำถาม	78	73	151.40
	104	47.35	
<u>ข.4</u> การเล่าเรื่อง การอธิบาย การพูดแสดงความคิดเห็น การพูดเพื่อฝึกทักษะปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของนักเรียน	118	20	138
	94.70	43.27	
รวม	626	286	912.8

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียน ระหว่าง
กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

O	E	O-E	(O-E) ²	$\frac{(O-E)^2}{E}$	χ^2
109	131.10	-22.10	488.41	3.72	56.8
82	59.89	22.11	488.85	8.16	
321	296.53	24.47	598.78	2.01	
111	135.47	-24.47	598.78	4.42	
78	103.65	-25.65	657.92	6.34	
73	47.35	25.65	657.92	13.89	
118	94.72	23.28	541.95	5.72	
20	43.27	-23.27	541.49	12.51	

$$P > .01$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 11 พบว่า ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 กล่าวคือ ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและของนักเรียนกลุ่มทดลอง มีความถี่ของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการใช้อธิบายทางอ้อมของครูมาเป็นกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ และส่งผลให้นักเรียนในกลุ่มทดลอง มีความถี่ของพฤติกรรมมากกว่ากลุ่มควบคุมในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะที่นำมาเปรียบเทียบ ได้แก่ การถามเพื่อให้นักเรียนตอบ การชมเชยหรือให้กำลังใจในการพูดเพื่อยอมรับความรู้สึกของนักเรียน การตอบสนองคำพูดของครูหรือการตอบคำถาม การเล่าเรื่อง การอธิบาย การพูดแสดงความคิดเห็น การพูดเพื่อฝึกทักษะ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง-พูด และปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้อรรถลักษณะประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้กับการสอนตามคู่มือครู ซึ่งสรุปผลได้ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง-พูด ของนักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้อรรถลักษณะประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้กับการสอน ตามคู่มือครู

2.2 เพื่อเปรียบเทียบปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียน ที่ได้รับการสอน โดยใช้อรรถลักษณะประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้กับการสอนตามคู่มือครู

2. สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

2.1 ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง-พูดของนักเรียนที่เรียนโดยใช้อรรถลักษณะประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ กับที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูหลังการทดลองแตกต่างกัน

2.2 ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้อรรถลักษณะ ประกอบ กับ กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้กับการสอนตามคู่มือครู หลังการทดลองแตกต่างกัน

3. วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

3.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 จำนวน 3 ห้องเรียน รวม 133 คนที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ 1 (อ 011)

3.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำนวน 60 คน ได้มา

จากการสุ่มอย่างง่ายแล้วแบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 30 คนและกลุ่มควบคุมจำนวน 30 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

4.1 แผนการสอนกลุ่มทดลองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้วรรณลักษณะ (Genre) 2 ชนิด เพื่อเป็นเนื้อหาในการสอนซึ่งมีขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอนตามรูปแบบการสอนเพื่อปฏิสัมพันธ์ทางวาจา ของ บรรวณและพาลินสการ์ (สรีดา ชูดวงแก้ว 2536 : 8) ประกอบกับกำหนดคำพูดของ บีด (Beed.1991) และการพูดเพื่อใช้อธิบายทางอ้อมของแฟลนเดอร์ส (Flanders. 1970) 5 ประเภท เป็นกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน แผนละ 4 คาบเรียน ซึ่งได้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจและปรับปรุงแก้ไขแล้ว

4.2 แผนการสอนกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยยึดลำดับการเรียนการสอน ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา โดยใช้วรรณลักษณะ 2 ชนิด ซึ่งมีความยากง่ายในระดับเดียวกันกับกลุ่มทดลองเป็นเนื้อหาในการสอน จำนวน 4 แผน แผนละ 4 คาบเรียนซึ่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจและปรับปรุงแก้ไขแล้ว

4.3 แบบบันทึกพฤติกรรมการปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยกำหนดพฤติกรรมการปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและ นักเรียนตามระบบวิเคราะห์พฤติกรรมทางการเรียนการสอนของแฟลนเดอร์ส 10 ประเภท

5. เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

5.1 แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบทดสอบที่ให้นักเรียนฟังเรื่องจากเทปบันทึกเสียงแล้วเลือกคำตอบที่เป็นข้อความหรือภาพที่ถูกต้องที่สุด จาก 4 ตัวเลือกจำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบชนิดเรียงลำดับเหตุการณ์จำนวน 8 ข้อ ซึ่งมีค่าความยากง่าย (p) ในแต่ละข้อระหว่าง .20-.80 มีค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง .20 ขึ้นไป และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับซึ่งหาโดยวิธี KR-20 ได้เท่ากับ .72 และหาค่าความแปรปรวนของคะแนน

ทั้งหมดนี้ได้เท่ากับเท่ากับ 2.62

5.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการพูด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นข้อสอบลักษณะคำถามเพื่อให้นักเรียนพูดได้ตอบ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับสิ่งที่ตนเองชอบและไม่ชอบ รวมทั้งเรื่องเกี่ยวกับชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนเองมีจำนวน 10 ข้อ ซึ่งได้มาจาก การหาคุณภาพของคำอ่านจากจำแนกเป็นรายข้อแล้วคัดเลือกข้อที่มีคำอ่านจากจำแนก ตั้งแต่ 2.0 ขึ้นไป มาปรับเปลี่ยนเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการทดลอง

6. การดำเนินการศึกษาค้นคว้า

6.1 ทำการทดสอบก่อนการทดลองทั้งสองกลุ่ม คือกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟังและทักษะการพูด

6.2 ดำเนินการสอนโดยผู้วิจัยเองทั้งสองกลุ่มใช้เวลาสอน 4 สัปดาห์ ๆ ละ 4 คาบคาบละ 50 นาที รวมเวลาที่ใช้สอน 16 คาบ

6.3 ทำการทดสอบหลังการทดลองทั้งสองกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง-พูด ซึ่งเป็นฉบับเดียวกันกับฉบับที่ใช้ก่อนการทดลอง

6.4 ตรวจให้คะแนนแบบทดสอบทั้งสองฉบับ

6.5 ในขณะที่ทำการสอน บันทึกพฤติกรรมการปฏิบัติสัมพันธ์ทางวาจาของครูและของนักเรียนทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองโดยการถ่าย วิดีโอเทป แล้วจึงแยกภาพและอัดเสียงลงในเทปบันทึกเสียง จำนวนกลุ่มละ 3 คาบเรียน

6.6 บันทึกพฤติกรรมการทางวาจาของครูและ ของนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมลงในแบบบันทึกพฤติกรรมการปฏิบัติสัมพันธ์ทางวาจา 10 ประการ ของแฟลนเดอร์ส

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง-พูด ของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมโดยใช้ t test ชนิด Difference Score และเปรียบเทียบปฏิบัติสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้ โค-แอสควร์

8. สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

8.1 ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง-พูด ของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่า กลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

8.2 ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียนกลุ่มทดลอง มากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

9. อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ทักษะการฟัง-พูดและปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า

9.1 ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง-พูด ของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 1 ทั้งนี้เป็นเพราะสาเหตุดังต่อไปนี้

9.1.1 กระบวนการเรียนการสอน ในกลุ่มทดลองที่ผู้วิจัยใช้คือ การสอนโดยใช้วรรณลักษณะ ประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ เป็นกระบวนการสอนที่มีรูปแบบและแนวทางที่ช่วยให้ผู้เรียนมีการพัฒนาทางการพูด ซึ่งพูดได้ง่ายและ มีความมั่นใจในการพูดมากขึ้นเนื่องจากผู้สอนจะช่วยเหลือผู้เรียนตลอดเวลาเพื่อให้ผู้เรียนได้ประสบผลสำเร็จในการพูด เช่น ผู้สอนจะช่วยผู้เรียนเสริมต่อคำพูดในขณะสนทนาและอภิปรายเพื่อให้ผู้เรียนพูดเล่าเรื่องย้อนกลับ ผู้เรียนอาจนึกคำพูดไม่ออก หรือหาคำพูดที่เหมาะสมไม่ได้ชัดเจน ผู้สอนจะช่วยเสริมต่อคำพูดของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้พูดต่อไปเองได้ ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาจะเกิดขึ้นสม่ำเสมอและต่อเนื่องกันไม่หยุดชะงัก ทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการสนทนาหรืออภิปรายโดยได้ใช้ความคิดเป็นของตนเอง

นอกจากนี้ผู้สอนยังใช้วรรณลักษณะของภาษา (Genre) 2 ชนิดมาประกอบเป็นสื่อการเรียนคือ เรื่องเล่าจากประสบการณ์ (Recount) และวิธีการ (Procedure) อรรถลักษณะของภาษาทั้ง 2 ชนิดดังกล่าว มีเป้าหมายในตัวเองที่ชัดเจนที่จะสื่อความให้ผู้ฟังและผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อความได้ นอกจากนี้การลำดับความคิดตามเนื้อความจะเป็นไปได้ง่ายเพราะในแต่ละอรรถลักษณะจะมีลำดับของการดำเนินเรื่องอย่างต่อเนื่อง เป็นขั้น เป็นตอนตั้งแต่เริ่มเรื่องไปจนกระทั่งจบ ทำให้ผู้เรียนมีรูปแบบในการใช้คำพูดเพื่อถามตอบการลำดับความของเรื่องได้ไม่ติด

ชัด สามารถพูดได้อย่างมั่นใจ ทำให้ผู้เรียนเกิดกำลังใจและมีแรงจูงใจในการพูดมากขึ้น ในทางตรงกันข้ามใน กระบวนการเรียนการสอนตามคู่มือ ครูสอนโดยเน้นเนื้อหาวิชา กฎไวยากรณ์ และเป็นการฝึกจำมากกว่าการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง นอกจากนี้ผู้สอนยังเน้นให้ผู้เรียนฝึกตาม กระสวนประโยคที่ผู้สอนกำหนด เป็นการยึดผู้สอนเป็นศูนย์กลาง กิจกรรมการเรียนการสอนส่วนใหญ่ ครูจะเป็นผู้ปฏิบัติมากกว่านักเรียน เช่น การอธิบายความหมายคำศัพท์หรือโครงสร้างประโยคเป็นต้นทำให้โอกาสที่ผู้เรียนจะฝึกใช้ภาษาลดน้อยลง ผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญของการฝึกใช้ ภาษา ทำให้ผู้เรียนเมื่อที่จะฝึกทักษะการฟังการพูด หรือแทบจะไม่ได้ลองฝึกทดลองดู จากการพูด ของตนเองเลย

9.1.2 ลักษณะการจัดกิจกรรมและการใช้สื่ออุปกรณ์ ในกลุ่มทดลองผู้วิจัยใช้ภาพและ แผน ภูมิช่วยกระตุ้นนำให้นักเรียนพูดลำดับความของเรื่องตั้งแต่ต้นไปจนจบเรื่องได้ง่าย และประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ครูยังใช้ตารางวิเคราะห์วรรณลักษณะเพื่อให้นักเรียนได้วิเคราะห์เนื้อความในแต่ละ ขั้นตอน โดยการอธิบายเกี่ยวกับรายละเอียดของคำ (part of speech) ที่ใช้ในการ สื่อความหมายด้วย ในระยะแรก ๆ ครูจะวิเคราะห์ให้ดูก่อนเป็นตัวอย่างทีละตอนหลังจากนั้นให้ ผู้เรียนวิเคราะห์เอง โดยผู้สอนคอยให้การช่วยเหลือชี้แนะและแก้ไขปัญหาการใช้ภาษาต่าง ๆ ลักษณะ การจัดกิจกรรมดังกล่าวเป็นการกระตุ้น ให้ผู้เรียนจำเป็นต้องพูดโต้ตอบกับผู้สอนตลอดเวลาและเป็นการ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดเป็นของตนเอง ซึ่งเป็นผลทำให้นักเรียนในกลุ่มทดลองสามารถ พูดได้อย่างมั่นใจและเต็มความสามารถ ส่วน การสอนตามคู่มือครูนั้นครูได้ใช้ภาพและการสร้างสถานการณ์เข้ามาช่วยในการอ่านเรื่องเพื่อให้นักเรียนเดาได้ว่าจะเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นซึ่งผู้เรียนไม่ได้แสดง ออกรายการพูดอย่างเต็มที่ นอกจากนั้นครูให้ผู้เรียนตอบแบบฝึกหัดหลังจากที่ได้ฟังเรื่องราวจากเทป ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการ ขียนตอบ เน้นการใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ที่ถูกต้อง เป็นผลทำให้ผู้เรียนขาด การฝึกทักษะการฟังและทักษะการพูด ส่งผลในทางการนำภาษาไปใช้ในสถานการณ์จริงให้ด้อย ลงไปด้วย

จากกระบวนการเรียนการสอนและลักษณะการจัดกิจกรรมที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่าแตกต่างกัน เป็นผลทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองซึ่งได้รับการสอน โดยใช้วรรณลักษณะประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการ เรียนรู้มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทั้งทักษะการฟัง-พูด สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมซึ่งได้รับ

การสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทนา นันทแก้ว (2536) ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์ (2536) ซึ่งได้ทดลองสอนโดยใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้กับนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามลำดับ ผลปรากฏว่า นักเรียนสามารถ พัฒนากิจกรรมการอ่านและทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและงานวิจัยของ Beed และ Palinscar พบว่าหลังจากที่ครูใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้แล้ว นักเรียนสามารถนำเอา ยุทธวิธีในการถามคำถามมาใช้ในการอ่านได้ด้วยตนเอง จึงสรุปว่าจากการที่ครูใช้การสอนดังกล่าว ส่งผลให้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง - พูด ของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่า กลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

9.2 ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียน กลุ่มทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 2 เป็นผลสืบเนื่องมาจากกระบวนการเรียนการสอนในกลุ่มทดลองเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ครูต้องใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ 5 ประการคือ การพูดเพื่อให้รูปแบบภาษาแก่ผู้เรียน การพูดเพื่อเสริมความต่อความ การพูดเริ่มต้นหรือให้แนวทาง การพูดเพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติและการพูดเพื่อให้กำลังใจ ซึ่งแนวการพูดดังกล่าวทำให้ ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียนเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง นักเรียนจำเป็นต้องโต้ตอบกับครู ตลอดเวลา ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางการพูดและมีแนวทางในการสร้างถ้อยคำ เพื่อผูกประโยค ที่ใช้ในการสื่อความหมายได้มากขึ้น นอกจากนี้ครูใช้อิทธิพลทางอ้อม 4 ประการคือ การยอมรับความรู้สึกของผู้เรียน การชมเชยหรือสนับสนุนให้กำลังใจ การยอมรับหรือนำความคิดเห็นของผู้เรียนมาใช้ และการตั้งคำถาม เกี่ยวกับเนื้อหาวิชา เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกำลังใจและกล้าที่จะพูด ได้ตอบกับครูมากขึ้น ดังผลการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่า พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาจาในกลุ่มทดลอง เกิดขึ้นทั้งหมดจำนวน 724 ครั้งและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือ การพูดของครูเพื่อให้กำลังใจ ในการพูดและยอมรับความรู้สึกของนักเรียน ความถี่ที่เกิดขึ้นจำนวน 321 ครั้ง หรือ คิดเป็นร้อยละ 44.33 และเมื่อพิจารณาพฤติกรรมย่อย ๆ พบว่า ครูพูดเพื่อเป็นแนวทางชี้แนะมีนักเรียนเงียบ ไม่ตอบเกิดขึ้นจำนวน 82 ครั้ง หรือคิดเป็นร้อยละ 11.32 ครูพูดเสริมความต่อความเมื่อนักเรียน พูดติดขัดหรือพูดไม่จบสมบูรณ์ เกิดขึ้นจำนวน 66 ครั้ง หรือคิดเป็นร้อยละ 9.11 จากการที่ครูใช้คำพูดดังกล่าวเป็นการช่วยเหลือให้ผู้เรียนได้มีโอกาสที่จะฝึกพูด และฝึกทักษะในการ

ใช้ภาษาได้อย่างไม่ติดขัด ซึ่งผลจากการวิจัยพฤติกรรมที่เกิดขึ้นรองลงมาในกลุ่มทดลองคือการเล่าเรื่อง การอธิบาย-การพูดแสดงความคิดเห็นและการพูดเพื่อฝึกทักษะ ความถี่ที่เกิดขึ้นจำนวน 118 ครั้ง หรือ คิดเป็นร้อยละ 16.29 นอกจากนี้การที่ครูพูดตั้งคำถาม เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกำลังใจและกล้าที่จะพูดโต้ตอบกับครูก็เป็นผลโดยตรงที่ทำให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางวาทะมากขึ้น จากผลการวิจัยพบว่า การถามเพื่อให้ผู้เรียนตอบมีความถี่ของพฤติกรรม เกิดขึ้นจำนวน 109 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.32 สำหรับกลุ่มควบคุมครูใช้การพูดเพื่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ทางวาทะในลักษณะเช่นเดียวกันกับกลุ่มทดลองบ้างเหมือนกันแต่ไม่เป็นระบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่ครูผู้สอน มีความจำเป็นต้องช่วยเหลือผู้เรียน เช่น การตั้งคำถาม การพูดนำ การพูดชมเชย ฯลฯ การพูดเพื่อเสริมต่อการเรียนรู้ดังกล่าวจึงมีโอกาสนักเรียนได้บ้างแต่ไม่มากเท่ากับนักเรียนในกลุ่มทดลอง ซึ่งผู้สอนวางแผนการสอนที่เน้นช่วยเหลือผู้เรียนโดยการใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ ทุกรูปแบบเพื่อให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ตลอดเวลา จากการที่ผู้สอนไม่ได้ช่วยเสริมต่อคำพูดให้ผู้เรียนได้เหมือนกับกลุ่มทดลองนี้เอง เป็นผลทำให้ปฏิสัมพันธ์ทางวาทะระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนในกลุ่มควบคุมหยุดชะงัก ไม่ต่อเนื่อง ทำให้การเรียนการสอนน่าเบื่อ ผู้เรียนจะไม่อยากพูดและรู้สึกว่าการพูดเป็นเรื่องยาก ทำให้เมื่อคิดและเมื่อการเรียนภาษาไปด้วย และจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ปฏิสัมพันธ์ทางวาทะของครูมีมากกว่าของนักเรียน และที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือครูอธิบายความหมายของคำศัพท์และรูปประโยคในบทเรียน ความถี่ของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจำนวน 135 ครั้งหรือคิดเป็นร้อยละ 23.68 และรองลงมาคือการชมเชย หรือการให้กำลังใจในการพูดเพื่อยอมรับความรู้สึกของนักเรียน มีความถี่เกิดขึ้นจำนวน 111 ครั้ง หรือคิดเป็นร้อยละ 19.47 และการถามเพื่อให้ผู้เรียนตอบเกิดขึ้น จำนวน 82 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.23 นอกจากนี้พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาทะของนักเรียนที่เกิดขึ้นก็มีความถี่น้อยตามไปด้วยกล่าวคือ การเล่าเรื่อง การอธิบาย การพูดแสดงความคิดเห็น การพูดเพื่อฝึกทักษะ ความถี่ของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจำนวน 20 ครั้งหรือคิดเป็นร้อยละ 3.5 จากผลการวิจัย ในกลุ่มควบคุมครั้งนี้จะเห็นว่านักเรียนไม่มีโอกาสที่จะพูดโต้ตอบในลักษณะใช้ความคิดหรือคำพูดของตนเองได้อย่างเต็มความสามารถ ซึ่งเป็นผลทำให้การปฏิสัมพันธ์ทางวาทะระหว่างครูกับนักเรียนเกิดขึ้นในสัดส่วน ที่น้อยกว่ากลุ่มทดลอง

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราพรหม เจริญสุจริต กล่าวคือในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้น พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาทะของครูจะมีมากกว่าของผู้เรียนในทุกแผน

การเรียน (วราพรหม เจริญสวัสดิ์. 2533 : ม-ง) คือครูพูดร้อยละ 82.95 และผู้เรียนพูดร้อยละ 17.05 (เอมี ชุย บิค-เมย์. 1985 : 16-19) ครูที่มีประสิทธิภาพสูงยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน ตามคำถาม และใช้คำพูดของนักเรียนในการพูดเริ่มต้น (อาลี อับดุลซามะ คูรา.1986 : 294) และ แพลนเดอร์ส (สุกัญญา ตรีนิคม. 2530 : 47-48 อ้างอิงมาจาก Flanders. 1965 : 50-55) สรุปว่า ครูที่ใช้อิทธิพลทางอ้อมในข้อ 1-4 จะช่วยเสริมสร้างเจตคติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นผลการทดลองสอนโดยใช้วิธีการลักษณะประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ เป็นผล ทำให้ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในกลุ่มทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปได้ว่าการสอนโดยใช้วิธีการลักษณะประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ เป็นการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยครูต้องมีส่วนร่วมและความรู้ในการเรียนรู้ วางแผนและเตรียมการ ในการจัดกิจกรรม โดยครูต้องพยายามทำให้ผู้เรียนคิดว่าเรื่องเรียนไม่ใช่เรื่องยาก และสามารถ ประสบผลสำเร็จได้ เป็นการสร้างกำลังใจให้แก่ผู้เรียน และลดช่องว่างระหว่างครูกับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการที่จะทำงานร่วมกัน และยังทำให้เกิดความสามัคคีและมีบรรยากาศเป็นประชาธิปไตย ซึ่งตรงกันข้ามกับการสอนตามคู่มือครู ที่มุ่งเน้นที่ตัวภาษา กฎเกณฑ์มากกว่ากระบวนการ ยึดผู้สอนเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอน และส่วนใหญ่ครูยังใช้ ภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษ จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูมีมากกว่า ของนักเรียนและพฤติกรรมส่วนใหญ่คือการบรรยาย อธิบายและออกคำสั่ง มีความถี่พฤติกรรมเกิดขึ้น 135 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.68 นั้นแสดงว่าเป็นผลทำให้นักเรียนไม่ได้รับโอกาสในการพูด เท่าที่ควร ทำให้นักเรียน ขาดการพัฒนาทางด้านความคิด การรับรู้ภาษาจึงไม่คงทนถาวร และไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้น การสอนโดยใช้วิธีการลักษณะประกอบกับกลวิธีเสริม ต่อการเรียนรู้ จึงส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการฟังการพูดให้สูงขึ้นจากเดิม นักเรียนจึงมีความ สามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง-พูด แตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

10. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาดังกล่าวครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการศึกษาดังต่อไปนี้

10.1 ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

10.1.1 จากผลการวิจัยพบว่า การสอนโดยใช้วรรณลักษณะประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ส่งผลต่อนักเรียนในด้าน ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะฟังทักษะพูด ตลอดจน ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียน ซึ่งมีความสำคัญและเกิดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษดังนั้นจึงพอที่จะเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ในการพิจารณานำเอาเทคนิคการสอน รวมทั้งกิจกรรมการเรียนการสอนไปใช้ในการสอนภาษาอังกฤษและควรจะได้มีการเผยแพร่วิธีสอนดังกล่าวให้แก่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษและผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาดำเนินไป

10.1.2 การนำการสอนโดยใช้วรรณลักษณะประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ไปใช้บทบาทสำคัญคือครูผู้สอนจะต้องศึกษารายละเอียดในเรื่องของกระบวนการเรียนการสอน การเลือก วรรณลักษณะการเตรียมสื่ออุปกรณ์ การเตรียมสถานที่เพื่อใช้สื่ออุปกรณ์ได้สะดวกตลอดจนการเตรียม สื่อเพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ และการเตรียมคำพูดเพื่อช่วยเหลือนักเรียน เนื่องจากการสอนดังกล่าว เป็นการเน้นที่ตัวผู้เรียน ให้ผู้เรียนเกิดความคิดวิเคราะห์ และการแสดงออกทางภาษา ดังนั้น การเตรียม การสอนล่วงหน้าของครูจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะครูจะเป็นผู้สร้างสรรค์ พัฒนาการ ทางภาษาอังกฤษของนักเรียนให้บรรลุจุดประสงค์และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

10.1.3 ปัญหาบางประการที่พบคือ ในสัปดาห์แรกนักเรียนจะช้าในทุกขั้นตอนสาเหตุ เนื่องจากนักเรียนยังไม่เคยชินกับวิธีสอน การปรับตัวของนักเรียนที่ต้องปรับให้เข้ากับสถานที่เรียน ใหม่ เพื่อนใหม่และครูผู้สอน ดังนั้นครูผู้สอนต้องใจเย็น ๆ ต้องให้ออกสันทักนักเรียนและ ครูต้องใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ทุกรูปแบบเพื่อช่วยเหลือนักเรียน แต่ในระยะต่อมา นักเรียน สามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเองและทำได้ดีในทุกขั้นตอน ทำให้ใช้เวลาในแต่ละขั้นตอนน้อยลง และ นักเรียนก็มีความแคล่วคล่องมากขึ้นมีความมั่นใจที่จะพูดมากขึ้น และกล้าที่จะสนทนากับครู ผู้สอนทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียน

10.2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

10.2.1 จากการสอบถามและการสังเกตนักเรียนกลุ่มทดลอง ส่วนใหญ่นักเรียนรายงานว่าพอใจมากในขั้นตอนการสอนและเนื้อหาที่ครูจัดมาให้เรียน ตลอดจนพอใจในสื่ออุปกรณ์ที่ครูใช้ทำให้นักเรียนอยากเรียน เพราะนอกจากได้รับความรู้อย่างเพียงพอแล้วนักเรียนยังสามารถพัฒนาตนเองในทักษะการฟัง-พูด และสามารถปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเองได้เป็นอย่างดี และนอกจากนี้นักเรียนกล้าแสดงออกในการร่วมกิจกรรมมากขึ้น ทำให้มีความรู้สึกที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษและต่อครูผู้สอนนี้ นักเรียนร้อยละ 92 เสนอแนะให้ใช้การสอนแนวนี้ในโอกาสต่อไป และนักเรียนร้อยละ 84 ต้องการที่จะ เรียนรู้ถึงอรรถลักษณะชนิดอื่น ๆ อีก โดยเสนอแนะว่าครูควรจะสอนให้นานกว่านี้หรือสอนให้ตลอดภาคการศึกษา ดังนั้นจึงขอเสนอแนะว่าควรทำการศึกษาเรื่องเดียวกันนี้แต่ใช้อรรถลักษณะชนิดอื่น ๆ หรือครบทุกชนิดเพื่อทดลองดูว่านักเรียนจะสามารถสนองตอบต่ออรรถลักษณะชนิดใดมากที่สุด

10.2.2 ความทำการศึกษาในทักษะการอ่านและเขียน กับนักเรียนในระดับชั้นเดียวกันและระดับอื่น ๆ และควรศึกษากับตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความคงทน แรงจูงใจ บุคลิกภาพและความรับผิดชอบต่อนตนเองของนักเรียน เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กิดานันท์ มะลิทอง. เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- ขจร สุขวังสรรค์. เอกสารประกอบการสอนวิชา กสอ. 511 หลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
- ฉันทนา นันทแก้ว. การศึกษาพัฒนาการในด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษและมุ่งใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมการอ่านด้วยวิธีวิเคราะห์คำที่เป็นปัญหา กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ และการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.
- ดวงเดือน แสงชัย. การสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2533.
- ทองปอน ชินวงศ์. ปฏิสัมพันธ์ทางวาทะระหว่างครูและนักเรียนในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ค.บ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. อัดสำเนา.
- นิรันดร์ รอดเอี่ยม. การศึกษาพัฒนาการทางภาษาพูดของเด็กนักเรียนประถมศึกษาด้วยแบบทดสอบรูปภาพ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- บำรุง ไตรรัตน์. วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2524.
- บำรุง ไตรรัตน์. "การใช้ภาษาแม่ในห้องเรียนภาษาต่างประเทศ," สารพัฒนาหลักสูตร. (100,104) : 23-25 ; มกราคม-มีนาคม 2534.
- _____ "การสอนเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร," สารพัฒนาหลักสูตร. 11(108) : 60-65 ; ธันวาคม 2534-มกราคม 2535.

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. การทดลองแบบอิงเกณฑ์ : แนวคิดและวิธีการ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.

ประพาศน์ พุทธิประภา. วิทยาการสอน : แนวทางไปสู่การสอนเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : บรรณบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

ประยุตต์ พันธบัว. การศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียนความรับผิดชอบและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาด้วยตนเองกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์. การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟังการพูดเพื่อการสื่อสารและแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้สถาน การณ์จำลองการสอนโดยใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ประกอบสถานการณ์จำลองและการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์. กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

ผะอบ โปษะภุณณะ "การสร้างแบบฝึกทักษะการฟังภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1," วิจัยสนเทศ.(13) : 156 ; กันยายน 2536.

พรพิมล ประสงค์พร. การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและความสนใจในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบที่ 2 ซึ่งใช้และไม่ใช้กิจกรรมการทดสอบเชิงปฏิบัติกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

พัชรประภา อุดลวิทย์. หลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา. ม.ป.ท.; 2530.

พวงเพ็ญ อินทรประวัติ. "วิธีสอนภาษาอังกฤษ," เอกสารประกอบการเรียนวิชาวิธี สอนภาษาอังกฤษ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2521 อัดสำเนา.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. เครื่องมือและวิธีการเก็บข้อมูลสำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2533.

- พิมพ์ศรี เปานิล. บรรยาการการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตรตาม
ทัศนะของนิสิตและอาจารย์. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- ไพฑูรย์ สันลาวัฒน์. "คนรุ่นใหม่ของสังคมไทย," ก้าวไกล. 2(12) : 60-62 ; มีนาคม.2535
ภาสกร แจ่มจันทร์เกษม. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ
และความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอน
ด้วยแนวทฤษฎีการสอนแบบอรรถฐานกับกลวิธีสอนตามคู่มือครู.ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- รัตนา ศุภกิจดุษฎี. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจการเขียนของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่าน โดยการใช้โครงสร้างระดับบอด (TLS)กับการสอน
อ่านตามคู่มือครู. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2534. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพรการพิมพ์,
2531.
- _____. สถิติวิทยาการทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ตำราวิทยากร, 2522.
- ลออ หุตางกูร. หลักการสื่อสารภาษา คู่มือเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2524.
- ละเอียด ชูประยูร และ คนอื่น ๆ "การศึกษา Assertive Behavior,"จิตวิทยาคลินิก
9(1) : 7-19; เมษายน 2521.
- วราพรหม เจริญสุจริต. การศึกษาลักษณะปฏิสัมพันธ์ทางวาจาระหว่างครูและนักเรียนในการเรียนการ
สอนภาษาอังกฤษ ในแผนการเรียนต่าง ๆ ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดนครปฐม.
วิทยานิพนธ์ปริญามหาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2533.อัดสำเนา.
- วันเพ็ญ จันทรวชิร และคณะ. "การศึกษามลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษด้านทักษะการฟัง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1," วิจัยสนเทศการศึกษานอกโรงเรียน 9(1) : 30-36 ;
มกราคม - เมษายน 2535.
- วัลลภ กันทรัพย์. สารพัฒนาหลักสูตร (107) : 28-29 ; ตุลาคม-พฤศจิกายน 2534.

วิภา จันทนาโกเมธ "จะสอนอะไรในชั่วโมงการฟัง," ภาษาปริทัศน์, ฉบับพิเศษ : 105-112.

ศรียา นิยมธรรม และ ประภัทร นิยมธรรม. พัฒนาการทางภาษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :

บรรณกิจเทรดดิ้ง, 2519 195 หน้า.

ศึกษาธิการ, กระทรวง หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง

พุทธศักราช 2524). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2534.

ศุภนิจ ตรีนิคม. พฤติกรรมทางวาจาของครูและนักเรียนในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์

ค.บ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. อัดสำเนา.

สริดา ชูดวงแก้ว. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยกลวิธี เสริมต่อการเรียนรู้กับ

วิธีการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร

วิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

สวนา พรพัฒน์กุล. พัฒนาการทางอ้อยคำของนักเรียนในโรงเรียนของสถานเลี้ยงดูเด็กเปรียบเทียบกับนักเรียนในโรงเรียนสามัญ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และประถมศึกษาปีที่ 3.

ม.ป.ท., ม.ป.ป

เสน่ห์ ศรีสุวรรณ "ฟังดีมีประโยชน์," บริหารธุรกิจ-19 (1) : 71-77.; พฤษภาคม 2533

สอัฐ มาบุญ "ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในโรงเรียน," วารสารศึกษาศาสตร์,

3(8) : 7-10 ; กุมภาพันธ์-พฤษภาคม 2530.

สมพิศ ป.สัตยารักษ์. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่อนภาษาและปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียนกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ระดับอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานคร

: การวิเคราะห์พระดัต. วิทยานิพนธ์ ค.บ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

อัดสำเนา.

สมศักดิ์ ภู่วิภาดาพรรณ "การสอนเพื่อพัฒนาสมองทั้ง 2 ซีก," เทคนิคการส่งเสริมความคิด

สร้างสรรค์.: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2536.

สมศักดิ์ สินธุประเวช "การประเมินผลทักษะฟัง," สารพัฒนาหลักสูตร 6(1) : 13-15 ;

ตุลาคม 2528.

สามัญศึกษา, กรม. หน่วยศึกษานิเทศก์ "รายงานสรุปผลการวิจัยและประเมินผลทางการศึกษาระดับ
มัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5," ความต้องการทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีการศึกษา,
2532.ม.ป.ท., ม.ป.ป.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, หน่วยศึกษานิเทศก์. " รายงานสรุปผลการนิเทศและ
ติดตามการใช้หลักสูตร ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ในโรงเรียนเอกชน," ปีการศึกษา
2534.โครงการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่ทั้งระดับประถมศึกษาและ
มัธยมศึกษา.เอกสารทางวิชาการลำดับที่ 16/2533.

สมลมาลย์ วรเสียงสุข. ภาษาปริทัศน์ ฉบับพิเศษ.(12) : 93 ; ฉบับปีการศึกษา 2534.

สมิตรา อังวัฒนกุล. วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2535.

สุวิรัตน์ กลีบโกมุต. การศึกษาพฤติกรรมการใช้ภาษาในชั้นเรียนของครูภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญ เขตการศึกษา 6.วิทยานิพนธ์ ค.บ.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536. อัดสำเนา.

สุไร พงษ์ทองเจริญ. วิธีสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เริ่มเรียน. กรุงเทพฯ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.

สุพัฒน์ สุกมลรัตน. รายงานการวิจัยเรื่องอภิวเคราะห์ และการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ
เรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในระหว่างปี พ.ศ. 2515-2530.สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2532. อัดสำเนา

เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์. เอกสารคำสอนหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.

เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์. "การเสริมต่อการเรียนรู้ของเด็ก," เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักสูตร
และการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร, 2533.

_____. การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เล่ม 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
หลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2534.

- อังฉรา วงศ์โสธร. "การสร้างข้อทดสอบวัดความสามารถในการสื่อความหมายทางภาษา (Pragmatics Communicative) กับการทดลองทางภาษาระดับ Advanced." ความสอดคล้องระหว่างข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัยกับหลักสูตรภาษาอังกฤษ และแนวโน้มในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสร้างคลังข้อสอบ. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2537.
- _____. เทคนิควิธีการสร้างข้อทดสอบภาษาอังกฤษสำหรับวัดและประเมินผลการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์. 2529.
- อัญชลี จิตต์โสภา. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและพฤติกรรมตั้งใจเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบชี้แนะที่มีกาเสริมเนื้อหาทางวัฒนธรรมกับการสอนตามคู่มือครู. ปรัญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- Beed, Penny I. and others. "Moving Learners toward indepedence : The power of Scaffolded instruction," The Reading Teacher. 44(9) : 648 - 655 ; May, 1991.
- Bower, Sharon Anthony and Cardon H. Bower. Asserting Yourself. Philipines : Addision - Wesley, 1976.
- Boyle, O and S. Perego. "Literacy scaffolds : Strategies for First and Second - Language readers and Writers," The Reading Teacher. 44(3) : 194 - 200 ; November, 1990.
- Bruner, J.S., "The Role of Dialogue in Language Acquisition," In the Child's Conception of Language. edited by A. Sinclair, R.J. Jarville, and W.J.M. Levell, NY : Springer- Varag, 1978.
- Bruster, Benita Gayle. Instructional Scaffolding : The Effective use of Teacher - Student Dialogue. DAI - A 53202, p 386. August, 1992.
- Christopher Brumfit and others. Teaching English as a Foreign Language. Hope Services, Wantage and printed in Breat Britain by Lowe & Brydone Ltd, 1980.

- Flanders, N.A., Teacher. "Influence Pupil Attitudes and achievement," Co-operative Research Monographs No. 12 U.S. office of Education U.S. Govt, Printing offices, 1965.
- Flanders, N.A., Analysis Teaching Behavior. Massachusetts : Addison - Wesley Publishing Company, 1970.
- Hunter Diack. "A child learns to speak," Spoken English. 1(2) : 59-62; September, 1968.
- Kam-Yin Wu "Classroom Interaction and Teacher Questions revisited," RELJ Journal. 24 (2) : 46-67 ; December, 1993.
- Koura, Aly Aldulsamea. "Verbal Interaction Patterns of Selected English as Foreign Language Teachers in Egyptian Secondary School," In Dissertaion Abstracts International 48 : 294 ; 1986.
- Krashen, Stephen D. Principles and Practice in Second Language Acquisition. Pergamon Press, 1982.
- Kreeft, J. "Dialogue - Write from Talk to Essay Writing," Language Arts. 61 : 41 - 150 ; 1984.
- Lehr, Fran. "Instructional Scaffolding," Language Arts. 62(6): October, 1985.
- Lewis, Claudia. Writing for young children. New York : Simon and Schuster, 1954.
- Lysynchuk, M. Linda and others. Recipocal Teaching Improves Standardized Reading Comprehension Performance in Poor Comprehenders," The Elementary School Journal. 92(5) : 467 - 483 ; May, 1990.
- Michael, Pralt W. "Mothers and Fathers Teaching 3 - Year - olds : Authouritative Parenting and Adult Scaffolding of Young Children's Learning," Development Psychology. 34(4) : 832 - 839 ; 1988.
- Morris, A and N.Stewart-Dore. Learning to Learn From Text : Effective Reading in the Content Area. North Ryde : Addison - Wesley, 1984.
- Nelson, Katherine. "Individual Differences in Language development : Implications For Development and Languge," Psychological Abstracts. 11 : 27793, November, 1985.

- Oller, John W. Language Tests of School : A Pragmatic Approach. London : Longman , 1979.
- Palincsar, S.A. "The Role of Dialogue in Providing Scaffolded Instruction," Educational Psychologist. 21(1-2) : 73 - 98 ; Winter & Spring, 1986.
- Scott, William A and Werthimer Michael. Introduction to Psychological Research. 3rd ed. New York : John Wiley and Son. Inc., 1962.
- Sinclair, J Mch and R.M. Coulthard. Towards in an Analysis of discourse : The English used by Teachers and Pupil. oxford University Press, 1978.
- Terry, G. Page and Thomas, J.B. International Dictionary of Education. New York: Nicolas Publishing Company, 1977.
- Thibaut, J.W.,and Kelley, H.H. The Social Phychology of Groups. New York : Willey, 1959.
- Trousdale, Ann - Mangham. TheTelling of the Tale : Children's Responses to Fairy Tales Presented Orally and Through the Medium of Film . DAI - A . 48/11: 2826; May,1988.
- Tsui, Bik-May Amy. " Analyzing Imput and Interaction inSecond Language Classroom, " RELC Journal.16 : 8-12 ; June,1985.
- Valette, Rebecca M., and Disie, Renee S. Modern Language Performance Objectives and Individualization. New York: Harcout Brace Javanovich, Inc.,1972.
- Watson James, and Hill, Ann. A Dictionary of Communication and Media Studies. London: Edward Arnold (Publisher) Ltd. 1984.
- Widdowson, H.G. Teaching Language as Communication. London : Oxford University Press, 1983.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง-พูด

คำชี้แจง

1. จุดประสงค์

จุดประสงค์ในการใช้แบบทดสอบชุดนี้เพื่อวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง – พูด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งสร้างขึ้นตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรวิชา ภาษาอังกฤษหลัก (อ 011) เพื่อนำผลที่ได้จากการทดสอบไปใช้ในงานวิจัย

2. องค์ประกอบของแบบทดสอบ

แบบทดสอบชุดนี้ประกอบด้วย

- 2.1 แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง มี 2 ตอนคือ
 - ตอนที่ 1 เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มี 12 ข้อ
 - ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบชนิดเรียงลำดับเหตุการณ์ มี 8 ข้อ
- 2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการพูด เป็นแบบทดสอบเพื่อสอบสัมภาษณ์ มี 10 ข้อ

3. วิธีใช้

- 3.1 แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง
 - 3.1.1 ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่าแบบทดสอบชุดนี้ นักเรียนจะต้องฟังเทปประกอบจึงจะเลือกตัวเลือกที่ต้องการได้ และให้ทำเครื่องหมาย (X) ลงในกระดาษคำตอบเท่านั้น
 - 3.1.2 ครูเปิดเทปความเร็วปกติให้นักเรียนฟังจนจบข้อความก่อน 1 เทียว
 - 3.1.3 ครูเปิดเทปความเร็วปกติพร้อมกับบอกให้นักเรียนเลือกตัวเลือกที่ต้องการ
 - 3.1.4 ครูเปิดเทปความเร็ว เร็วขึ้น เพื่อให้นักเรียนทบทวน 1 ครั้ง
 - 3.1.5 เมื่อจบข้อความให้นักเรียนส่งคืนทั้งกระดาษคำตอบและฉบับข้อสอบ โดยที่นักเรียนไม่ควรทำเครื่องหมายใด ๆ ลงในฉบับข้อสอบ
- 3.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการพูด เป็นคำถามที่ใช้สัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายบุคคล โดยครูถามทีละข้อ ครูควรถามคำถามละ 2 ครั้ง และไม่ควรใช้เวลากิน 10 นาที ต่อนักเรียน 1 คน

แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง - พูด
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

คะแนนเต็ม 20 คะแนน

เวลา 30 นาที

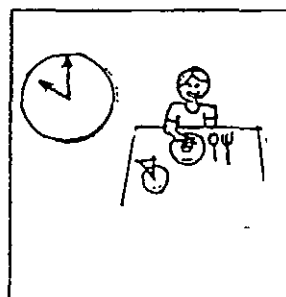
TEST OF LISTENING SKILLS

Part 1 (12 Marks)

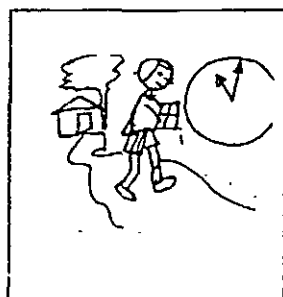
Instructions : Listen to the tape and as you listen complete the answer by marking (X) on the letter of the correct words or picture that missing beside the letter.

คำอธิบาย ให้นักเรียนฟังเทปพร้อมอ่านข้อความประกอบ แล้วเลือกคำตอบหรือภาพที่ถูกต้อง โดยทำเครื่องหมายกากบาท (X) ที่ตัวอักษร หน้าข้อความหรือภาพที่ถูกต้อง ที่ขาดหายไป ตามที่ได้ยินจากเทป

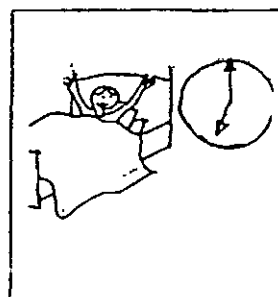
Ten years ago I usually _____ (1) _____ every day about 7.00.

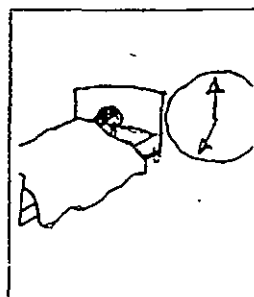
a.

b.

c.

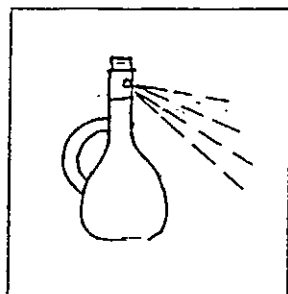

d.

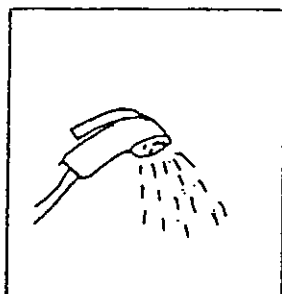
I got out of bed and went and _____ (2) _____ John and Gray

- a. broke
- b. woke
- c. took
- d. looked

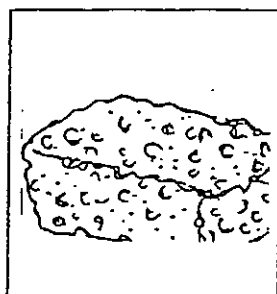
I sometimes squeezed some water on them from a _____ (3)
_____ to wake them.

a.

b.

c.

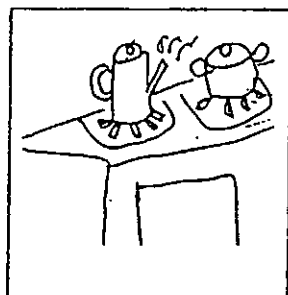

d.

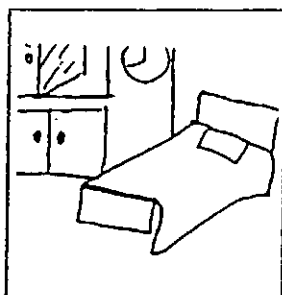
Then they got up and _____ (4) _____

- a. charged
- b. caught
- c. chased
- d. shouted

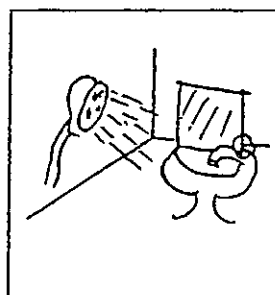
me to the _____ (5) _____

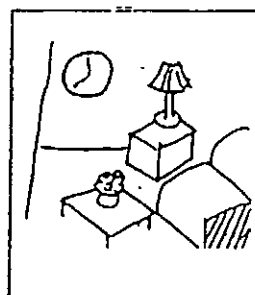
a.

b.

c.

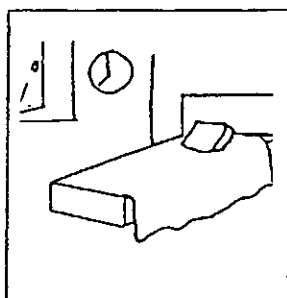

d.

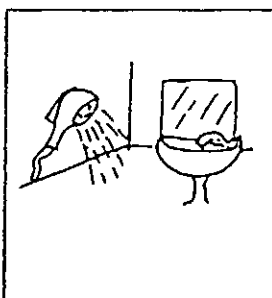
We washed, and _____ (6) _____ our teeth and then

- a. brushed
- b. brought
- c. bought
- d. bruised

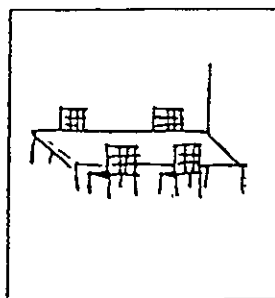
we went back to the _____ (7) _____ to dress.

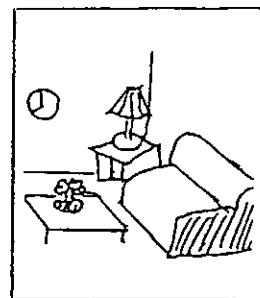
a.

b.

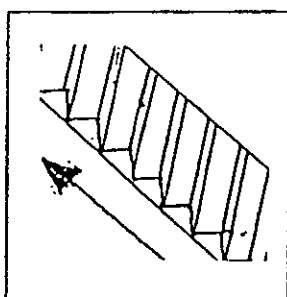

c.

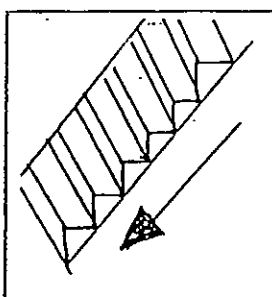

d.

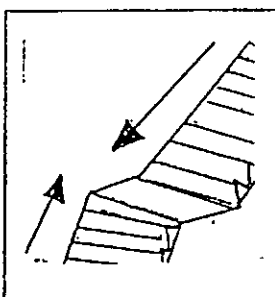
Mother generally called upstairs, " Come on boys, breakfast is ready "So we hurried _____ (8) _____

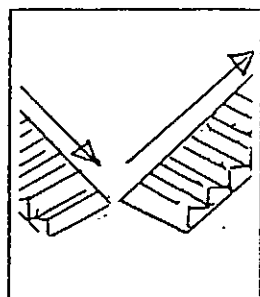
a.

b.

c.

d.

We said " Good morning, mother, " " Good morning, Father " and sat down to have breakfast.

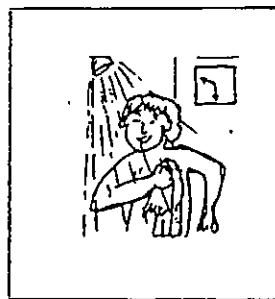
Father went back to the office at _____ (9) _____,

a.

b.

c.

d.

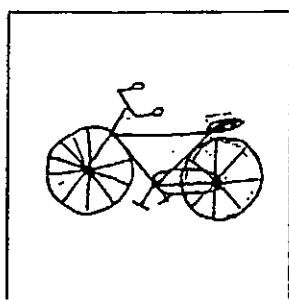
but before he went he usually sat and read his _____(10)_____

- a. paper
- b. prepare
- c. paddle
- d. pretend

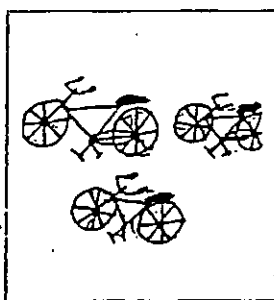
and smoked a _____(11)_____

- a. chocolate
- b. cigaratted
- c. cigarette
- d. cinnamon

We ate our breakfast and then we went and got our books. We said good-bye to mother, took our _____(12)_____

a.

b.

c.

d.

and cycled to school.

Part 2 (8 Marks)

Introductions :Listen to the tape and as you listen put the sentences in the list in the right order and write the number on the answer sheet.

คำอธิบาย ให้นักเรียนฟังเทปแล้วลำดับเหตุการณ์ จากเรื่องที่ฟัง โดยนำเฉพาะ ตัวเลขหน้าข้อความมาเรียงใหม่ให้ถูกต้องแล้วเขียนเฉพาะตัวเลขลงในกระดาษคำตอบ

1. put the papaya in the mortar
2. put the garlic and chillies in the mortar
3. put the tomatoes and dried shrimp
4. serve it with fresh vegetables
5. put the lemon juice
6. blend the tomatoes and dried shrimp
7. put the fish sauce
8. put the sugar.

Tape Scripts

Part 1

Ten years ago. I usually woke up every day about seven o' clock. I got out of bed and went and woke John and Gray. I sometimes squeezed some water on them from a sponge to wake them. Then they got up and chased me to the bathroom. We washed, and brushed our teeth and then we went back to the bedroom to dress. Mother generally called upstairs, " Come on boys, breakfast is ready " So we hurried downstairs. We said, : "Good morning, Mother, " " Good morning, Father," and sat down to have breakfast.

Father went to the office at half-past eight, but before he went he usually sat and read his paper and smoked a cigarette. We ate our breakfast and then we went and got our books. We said good-bye to mother, took our bicycles and cycled to school.

Part 2

How to make Thai Salad (Som-Tam)

Direction: First put the garlic and chillies in a mortar.

Blend them until they become tiny pieces. Next put the papaya in the mortar. Blend the papaya until it is nearly soft. Then put the tomatoes, and dried shrimp in the mortar and blend until nearly soft. Finally put the lemon juice, fish sauce and sugar in the mortar and mix them together, serve it with fresh vegetables.(string-beans, cabbages etc.)

แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการพูด

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ตามความเป็นจริง

1. Could you tell me your name, please ?
2. How do you spell your last name ?
3. Tell me the way to your house ?
4. How do you come to school every day ?
5. What is your father/mother ?
6. How many sisters and brothers do you have ?
7. What sport do you like to play the most ?
8. What animal do you like the most ? Why ?
9. What do you like to do after finish school ?
10. How often do you go to the dentist ?

ภาคผนวก ข
แบบบันทึกพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียน

แบบบันทึกพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาจาทั้งภาษาไทย
และภาษาอังกฤษของครูและนักเรียน

ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	ความถี่ของการบันทึกเทป และการสังเกต (ครั้งละ 50 นาที)							
	1		2		3		รวม	
	อ	ท	อ	ท	อ	ท	อ	ท
หมวด ก ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษของครู 1. การถามเพื่อให้นักเรียนตอบ 1.1 ครูสนทนาซักถาม พูดคุย ทักทายกับนักเรียน 1.2 ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับบทเรียน 1.3 ครูสนทนาซักถามโดยให้นักเรียนบอกลำดับ ความของเรื่องที่เรียน 1.4 ครูสนทนาซักถามโดยให้นักเรียนบอกความ หมายของคำศัพท์และรูปประโยค 2. การตอบคำถามของนักเรียน 2.1 ครูตอบคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดในบทเรียน 2.2 ครูตอบคำถามเกี่ยวกับข้อสงสัยของนักเรียน เกี่ยวกับบทเรียน 2.3 ครูตอบคำถามจากการเฉลยแบบฝึกหัด 3. การบรรยาย อธิบาย เล่าเรื่อง 3.1 ครูบรรยายรายละเอียดวิธีใช้โครง สร้างทางภาษาโดยไม่สรุปเป็นกฎเกณฑ์ 3.2 ครูบรรยายรายละเอียดขั้นตอนในการใช้ ภาษาเพื่อนำไปใช้เพื่อสื่อความหมาย								

ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	ความถี่ของการบันทึกเทป และการสังเกต (ครั้งละ 50 นาที)							
	1		2		3		รวม	
	อ	ท	อ	ท	อ	ท	อ	ท
3.3 ครูอธิบายความหมายของคำศัพท์และรูปประโยค ในบทเรียน								
3.4 ครูบรรยายรายละเอียดของกติกากิจกรรมในการเล่น งานทำกิจกรรม เล่นเกม								
4. การสรุป								
4.1 ครูสรุปเนื้อหาขั้นตอนในบทเรียนโดยถาม ให้นักเรียนบอกวิธีใช้รูปประโยค								
4.2 ครูสรุปเนื้อหาให้นักเรียนบอกความหมาย คำศัพท์รูปประโยค								
4.3 ครูสรุปบทเรียนโดยใช้กิจกรรม เกม สื่อการ สอนแผนภูมิ								
4.4 ครูสรุปบทเรียนโดยให้นักเรียนจดบันทึกลงใน บทเรียน								
5. การออกคำสั่ง การแนะนำนักเรียน								
5.1 ครูสั่งให้นักเรียนปฏิบัติงานทำกิจกรรม เล่นเกม								
5.2 ครูสั่งให้นักเรียนฝึกทักษะทางภาษาและประ โยคจากบทเรียน								
5.3 ครูแนะนำขั้นตอนในการปฏิบัติงานทำกิจกรรม เล่นเกม								
5.4 ครูแนะนำเพื่อให้แก้ไขข้อบกพร่องในการ ปฏิบัติงานทำ กิจกรรม เล่นเกม								
5.5 ครูแนะนำแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม								
6. การว่ากล่าวตักเตือน อบรมสั่งสอน การดำเนิน และการขู่ลงโทษ								

ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	ความถี่ของการบันทึกเทป และการสังเกต (ครั้งละ 50 นาที)							
	1		2		3		รวม	
	อ	ท	อ	ท	อ	ท	อ	ท
6.1 ครูตักเตือนนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิตน ในชั่วโมงเรียน								
6.2 ครูตักเตือนนักเรียนเมื่อนักเรียนปฏิบัติงาน ทำแบบฝึกหัด ทำกิจกรรมไม่ได้								
6.3 ครูตักเตือนเกี่ยวกับความสะอาดและระเบียบ การปฏิบัติงาน								
6.4 ครูขู่ลงโทษและหักคะแนนนักเรียนเมื่อนักเรียน ไม่ปฏิบัติตาม								
7. การชมเชยหรือให้กำลังใจการพูดเพื่อยอมรับ ความรู้สึกของนักเรียน								
7.1 ครูชมเชยนักเรียนด้วยการพูดเสริมแรงในการ ปฏิบัติงาน ทำกิจกรรม เล่นเกม								
7.2 ครูพูดเพื่อให้เป็นรูปแบบทางภาษาเมื่อนักเรียน พูดผิดหรือใช้ภาษาแม่หรือสงสัยซักถาม								
7.3 ครูพูดเสริมความต่อความ เมื่อนักเรียนพูด ติดขัด หรือพูดไม่จบสมบูรณ์								
7.4 ครูพูดเพื่อเป็นแนวทางชี้แนะเมื่อนักเรียนเงี้ยว ไม่ตอบ								
7.5 ครูพูดเพื่อให้ปฏิบัติ เมื่อต้องการให้นักเรียน ปฏิบัติสิ่งใด								
7.6 ครูพูดประโยคซ้ำคำตอบของนักเรียนเพื่อ แสดงว่ายอมรับต่อความคิด ฟันของ นักเรียน								

ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	ความถี่ของการบันทึกเทป และการสังเกต (ครั้งละ 50 นาที)							
	1		2		3		รวม	
	อ	ท	อ	ท	อ	ท	อ	ท
7.7 ครูพูดชมเชยยอมรับในผลงานของนักเรียนจาก การปฏิบัติงานทำกิจกรรมกลุ่ม								
<u>หมวด ข</u> ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของนักเรียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ								
1. การถามคำถามครู								
1.1 นักเรียนถามคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดของ เนื้อหาในบทเรียน								
1.2 นักเรียนถามคำถามเกี่ยวกับความหมายของ คำศัพท์ รูปภาพ และรูปประโยคในบทเรียน								
1.3 นักเรียนถามคำถามเกี่ยวกับกติกาในการทำ กิจกรรม เล่นเกม								
1.4 นักเรียนถามครูเกี่ยวกับการเขียนรายงาน ทำแบบฝึกหัด								
1.5 นักเรียนถามครูจากการฝึกทักษะทางภาษาและ รูปประโยค								
2 การตอบสนองคำพูดครูหรือการตอบคำถาม								
✓ 2.1 นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดของ เนื้อหาในบทเรียน								
2.2 นักเรียนตอบคำถามจากการสนทนา พูดคุย กับทนายครู								
2.3 นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับความหมายของ คำศัพท์ รูปภาพ และรูปประโยคในบทเรียน								
2.4 นักเรียนตอบคำถามครูจากแบบฝึกหัดในบท เรียน								

ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	ความถี่ของการบันทึกเทป และการสังเกต (ครั้งละ 50 นาที)							
	1		2		3		รวม	
	อ	ท	อ	ท	อ	ท	อ	ท
3. การถามคำถามเพื่อน การตอบคำถามเพื่อนและ การอภิปรายกลุ่ม								
3.1 นักเรียนถามคำถามเพื่อนจากการฝึกใช้ภาษา รูปประโยคเพื่อสื่อความหมาย								
3.2 นักเรียนตอบคำถามเพื่อนจากการฝึกใช้ภาษา รูปประโยคเพื่อสื่อความหมาย								
3.3 นักเรียนอภิปรายร่วมกับเพื่อนเกี่ยวกับเนื้อหา กิจกรรมที่เกี่ยวข้องในบทเรียน								
4. การเล่าเรื่อง การอธิบาย การพูดแสดงความคิด เห็น การพูดเพื่อฝึกทักษะ								
4.1 นักเรียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์เหตุการณ์ เพื่อเสริมบทเรียน								
4.2 นักเรียนเล่าเรื่องจากเรื่องที่อ่านในบทเรียน								
4.3 นักเรียนเล่าเรื่องย้อนกลับจากที่อ่านในบทเรียน								
4.4 นักเรียนเล่าเรื่องจากสื่อ เช่น รูปภาพ บัตรคำ ของจริง								
4.5 นักเรียนเล่าเรื่องย้อนกลับจากที่เพื่อนพูด								
4.6 นักเรียนพูดอธิบายชี้แจงจากรายละเอียดจาก การปฏิบัติงานทำกิจกรรม เล่นเกม								
4.7 นักเรียนพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม ที่ปฏิบัติเล่นเกม								
4.8 นักเรียนพูดเพื่อฝึกทักษะทางภาษาและฝึก ทักษะรูปประโยค								

ปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	ความถี่ของการบันทึกเทป และการสังเกต (ครั้งละ 50 นาที)							
	1		2		3		รวม	
	อ	ท	อ	ท	อ	ท	อ	ท
5. การพูดเพื่อขอร้อง หรือร้องขอต่อการกระทำ 5.1 นักเรียนพูดขออนุญาตเข้าออกห้องเรียน เพื่อไปทำธุระ 5.2 นักเรียนพูดขอร้องให้ครูพูดใหม่หรือ พูดซ้ำความเดิมอีกครั้ง 5.3 นักเรียนพูดขอร้องเพื่อตอบคำถาม ปฏิบัติงาน ทำกิจกรรมไม่ได้ โดยกล่าวขอโทษ								
<u>หมวด ค</u> ความเจ็บและความสับสน								
1. ความเจ็บหรือหยุดชะงักชั่วคราวของครูในขณะที่ ทำการเรียนการสอนในห้องเรียน								
2. ความสับสนทางวาจาของครูและนักเรียน ซึ่งไม่ สามารถแยกได้ว่าใครพูด								

ภาคผนวก ค.
แผนการสอนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

Lesson plan for experimental group

Period 1-4 M.4 English..

Recount

Content : Computer Camp

Objectives : The students are able to :-

- identify the main idea of the story
- describe the details of the story
- sequence the story into a diagram
- tell their own story

Step 1 Introduction

Activities : - the teacher shows the title of the story
" Computer Camps " and uses the scaffolding \
technique to persuade the class to predict the story.

For example: T : Class let read the title of the story.
S : "Computer Camp"
T : Very good. Look at the title again and
lets guess What is the story about ?
S : A computer camp. Is that right?
T : Yes. Excellent.

Step 2 Read the story silently.

Activities : - The teacher asks the students to read the story
silently and uses the scaffolding techniques to read.

For example: T : Now. Class, please read the story
"Computer Camp" silently.

S :(read the story silently)

T : O.K Class. Tell me the story.

(Students tell the story by answering the questions asked by the teacher for example, who told the story, what happened, when it happened, where.. and next..and how it finished etc.)

Step 3 Retell the story.

Activities : - Divide the students into groups of 5.

Let each group plans their own words to retell the story in front of the classroom. The teacher uses the scaffolding techniques to help them.

For example T : O.K Class, who wants to retell the story first ? Come here and please do.

S :

T : O.K. Preeyaporn joined in the computer camp.

S : Preeyaporn joined in the computer camp.

T : Excellent. And the camp was called ..

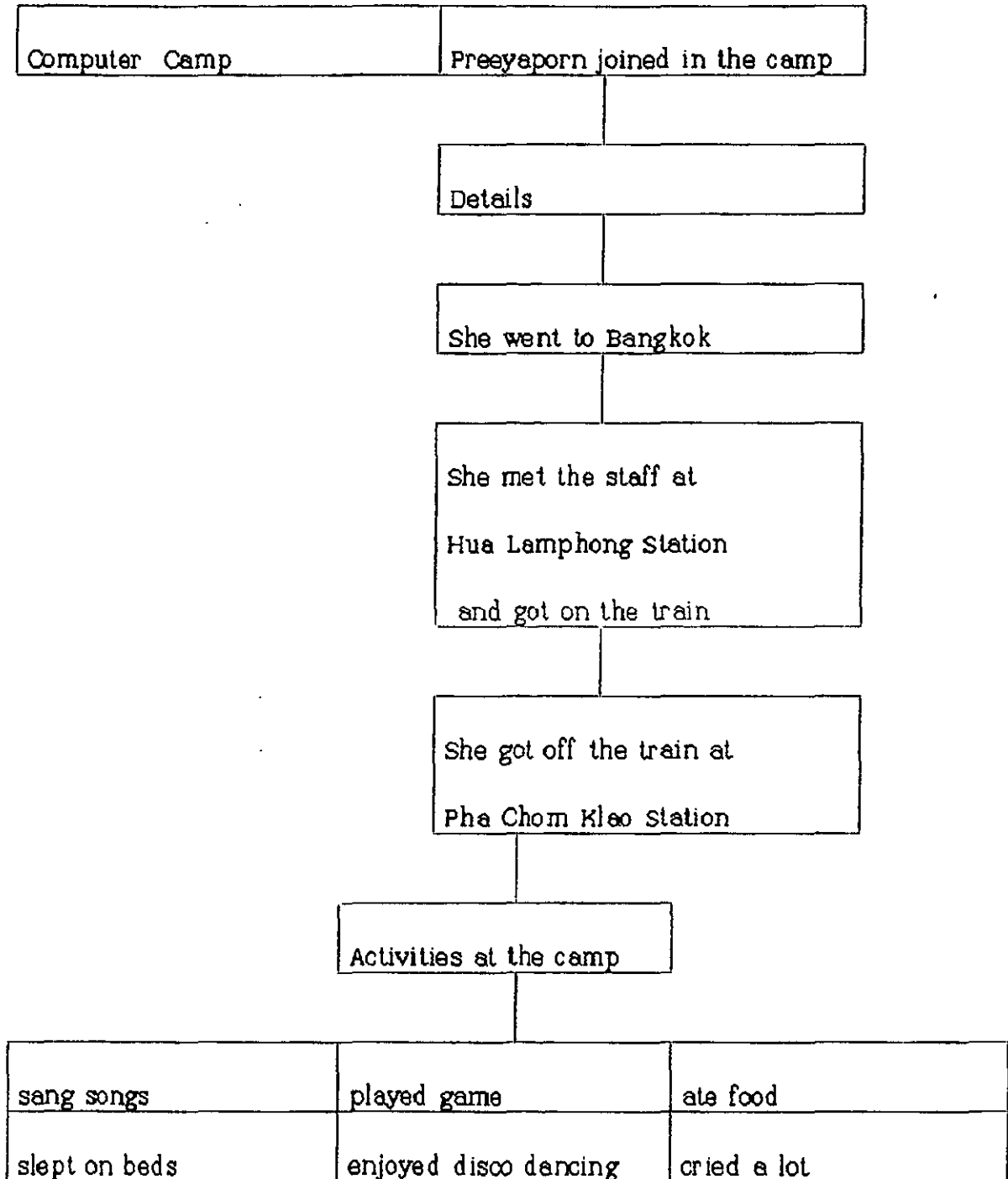
S : The camp was called "Hyper Cube IT"

T : Very good. Now let use your own words.

Step 4 Conclusion : What are the step of recount ?

Activities : - The teacher asks the students about what they have read in each paragraph and write about the details in each paragraph as shown in the diagram below.

Diagram :

- Teacher and students discuss about Recount Genre and write it into diagram.

For example T : Recount Genre has schematic structure like this Begins with the title. Class, tell me the title, please.

 S : Computer camp.

 T : Very good and it has adverbs to order the event such as after, then, so, in addition etc. Class, tell me more please. And let's write into diagram. For example as shown below.

Story	Schematic Structure	Linguistic Features
Computer Camp	1. เริ่มต้นด้วยบทนำหรือชื่อเรื่อง คือ Computer Camp 2. มีลำดับเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง	1. มีคำวิเศษณ์บอกเวลา และลำดับเหตุการณ์ เช่น After the final.... 2. อ้างถึงบุคคลอย่าง เฉพาะเจาะจง

- Let students do exercises

For example Let students talk about the pictures from the story

Step 5 Tell their own story.

- Activities** : Teacher lets students tell their own story by choosing the way from these:
- Tell the story one by one
 - Work in groups
- Teaching Aids** :
 1. Text
 2. Picture
 3. An overhead Projector
 4. Exercises
- Evaluation** :
 - Check the students' exercises
 - Observe the students' expression while doing activities.

Computer Camp

After finishing the final examination, I was organized by the faculty of Engineering of King Mongkut's Institute of Technology, Lat Krabang, from 25-30 March.

I waited with great anxiety for the coming camp. I was very interested in computers. Computers are machines which hold information and which can solve problems. In addition computers can do many things that human being cannot. So, this made me excited to take part in the camp. The camp was called "Hyper Cube II".

I went to Bangkok with my mother. I was excited to see Bangkok again. In the past, it represented civilization for rural people but the capital disappointed me. My tiredness after the journey disappeared when I met my friends at the camp.

The staff met us at Hua Lamphong Station. They introduced everybody. Only 61 participants had been chosen from more 2,000 candidates. I thought I was very lucky.

We got on a train afterwards. We were all higher secondary students. We came from 43 provinces but we got on well together. When we got off the train at Phra Chom Klao Station, staff members gave us a hearty welcome.

At the camp I learned what a computer was. Computers can raise productivity in business. They can also raise a child's productivity in school.

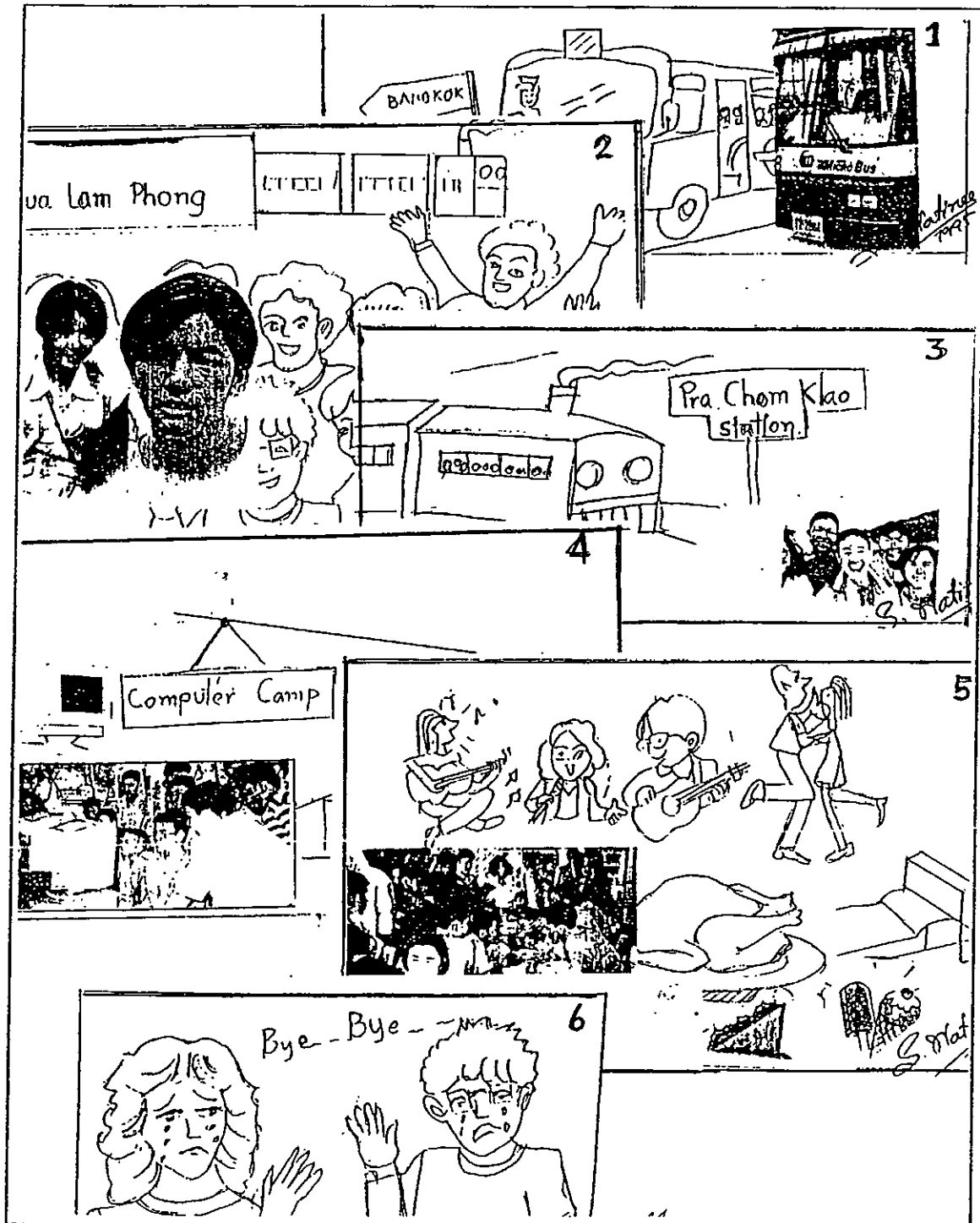
I not only learned a lot, but I made a lot of friends too. We played games, sang songs, ate delicious food, and slept on comfortable beds. On the last night we enjoyed disco dancing. All of the staff's kindness. They made us happy all the time.

I was so sad to say good bye when the computer camp finished. I still keep in touch with my friends from the camp.

Preeyaporn Pukdee,
Kosumwittayasom School,
Maha Sarakham.

Exercise Divide the students into groups of 5. Then let each group talk about the pictures.

แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 5 คน แล้วให้แต่ละกลุ่มพูดเรื่องเกี่ยวกับภาพ

Exercise Listen to the story and write the word that missing
(20 marks)

Computer Camp

After finishing the final examination, I was organized by the faculty of Engineering of King Mongkut's Institute of Technology, Lat Krabang, (1).....
.....25-30 March.

I waited with great anxiety (2).....the coming camp. I was very interested in computers. Computers are machines (3).....hold information and which can solve problems. In addition computers can do many (4).....that human being cannot. So, this (5).....me excited to take part in the camp. The camp was called " Hyper Cube II "

I went to Bangkok with my mother. I was excited (6) Bangkok again. In the past, it represented civilization for rural (7) but the capital disappointed me. My tiredness after the journey disappeared when I (8).....my friends at the camp.

The staff (9).....us at Hua Lamphong Station. They introduced everybody. Only 61 participants had been chosen from more 2,000 candidates. I (10).....I was very lucky.

We (11).....a train afterwards. We were all higher secondary students. We (12).....from 43 provinces but we got on well together. When we off the (13) at Phra Chom Klao Station, staff members gave us a hearty welcome.

At the camp I (14).....what a computer was. Computers can raise productivity in business. They can also raise a child's productivity in school.

I not only (15).....a lot, but I made a lot of friends too. We played games, sang songs, ate delicious food, and (16).....on comfortable beds. On the last night we (17).....disco dancing. All of the staff's kindness. They made us (18) all the time.

I was so sad to say (19).....when the computer camp finished. I still keep in touch (20).....my friends from the camp.

Preeyaporn Pukdee,
Kosumwittayasom School, Maha Sarakham.

Lesson plan for control group

Period 1-4 M.4 English ...

Recount :

Content : **The Accident**

Objectives : The students are able to :-

- tell the meaning of new vocabulary items correctly.
- use grammatical structure correctly.
- answer the questions orally.

Vocabulary :

- corner	- traffic lights
- toward	- land in
- exactly	- right away

Structure : Past Simple Tense

- Procedure** :
1. The teacher begins the class by greeting the students. Then show the pictures of accidents and talk about them.
 2. The teacher states the objectives.
 3. The teacher repeats the vocabulary items and structure that the students have learned.
 4. The teacher gives the task to students and explains new vocabulary items by using word cards and pictures then the students do exercises.
 5. The teacher let the students listen to the story.

Then asks them yes/no questions according to the story they have read.

6. The teacher let the students listen the story again. Then answer the questions by writing.
7. The teacher checks the students' exercises and corrects their mistakes, and then explains clearly to help them understand the story better.
8. The teacher evaluates the students by asking them questions, observes them when they do exercises and corrects them.
9. The teacher let the students take note of new vocabulary in their notebook.

Teaching Aids

- Text
- Pictures
- Sheets of exercises

Evaluation

- :
- Check the students' exercises
 - Observe students while doing the exercises.

The Accident

I was riding my bike home at about ten past four. Two of my friends were with me. We came to the corner. there were no traffic lights.I stopped and looked both ways. There was nothing coming from the right or the left. Suddenly, when I was about half-way across the road I thought I heard a car. I looked and saw a car coming toward me. It was travelling at about seventy miles an hour or perhaps faster. I try to stop, but I was too late. The car hit my bike and I flew over the top of the car and landed in the middle of the road. I don't know exactly what happened then. I was more chocked than hurt. I don't think the driver stopped right away.He drove on but then he stopped and got out of the car. He ran back and asked me if I was all right.

Exercises

1. Match the meanings with the words as use in the passage.

Words	Meanings
_____ 1. corner	a. to finish up in a place.
_____ 2. toward	b. in the direction of
_____ 3. exactly	c. not afraid of danger
_____ 4. traffic lights	d. place where two walls
_____ 5. land in	e. very correctly, right
_____ 6. right away	f. person who steals
	g. immediately
	h. set of red, green and orange lights for making traffic stop and start.

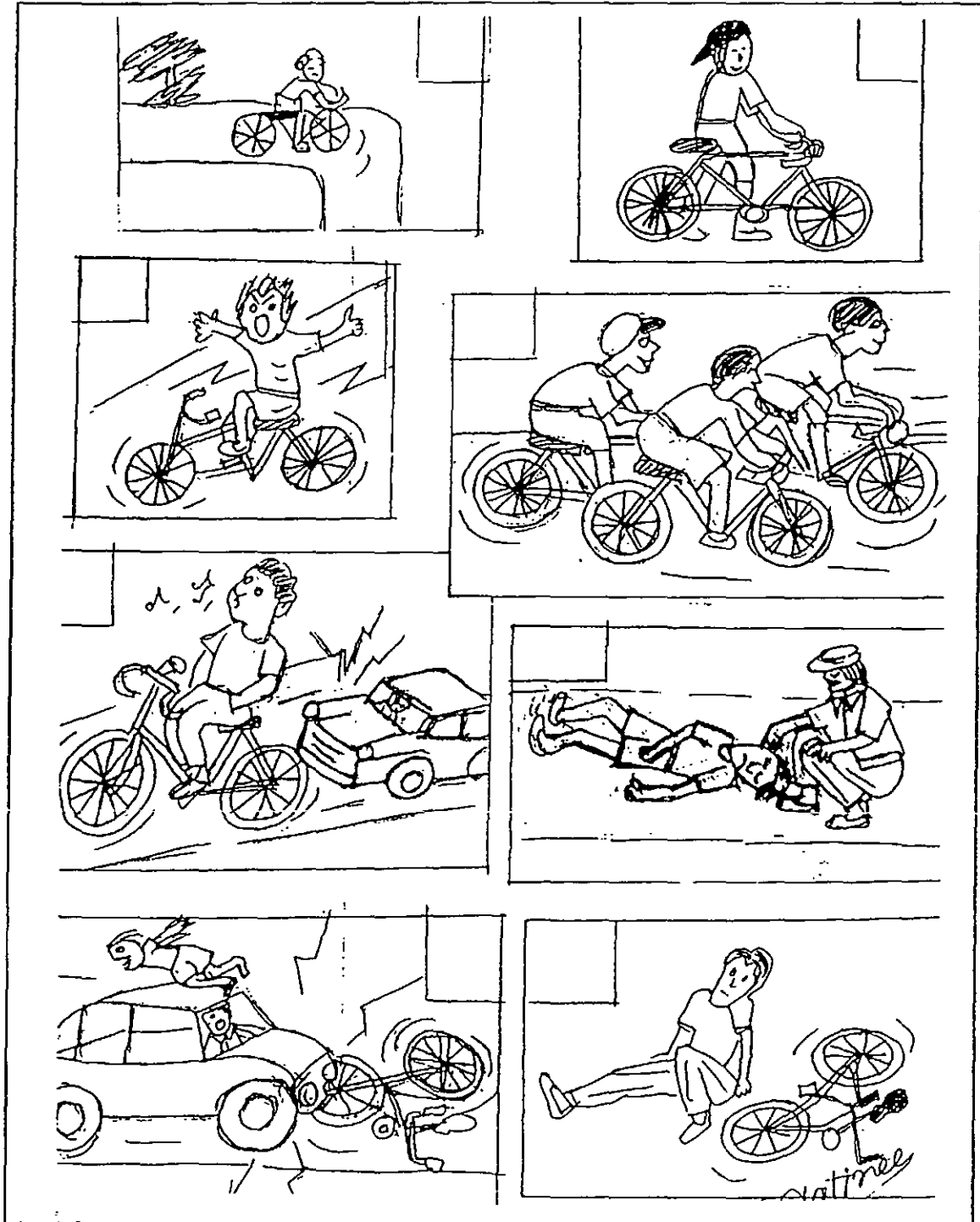
2. Choose the correct word from the list to complete the following sentences.

a. corner	b. toward	c. exactly
d. traffic light	e. land in	f. right away

1. We drive from town to town and we ----- the city after dark.
2. There is a store on the ----- of the street.
3. He phone the police right after the accident, the doctor came ----
4. He went across the street when the ----- were red.
5. The ship is sailing ----- the rocks.
6. The time is ----- 6.30.

3. Listen to the story and write the number of pictures in correct sequences.

นักเรียนฟังเรื่องพร้อมภาพประกอบแล้วเขียนลำดับตัวเลขของภาพที่ถูกต้องลงในช่องว่างของแต่ละภาพ (เพียง 6 ภาพ เท่านั้น)

Worksheet

Exercise 1 Read the passage and change the word in parentheses into the past tense.

Last week while I was riding my bike home. I (think) _____
 I (hear) _____ a car. I (look) _____ and (see) _____
 a car coming toward me.
 The car (hit) _____ my bike and I (fly) _____ over
 the top of the car and (land) _____ in the middle of the road.
 I don't know exactly what (happen) _____ then. I was more (shock)
 _____ than (hurt) _____

Exercise 2 Listen to the story and write the word that missing.

I was riding my (1) _____ home at about ten past four.
 Two of my friends were with me. We (2) _____ to the corner.
 There were no (3) _____ I (4) _____ and looked both ways.
 There was nothing coming from the (5) _____ or the (6) _____

Write the answer here:-

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

Lesson plan for experimental group

Period 5-8 M.4 English

Procedure :

Content : How to play a game called " Musical Chairs"

Objectives : The students are able to :-

- identify the main idea of the story
- discuss the detail of the story
- sequence the steps of the story into a diagram
- tell their own game by working in a group

Step 1 Introduction

Activities : - The teacher places two chairs, back to back and calls three students come out, start musics and uses the scaffolding techniques to persuade the class to predict the game.

For example : T : Look at the chairs, the players and listen to musics.Tell me, class.

What game are we going to play ?

S : Musical Chairs

T : Good.

Do you know how to play this game?

2 :

Step 2 Read the passage silently

Activities : - Give the passage to all students.

- The teacher asks the students to read

the passages silently and uses the scaffolding techniques to persuade them to read.

For example : T : Class, please read the passages silently
 S : (read the passage silently)
 T : O.K Class. Tell me about the passage.

(Students tell the passages by answering the questions asked by the teacher such as what do you need for the game ? How to place the chairs for this game ? What is the rule of the game ?)

Step 3 Retell the passage

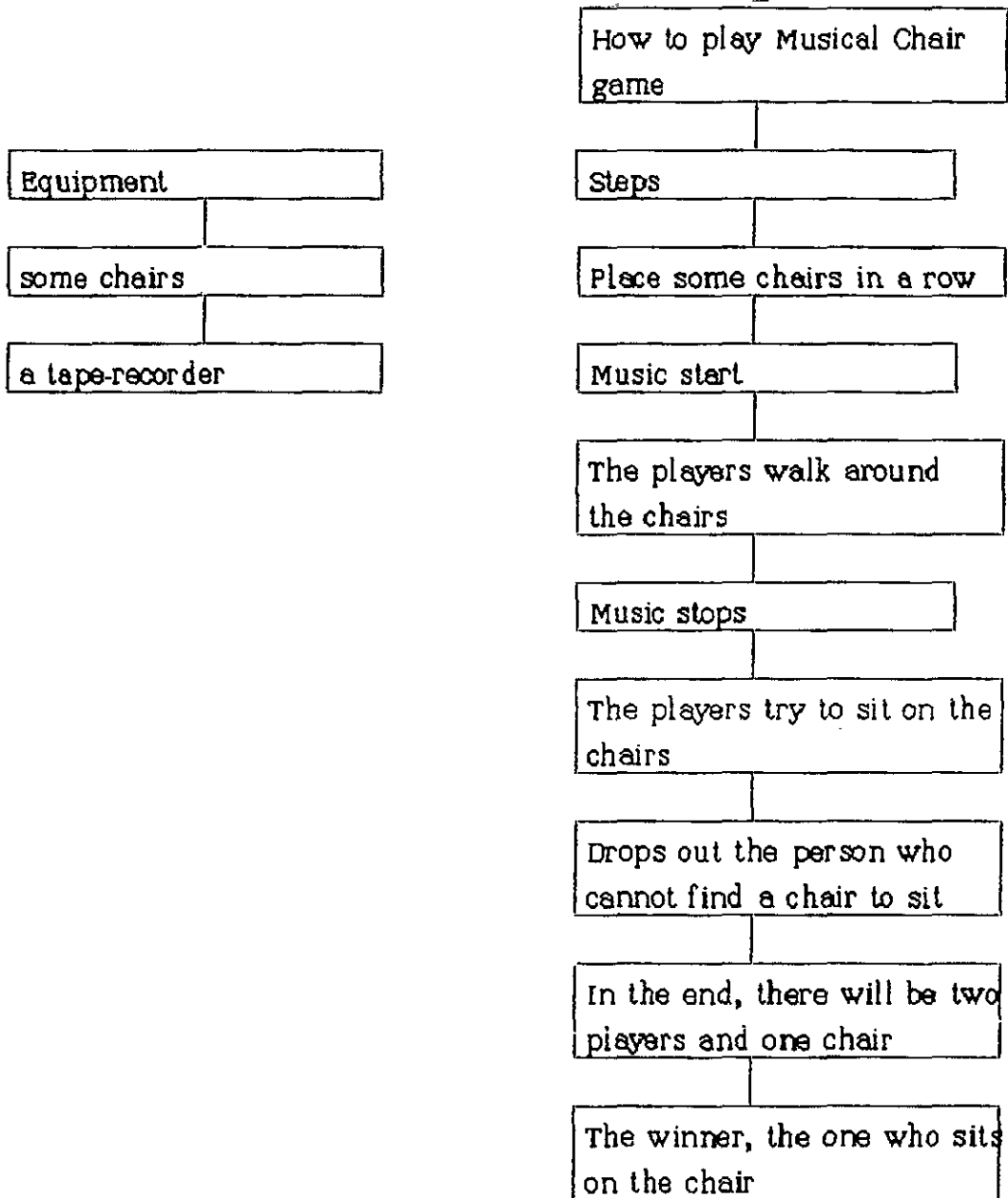
Activities : - Let students read the passages after the teacher.
 - Students repeat some words.
 - Let students tell the way to play the game with the teacher.

For example : T : O.K. Class, Let's talk about the game together.
 First of all, use a tape-recorder for music.
 T and S : Then, place some chairs in a row.
 T : That's very good and next

Step 4 Conclusion : What are the steps of procedure?

Activities : - The teacher asks the students about what they have read in each paragraph and write the detail of the story in each paragraph as shown in the diagram below.

Diagram :

- Teacher and students discuss about the Procedure Genre and write it into diagram.

For example : T : Procedure Genre has schematic structure like this . Begins with the purpose ; how to play.. , how to make....Class, tell me the purpose the passage.

S : How to play a game called " Musical Chairs "

T : Excellent. And it has verbs to order the steps such as place the chairs...,walk around ...,etc. Class, let read the passage again and tell me more verbs, please.

S :

T : Class, let write them into diagram.

For example as shown in the diagram below.

Story	Schematic Structure	Linguistic Features
Musical Chairs Game	1. มีจุดมุ่งหมายในการเขียน ที่แน่นอน เช่น How to play the game	1. เป็นประโยคคำสั่ง เช่น Place some chairs in a row.

- Let students do exercises

For example : Listen the sentences and complete them by choosing from the correct answer.

.....

1. If ten people are playing musical chairs game,you must begin with.....

- a. nine chairs
- b. ten chairs
- c. eleven chairs
- d. one chair

Step 5 Telling their own procedures

- Activities :**
- Divide the students into groups of 5.
 - Let students each group tell their own procedures.
 - Teacher uses the scaffolding techniques to help students.

- Teaching Aids:**
- 1. Text
 - 2. A tape cassette
 - 3. An overhead projector
 - 4. A radio
 - 5. Pictures
 - 6. Chairs

- Evaluation :**
- Check the students' exercises.
 - Observe the students' expression while doing activities.

How to play a game called "Musical Chairs ?"

Do you know how to play a game called " Musical Chairs ?"It is easy to play and most people enjoy it.All you need is some way of making music. You may use a piano or any musical instrument,if someone can play it. You may use a radio if there is a programme of music which does not stop.

Place the chairs in a row. The chairs may be places in twos, back to back. A better way is to have the chairs in one row with each chair facing in the opposite direction to the chair next to it.The rules are easy. When the music starts, the players walk around the chairs, all going in the same direction, of course. They should walk in time to the music. If the music is fast, they should walk quickly.If the music is slow, they should walk slowly.

The person in charge of the music should have his or her back to the players so that they cannot be seen.When the music stops,the players try to sit on the chairs. The person who cannot find a chair must be taken away. When the music stops again, one more player will be out.

In the end, there will be two players and one chair. The one who sits on that chair when the music stops is the winner.

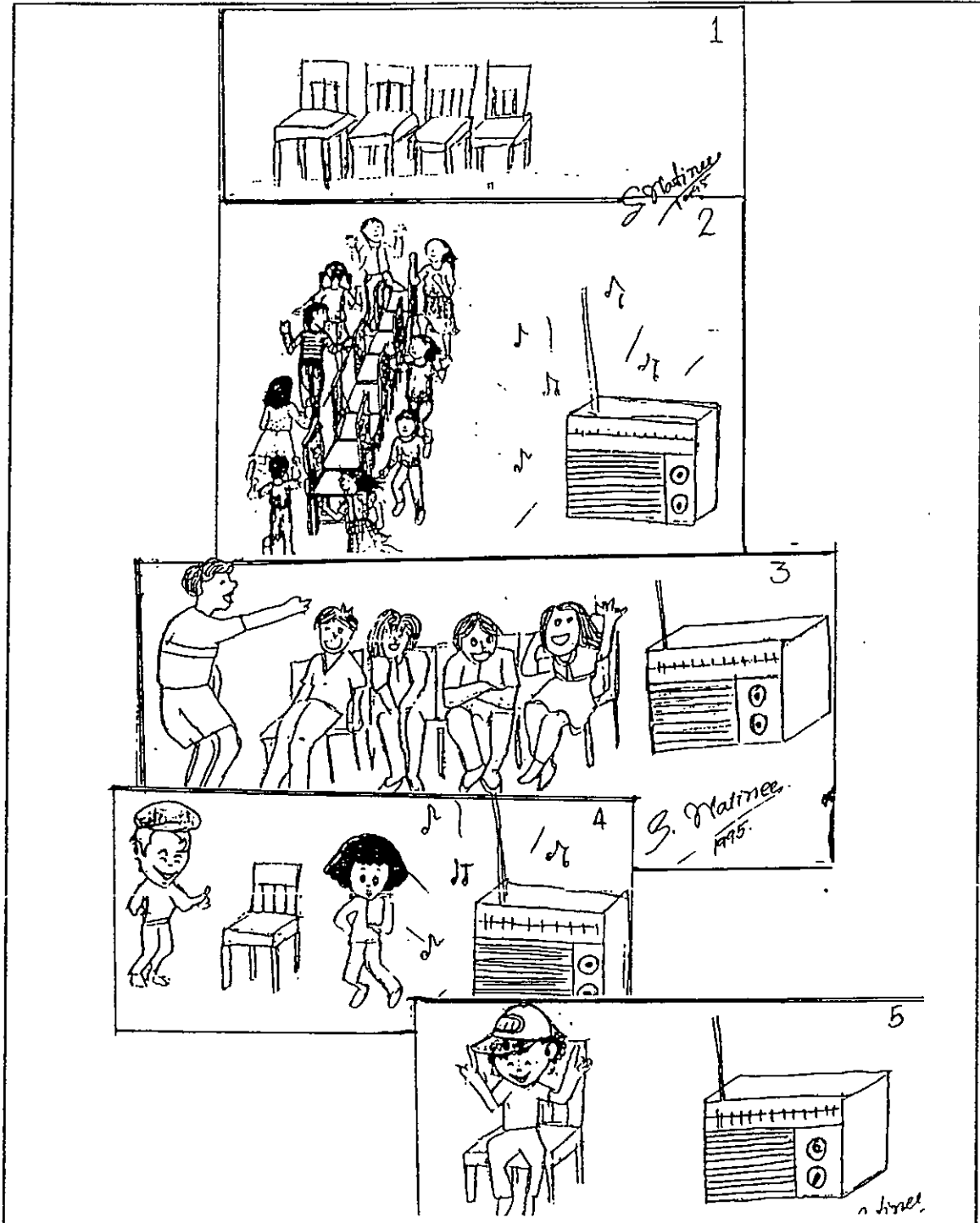
Worksheet

Exercise 1 Listen to sentences and complete by choosing the most correct meaning from a, b, c or d.

1. If ten people are playing musical chairs, you must begin with
 - a. nine chairs
 - b. ten chairs
 - c. eleven chairs
 - d. one chair
2. Which of these is not suitable for playing musical chairs ?
 - a. A piano
 - b. A guitar
 - c. A bell
 - d. A basket
3. The chairs should be placed
 - a. in a square
 - b. in a circle
 - c. in a line
 - d. all over the room
4. When the music starts, the players must
 - a. sit down
 - b. sit on the chairs
 - c. walk around the room
 - d. march around the chairs
5. When the music stops, the players must
 - a. walk around the room
 - b. march around the chairs
 - c. sit on the chairs
 - d. sit down

Exercise 2. Divide the students into group of 5. Then let each group talk about the pictures.

... แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 5 คน แล้วให้แต่ละกลุ่มพูดเรื่องเกี่ยวกับภาพ

Lesson plan for control group

Period 5-8 M.4 Eng

Procedure

Content : **How to play " Hangman "**

Objectives : The students are able to :-

- tell the meaning of new vocabulary items correctly
- use grammatical structure correctly
- answer the questions orally

Vocabulary : -line -win
 -complete -draw
 -guess

Structure -

- Command sentences
- Passive voiced
- Present simple
- If clause

Procedure : 1. The teacher begins the class by greeting the students, then draw the picture of the hangman and talk about it.

 2. The teacher states the objectives.

 3. The teacher repeats the vocabulary items and structure that the students have learned.

 4. The teacher gives the task to students and explains them new vocabulary items by using

word cards or picture.

5. The teacher lets the students listen to the story and then ask them yes/no questions according to the story they have listened.
6. The teacher lets the students listen to the story again. Then answer the questions by writing.
7. The teacher checks the students' exercises and corrects their mistakes, and then explains clearly to help them understand the story better.
8. The teacher evaluates the students by asking them questions , observes them when they do exercises and correct them.
9. The teacher lets the students take note of new vocabulary in their notebook.

Teaching Aids : - Text

- Pictures

- Sheets of exercises

Evaluation : - Check the students' exercises

- Observe students while they are doing the exercises

How to play " Hangman "

Get two or more friends or the whole class to play the game.

One person thinks of a word.

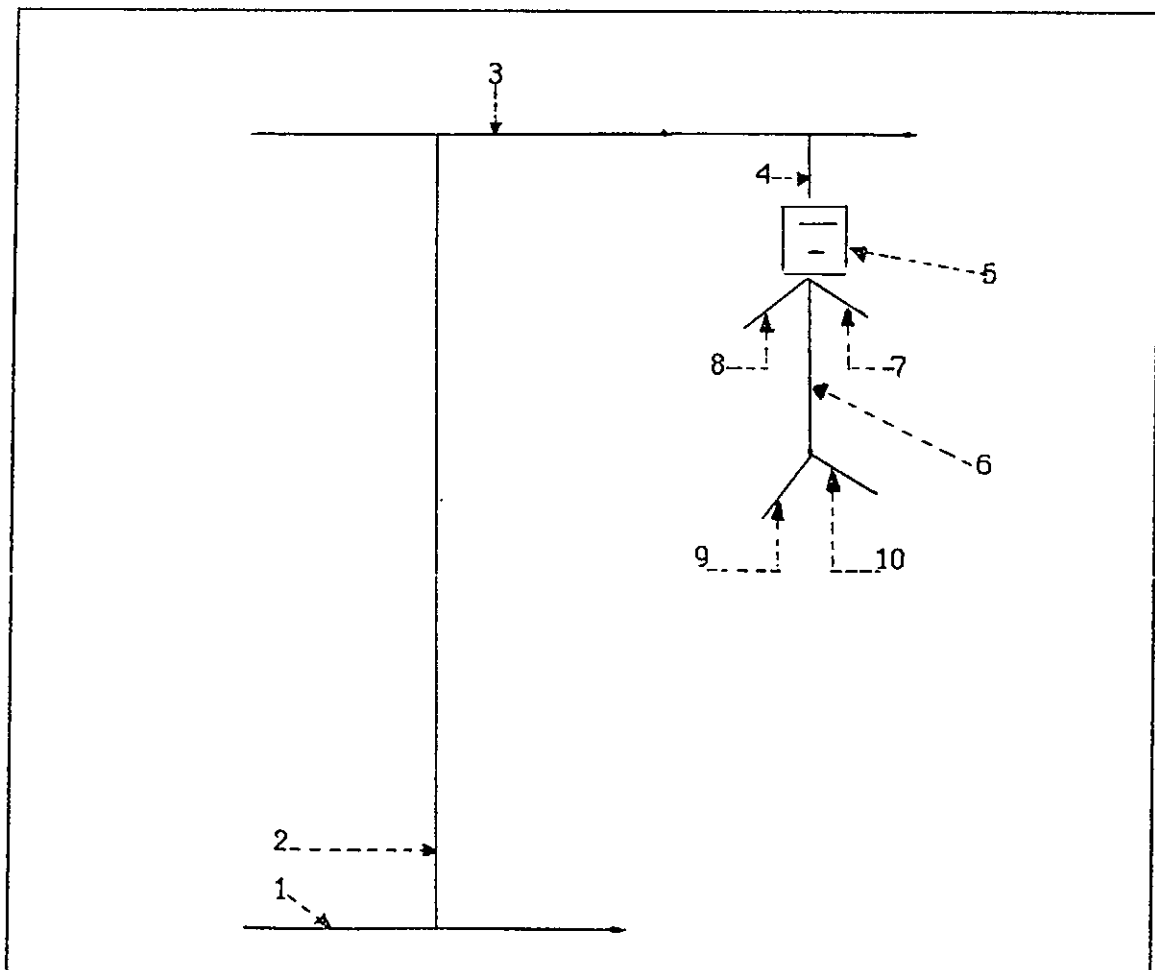
He or she draws lines on a piece of paper or the blackboard.

Draw one line for each letter in the word. The friends try to guess the word.

They say one letter at a time. If the letter is in the word, the person writes it on the correct line. If the letter is not in the word, the person says

" Sorry "and draws one part of the " Hangman ." If the group can guess the word before the Hangman is complete, they win. If the Hangman is drawn first, the person wins the game. There are 10 lines in the Hangman ,

like this :-

Worksheet 1

Exercise 1 Match the meanings with the words use in the passage.

Words		Meanings	
—1.	win	a.	long thin mark.
—2.	draw	b.	material made of cotton
—3.	guess	c.	to try to imagine or think of something.
—4.	line	d.	to beat someone in a game or to be first in the race.
—5.	complete	e.	to make a picture with a pen or pencil
		f.	game in which several people try to win a prize.
		g.	with all parts.

Exercise 2 Choose the correct word from the list to complete the following sentences.

a. win

b. draw

c. guess

d. line

e. complete

f. correct

1. I want some notepaper without any _____
2. I have a _____ set of the new stamps.
3. Can you _____ what we are having for dinner ?
4. Our team has only had two _____ this year.
5. He _____ the church very clearly.

Worksheet 2

Exercise 1 listen to the story and then write the mark (/) in front of the correct sentences and write the mark (x) in front of the wrong sentences.

- _____ 1. Two or more friends can play this game.
- _____ 2. The whole class think of a word.
- _____ 3. Draw one line for each letter in the word.
- _____ 4. One person try to guess the word.
- _____ 5. If the letter is not in the word,
the person say " Sorry "
- _____ 6. If the Hangman is drawn first, the person
wins the game.

Exercise 2 Change the word in parentheses into the passive.

1. A shoe (make) _____ of leather.
2. Thieves (arrest) _____ every day.
3. Dang (ask) _____ by the teacher yesterday.
4. They (see) _____ by a policeman last night.
5. He (punish) _____ yesterday.

Exercise 3 Use the words given to finish the sentences.

a. accident

b. front

c. fast

d. hospital

e. driver

f. more

" Please don't drive so (1) _____ , " Mrs. Lee said to the husband.

" If you don't slow down, we're going to have an (2) _____ "

" Don't worry, my dear , " said her husband. " I 'm a very good (3) _____ You are quite safe. We must hurry. If we don't we'll be late for the party."

" if you don't slow down, " said his wife, " We shall never get to the party. We'll be in (4) _____ "

Just then a car came out of a side road and crossed in (5) _____ of their car. Mr Lee stepped hard on the brakes and the car stopped." You're right, my dear, " said Mr. Lee. " We are going too fast.I'll go (6) _____ slowly.

- identify the main idea of the story
- describe the details of the story
- Sequence the story into a diagram
- tell their own story

Activities : - The teacher shows the title of the story "Uninvited Guest "and use the scaffolding techniques to persuade the class to predict the story.

For example : T : Lets read the title.
S : Uninvited Guests.
T : Very good. Now, look at the title again
and let guess. What is the story about ?
S :

Activities - The teacher tells the students to read the story silently and uses scaffolding techniques to persuade them to read

For example : T : Class, please read the story silently.

S : (read the story silently)

T : O.K Class. Tell me the story.

(Students tell the story by answering the questions that the teacher ask such as who told the story, what happened,when..... etc.)

Step 3 Retell the story

- Activities**
- Divide the students into groups of 5.
 - Let each group plans theirs own words to retell the story.
 - Let each group retell the story in front of the class.

For example : T : O.K. Class, which group wants to retell the story first ? Come in front of the class and please do.

S : Two months ago. Namfon had to do something

T : Excellent. Namfon had to do something important for her family. Next.....

Step 4 Conclusion : What are the steps of recount ?

Activities

- The teacher asks the students about what they have read in each paragraph and write about the details in each paragraph as shown in the diagram below.

Diagram :

Uninvited Guests

Told the story by
Namfon Taenkruea
15 years old.
Pittayakhom School,
A. Ban Pong,
Ratchaburi.

Details

One night at 10.30 p.m
She heard a loud voice

She opened the door and
saw three men.. They had
covered their faces with
black hoods and one took
her mother's gold necklace.

She ran into her room and
jumped out of the window to
her uncle's house

Namfon and her uncle
went to her house

They found her mother's
necklace and knew
who took it

But her father didn't
tell the policeman

She was very disappointed
at a good person.

- Teacher and students discuss about the Recount Genre and write it into diagram.

For example : T : Recount Genre has schematic structure like this..Begins with the title.
Class, tell me the title please.

S : Uninvited guests

T : Very good. And it has linguistic features like this...yesterday, last month, two months ago..Class . Read the story again and tell me more please.

S : One night at 10.30 p.m

T : Excellent. And let's write into diagram.
For example as shown in the diagram below.

Story	Schematic Structure	Linguistic Features
Uninvited Guests	1. เริ่มต้นบทนำเช่น I have an exciting story to tell you.	1. มีคำวิเศษณ์บอกเวลา เช่น Two months ago.

- Let students do exercises.

Step 5 Tell their own story

Activities - Teacher lets students tell their own story

by choosing the way from these:-

- one by one
- work in pair

Evaluation : Check the result of the assessment.

Teaching Aids

1. Text
2. An Overhead Projector
3. Pictures

Uninvited Guests

My name is Namfon Taenkruea, and I'm 15 years old. I have an exciting story to tell you.

Two months ago, I had to do something important for my family. One night at 10.30 p.m. while I was sleeping, I heard my mother scream and I woke up suddenly. The voice was very loud. (at that time, my father slept at a farmhouse)

I opened the door and saw three men in my house. I didn't know who they were. They had covered their faces with black hoods. One took my mother's gold necklace and he had a gun in his hand. I ran into my room and jumped out of the window. I ran to my uncle's house. He asked me what happened and I told him about the three men in my house.

He didn't understand. So I told him again. I said there were robbers in my house. Then my uncle and I went to my house and they found my mother's necklace. Then my parents knew who took my mother's necklace, but they didn't tell the police. I know him and my father loves him like his real brother.

I was very disappointed because when I was young, I thought he was a very good person. I doubted why he brought his friends to my house.

Namfon Taenkruea,
Nongplamor Pittayakhom school,
A. Ban Pong, Ratchaburi.

Namfon, I know how you feel. When you know someone for a long time, you can never imagine they will steal something from your house. Sometimes, it's very hard to understand the people. You can't judge them clothes or appearance. Ed.

Worksheet**Exercise 1**

Listen to the story and then fill out the blank by using the words as you have listened.

I opened the door and (1) _____ three men in my house. I didn't know who they were. They had (2) _____ their faces with black hoods. One took my mother's gold (3) _____ and he had a gun in his hand. I ran into my room and (4) _____ of the window. I ran to my uncle's house. He asked me what (5) _____ and I told him about the three men in my house.

Write the answer here.

1. _____

2. _____

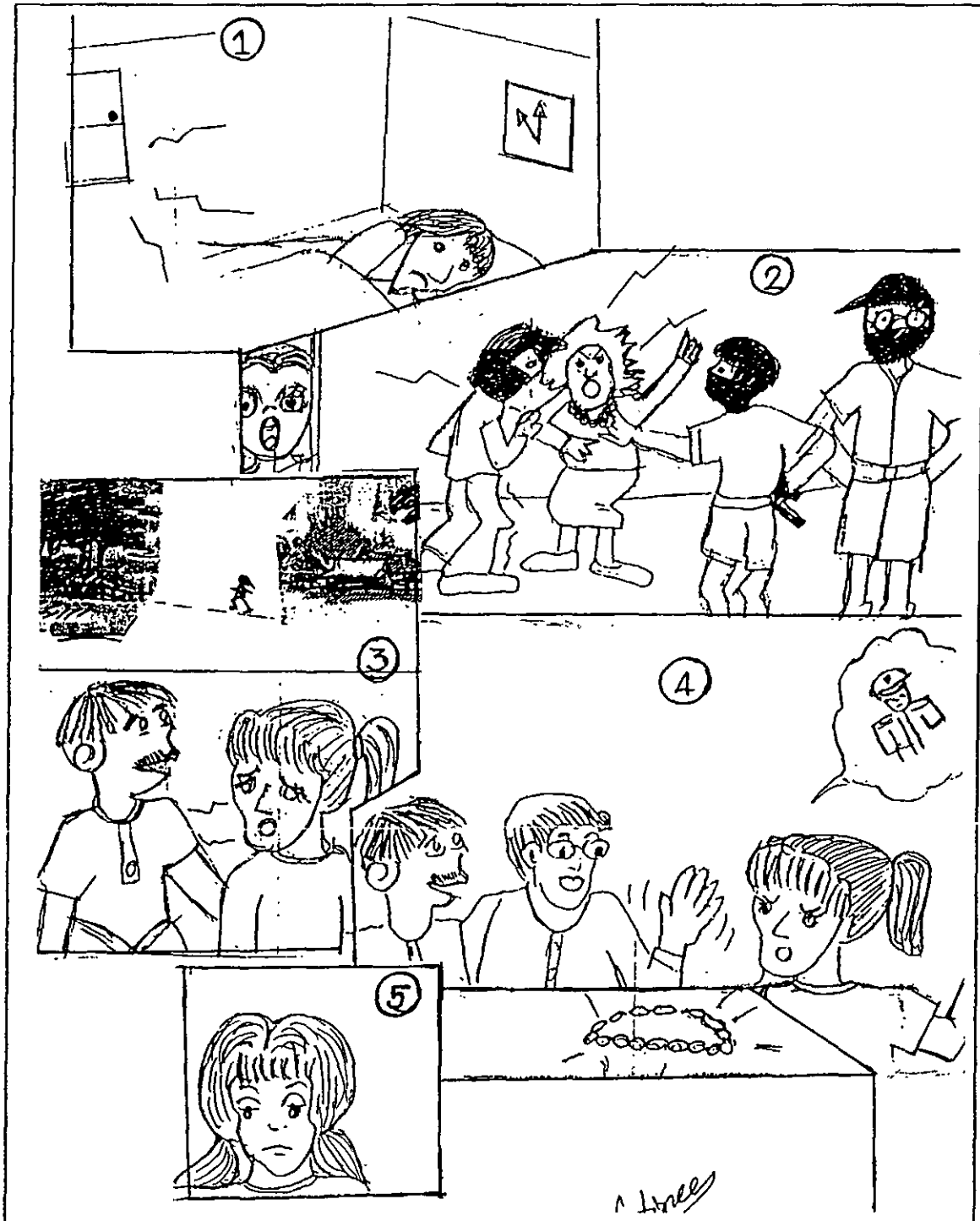
3. _____

4. _____

5. _____

Exercise 2 Divide the students into groups of 5 Then let each group talks about the pictures.

แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 5 คน แล้วให้แต่ละกลุ่มพูดเรื่องเกี่ยวกับภาพ

Lesson plan for control group
Period 9-12 M.4 English ...

Recount :

Content : **Loss of a good teacher**

Objectives : The students are able :-

- tell the meaning of new vocabulary items correctly
- use grammatical structure correctly
- answer the questions orally

Vocabulary :

- excellent	- receive
- stun	- deform
- handicap	- perfect

Structure : Past Simple Tense
 Past Perfect Tense

Procedure :

1. The teacher begins the class by greeting the students, then show the pictures of accidents in many ways and talk about them.
2. The teacher states the objectives.
3. The teacher repeats the vocabulary items and structure that the students have learned.
4. The teacher gives the task to students and explains new vocabulary items by using word cards and pictures.

Then the students do exercises.

5. The teacher lets the students listen to the story.
Then asks them yes/no questions according to the story they have listened.
6. The teacher let the student listen to the story again. Then answer the questions by writing.
7. The teacher checks the students' exercises and corrects theirs mistakes, and then explains clearly to help them understand the story better.
8. The teacher evaluates the students by asking them questions, observes them when they do the exercises and corrects them.
9. The teacher let the students take note of new vocabulary items in their notebook.

Teaching Aids

- Text
- Pictures
- Sheets of exercises

Evaluation :

- Check the students' exercises
- Observe students while they are doing the exercises

Loss of a Good Teacher

My physics teacher was excellent. He did everything he could to make us understand. He made love love physics. But a few week ago, I received some very bad news. My teacher had died in a car accident. when I heard this news I was stunned. I always thought that accidents happened to people we didn't know.

Why is that bad things always occurred to my teacher ?

His life was never perfect. He had a deformed leg since he was two years old, but he overcame that handicap and got his master's degree.

He also taught me to face up to problems. He said.

" If you haven't got a teacher, you must be strong and teach yourself."

But now I can't. I can't control my heart not to be sad. I think only why should he die ? Why was his time so short ? .

Paweena Jinaphaet, A. Muang,
Kanchanaburi.

Paweena, I feel sorry to hear that your teacher has passed away. He must be a very good teacher. It's fate really. Some people say the good die young and the bad stay long. Although he has passed away, his good deeds will live. I know you will never forgot him, so make him your modern. Ed.

Exercise 1 Match the meanings with the words use in the passage.

	Words	Meanings
_____	1. excellent	a. shock, surprise
_____	2. receive	b. to keep in order
_____	3. overcame	c. anything that hinders one
_____	4. stun	d. material made of cotton
_____	5. handicap	e. very good
_____	6. perfect	f. with out any mistakes
_____	7. accident	g. get the better of someone or something
_____	8. occurred	h. not afraid of danger
_____	9. problems	i. to get something which has been sent or given to you.
_____	10. control	j. something which happens by chance
		k. take place or happen
		l. something which is difficult to find an answer to.

Exercise 2 Choose the correct words from the list to complete the following sentences.

a. received	b. stunned	c. overcome	d. handicap
e. problem	f. perfect	g. control	h. occurred
i. excellent	j. accident		

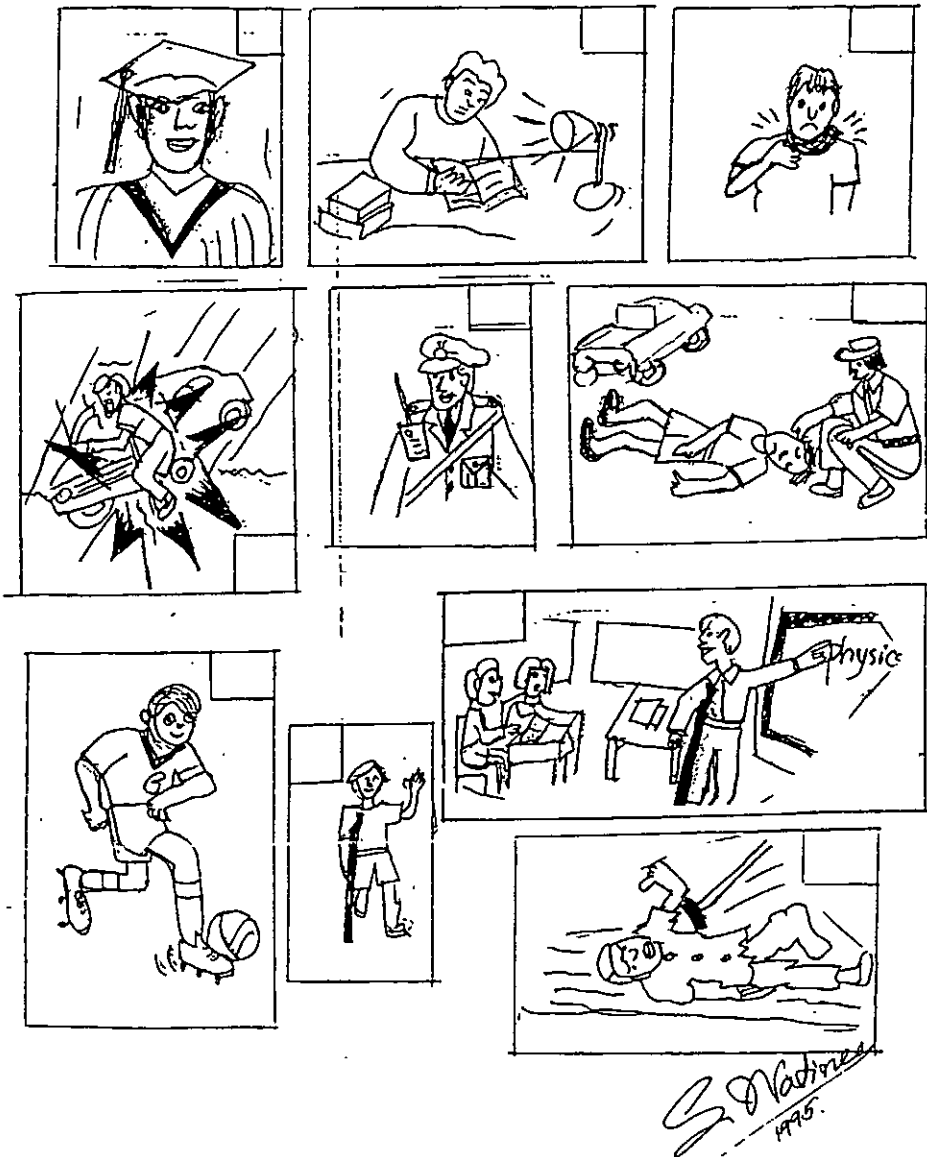
1. We can't _____ the sales of foreign cars.
2. We had an _____ meal.
3. He _____ a lot of cards on his birthday.
4. That man speaks _____ English.
5. I met Suda by _____ at the bus stop.
6. I couldn't do the _____ in the math exam.
7. We were _____ at the news of the accident.
8. A sore thumb is a _____ to a person when he tries to write.
9. The monument marks the place where the battle_____.
10. To be _____ means to become helpless.

Exercise 3 Listen to the story and then answer the questions.

1. How did the teacher die ?
2. Was his life perfect ?
3. How long has he deformed his leg ?
4. Did he get a master's degree ?
5. How did Paweena feel after she has lost her teacher ?

Exercise 4 Listen to the story and write the number of the pictures in correct sequences.

นักเรียนฟังเรื่องจากเทปที่มีภาพประกอบแล้วเขียนลำดับตัวเลขของภาพที่ถูกต้องลงในช่องว่างของแต่ละภาพ (เพียง 6 ภาพ เท่านั้น)

Lesson plan for experimental group
Period 13-16 English

Procedure

Content : **How to make calendars.**

Objectives : The students are able to :-

- identify the main idea of the story.
- describe the detail of the story.
- list the steps of the story into diagram.
- tell their own story.

Step 1 Introduction

Activities : -Teacher shows calendars and let students read the title and uses scaffolding techniques to persuade the class to talk about calendars.

For example : T : Class, look at these calendars.

Are they beautiful ?

S : Yes.

T : Do you know how to make them?

S :

Step 2 Read the story silently.

Activities - The teacher tells the students to read the story silently and uses scaffolding techniques to persuade them to read.

For example : T : Class, if you want to know how to make calendars please read the passage silently.

S : (read the story silently)

- T : O.K. Class. Tell me about the passage.
 (Student tell the passage by answering the
 questions that the teacher asks such as what
 thing will you need.
 What will you do first ?...etc.)

Step 3 Retell the story

- Activities** - Let students read the passage after the teacher.
 - Students repeat some words.
 - Let students tell the way to make calendars.

For example : T : O.K. Class. Let talk about the way to make
 calendars.

S : Gather together things you need.

T : Very good you can say prepare the things
 you need.

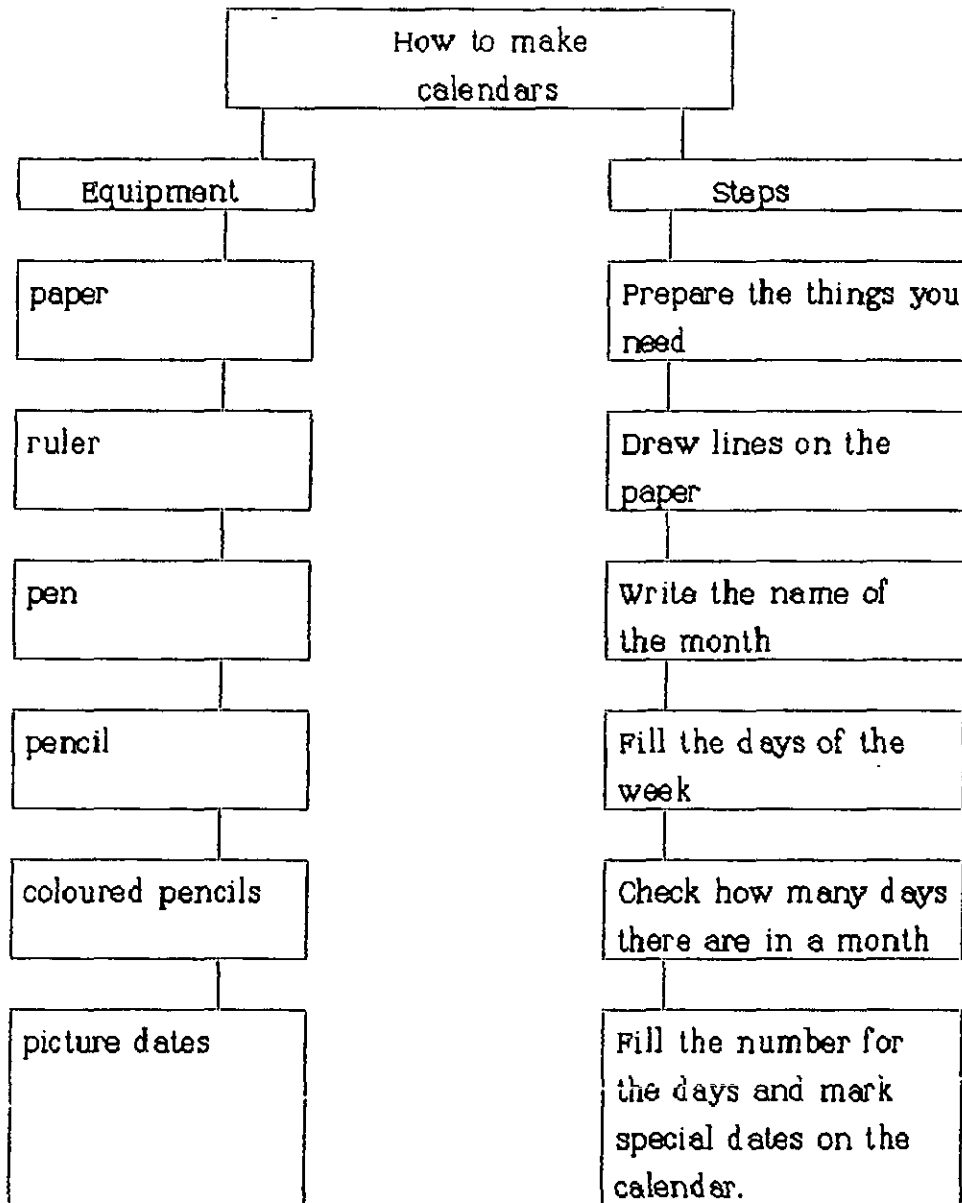
S : Draw lines on the paper.

T : Excellent. and next.....

Step 4 Conclusion : What are the steps of procedure.?

- Activities** - The teacher asks the students about what they have read
 in each paragraph and write the details of the story in
 each paragraph as shown in the diagram below.

Diagram :

- Teacher and students discuss about the Procedure Genre and write it into diagram.

For example

T : Procedure Genre has schematic structure like this .Begin with the purpose ; how to make, How to cook. etc. Class tell me the purpose of the passage.

S : How to make a calendar.

T : Good. And it has verbs to order the steps such as gather, draw,..... .

Class,let read the passage again and tell me more verbs, please.

S : fill, check

T : That very excellent. Class, let's write them into diagram. For example as shown below.

Story	Schematic Structure	Linguistic Features
A calendar month	1. มีจุดมุ่งหมายในการเขียนขึ้น Making calendar	1. เป็นประโยคคำสั่ง เช่น Write the name of the month. at the top of the paper

- Let students do exercises

For example : Listen to the story and fill the missing words.

Step 5 Making their own calendars

Activities - Let students make their own calendars and after they finished let them tell how to make calendars in front of the room.

Evaluation : Check the result of the assessment.

Teaching Aids:

1. Text
2. Calendars
3. Radio
4. Paper
5. Ruler
6. Pen
7. Coloured pencil
8. Picture dates

The months of a year

The months of a year

We join about four weeks together to make a month. There are 12 months in all. Do you know their names? Not all months are the same length. Some have an extra day or two. There are usually 365 days in a year. But every four years there is a leap year with an extra day – 29 February.

Number of days in a month

January	31	July	31
February	28	August	31
March	31	September	30
April	30	October	31
May	31	November	30
June	30	December	31

A calendar month

Have you ever seen a calendar? Calendars show all the days of a month on one page. We write on a calendar to remind ourselves of the important things we plan to do in a month. Why not try to make your own calendar?

Making your calendar

- 1 Gather together the things you will need. Draw lines on the paper, as shown in the picture.
- 2 Write the name of the month at the top of the paper.
- 3 Fill in the days of the week. Check how many days there are in your month. Then, fill in the numbers for the days. Remember, months don't always begin on Sunday.

Picture dates

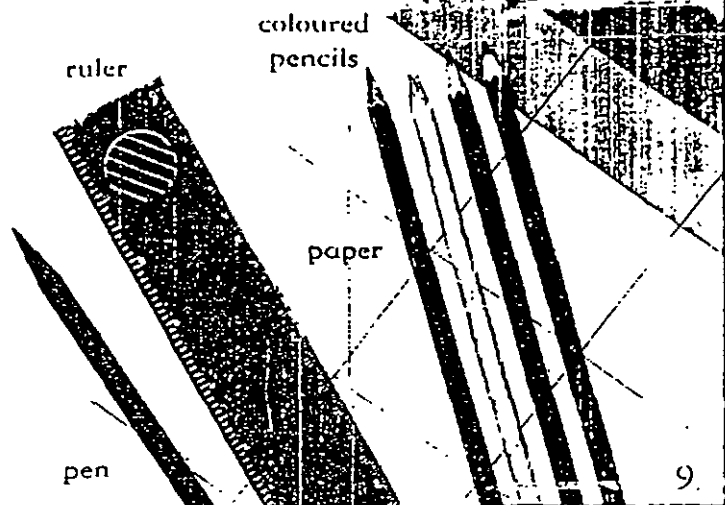
You can mark special dates on your calendar by drawing pictures instead of writing.

Birthday		Dentist	
Holiday		A day out	
Haircut		Sport	

Here are a few picture examples for you to copy. Try to think up some of your own too.

SUN	MON	TUES	WED	THURS	FRI	SAT
		1 	2	3	4	5
6	7 	8 	9	10	11 	12
13 	14	15 	16	17	18	19
20	21	22 	23	24	25 	26
27	28	29 	30 	31		

Things you will need

Exercises

1. Listen to the story and then complete the sentences by writing the word that missing and then report the exercise.

Have you ever seen a (1) _____ ? (2) _____ show all the days of a month on one (3) _____. We write on a (4) _____ to remind ourselves of the (5) _____ things we plan to do in a month. Why not try to make your own (6) _____ ?

2. Fill in the blank by using the words were given and then read the conversation.

Conversation 1

- A : Could you please tell me how to play this tape ?
 B : Yes, (1) _____ you put on the tape.
 (2) _____ you press the " Play " button
 and (3) _____ you listen.

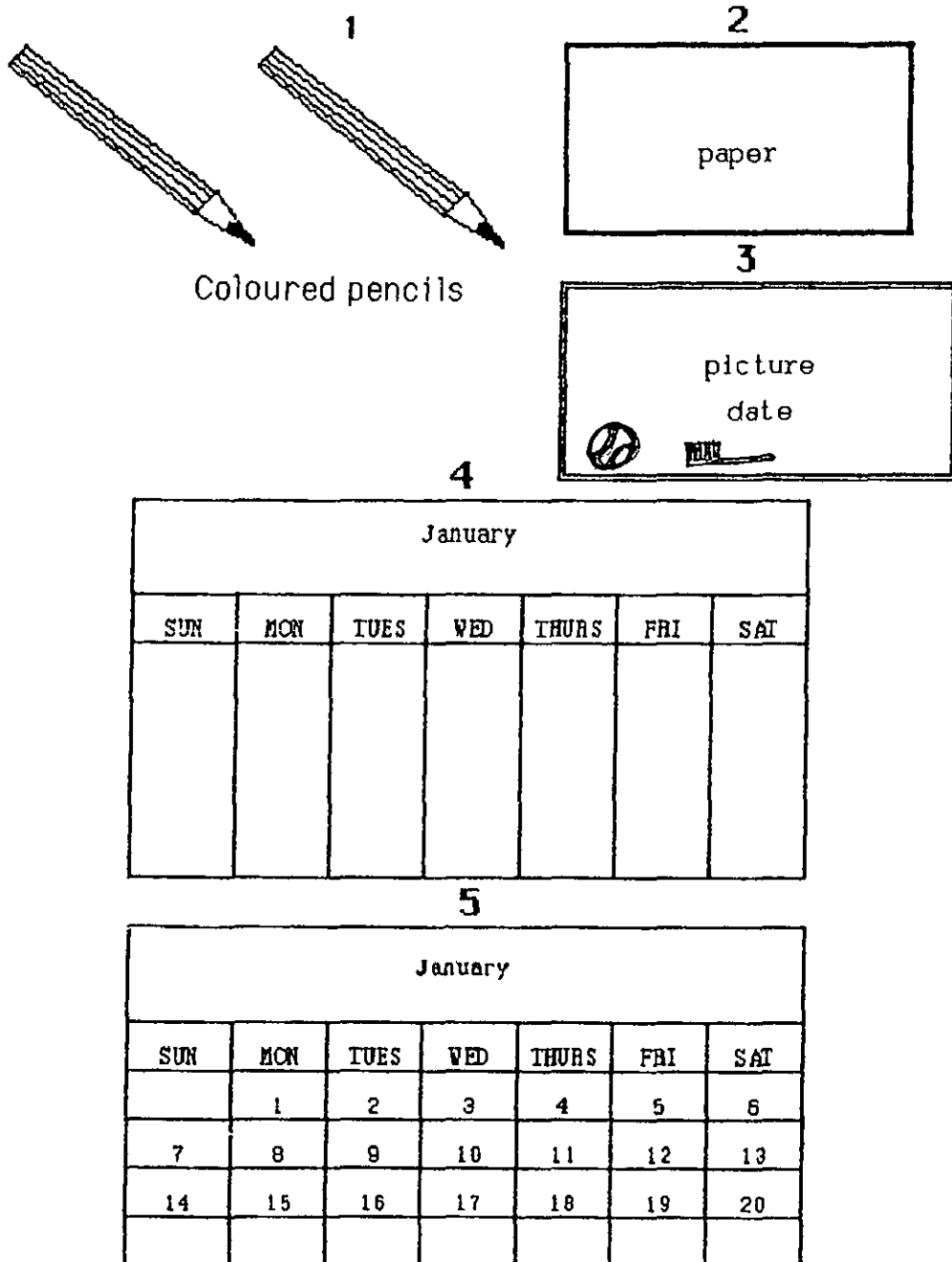
Conversation 2

- A : I wonder if you could show me how to operate this telephone ?
 B : Yes, (1) _____ you insert the coin (2) _____
 you listen to the dial tone. And (3) _____ you listen.

first	then	next	second
last	finally	after that	

Exercise Divide the students into groups of 5. Then let each group talk about the pictures.

แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 5 คน แล้วให้แต่ละกลุ่มพูดเรื่องเกี่ยวกับภาพ

Lesson plan for control group
Period 13-16 M. 4 English ..

Procedure

Content : **How to make clock cards.**

Objectives : The students are able to :

- tell the meaning of new vocabulary items correctly.
- use grammatical structure correctly.
- answer the questions orally.

Vocabulary : - stiff card - rectangles
 - digital time - deal

Structure : Command sentences
 Present simple tense

Procedure :

1. The teacher begins the class by greeting the students, then show the clock and talk about it.
2. The teacher states the objectives.
3. The teacher repeats the vocabulary items and structure that the students have learned.
4. The teacher gives the task to students

and explains new vocabulary items by using the real things and word cards or pictures.

5. The teacher and students listen to the story.
The teacher asks them yes/no questions according to the story they have listened.
6. The teacher let students listen to the story again.
Then answer the questions by writing.
7. The teacher check the students' exercises and corrects their mistakes, and then explains clearly to help them understand the story better.
8. The teacher evaluates the students by asking them questions observes them when they do exercises and corrects them.
9. The teacher let the students take note of new vocabulary and grammatical in their notebook.

Teaching Aids

1. Text
2. Pictures
3. A clock
4. Sheets of exercises

Evaluation :

1. Check the students' exercises
2. Observe students while they are doing the exercises.

Worksheet

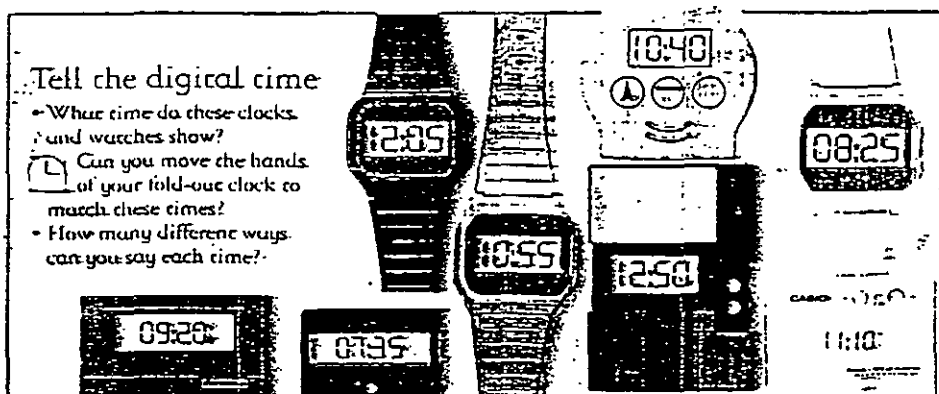
Exercise 1 Look at the picture and answer the questions.

1. What times do these clocks and watches show ?
2. Can you move the hands of your fold-out clock to match these times ?
3. How many different ways you can say each time?

Exercise 2 Listen to the story and then answer the questions.

1. Does each player has the same number ?
2. What is the first player do on the table ?
3. What is the next player do after the first player do ?
4. Who is the winner ?

How to Make Clock Cards

Tell the digital time

- What time do these clocks and watches show?
- Can you move the hands of your fold-out clock to match these times?
- How many different ways can you say each time?

Clock cards

Here is a fun game to practise telling the time on a digital clock. You can make this game quite easily, or ask a friend to help.

The game can be played by two or four players. It will help you and your friends to practise counting up in fives.

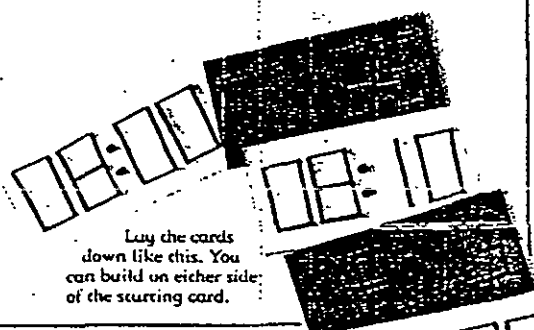
Making your cards

1 On a piece of stiff card, draw 24 rectangles about 14cm wide and 7cm deep. Cut along the lines. Take care when using sharp scissors.

2 Write a digital time on each card. Start at any time, but make sure that each card shows a time five minutes after the card before.

How to play

- Deal out all the cards, so that each player has the same number.
- The first player puts any card face up on the table. The next player tries to lay a card alongside, with a time five minutes earlier or later than the card before.
- Players who can't find a card with the right time on it, miss their turn.
- The winner is the first player with no cards left.

ภาคผนวก ง.
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 12 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ทักษะการฟัง – พูด ของ
นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้วรรณกรรมประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้
ก่อน การทดลองและหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง / คนที่	คะแนนทักษะการฟัง				คะแนนทักษะการพูด			
	Pretest	Posttest	D	2 (D – MD)	Pretest	Posttest	D	2 (D – MD)
1	17	17	0	24.3049	2	3	1	0.2116
2	12	12	0	24.3049	1	3	2	0.2916
3	7	12	5	0.0049	2	3	1	0.2116
4	11	15	4	0.8649	3	4	1	0.2116
5	5	9	4	0.8649	2	3	1	0.2116
6	3	8	5	0.0049	2	3	1	0.2116
7	7	13	6	1.1449	1	3	2	0.2916
8	8	15	7	4.2849	2	3	1	0.2116
9	9	15	6	1.1449	2	3	1	0.2116
10	12	11	-1	15.4449	2	3	1	9.9856
11	8	15	7	4.2849	2	3	1	0.2116
12	12	16	4	0.8649	2	3	1	0.2116
13	7	13	6	1.1449	1	3	2	0.2116
14	6	16	10	25.7049	2	3	1	0.2116
15	5	14	9	16.5649	1	3	2	0.2916
16	8	13	5	0.0049	2	3	1	0.2116
17	8	15	7	4.2849	1	3	2	0.2916
18	7	14	7	4.2849	1	3	2	0.2916
19	12	16	4	0.8649	2	4	2	0.2916
20	10	13	3	3.7249	1	4	3	2.3716
21	10	17	7	4.2849	3	4	1	0.2116
22	7	14	7	4.2849	1	3	2	0.2916
23	3	10	7	4.2849	1	3	2	0.2916
24	16	17	1	15.4449	3	3	0	2.1316
25	8	12	4	0.8649	1	4	3	3.7636
26	2	11	9	16.5649	2	3	1	0.2116
27	5	8	3	3.7249	1	3	2	0.2916
28	12	14	2	8.5849	2	3	1	0.2116
29	9	13	4	0.8649	1	3	2	0.2916
30	6	12	6	1.1449	2	3	1	0.2116
Σ	252	400	148	194.147	51	95	44	23.416

ตาราง 12 (ต่อ)

			2				2
$\Sigma X =$	$\Sigma X =$	$\Sigma D =$	$\Sigma (D - MD) =$	$\Sigma X =$	$\Sigma X =$	$\Sigma D =$	$\Sigma (D - MD) =$
252	400	148	194.15	51	95	44	23.416
$\bar{X} =$	$\bar{X} =$	$MD =$		$\bar{X} =$	$\bar{X} =$	$MD =$	
8.4	13.33	4.93		1.7	3.16	1.46	
2	2	2		2	2	2	
$S =$	$S =$	$S =$		$S =$	$S =$	$S =$	
12.17	6.08	D		0.41	0.13	D	
		7.12				0.44	

ตาราง 13 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง - พูด ของ
นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง / คนที่	คะแนนทักษะการฟัง				คะแนนทักษะการพูด			
	Pretest	Posttest	D	2 (D - MD)	Pretest	Posttest	D	2 (D - MD)
1	10	13	3	0.9409	2	2	0	0.0016
2	7	11	4	3.8809	1	1	0	0.0016
3	10	10	0	4.1209	2	2	0	0.0016
4	8	12	4	3.8809	1	2	1	0.9216
5	11	12	1	1.0609	2	2	0	0.0016
6	7	10	3	0.9409	1	2	1	0.9216
7	10	13	3	0.9409	1	2	1	0.9216
8	12	15	3	0.9409	2	2	0	0.0016
9	8	10	2	0.0009	1	2	1	0.9216
10	9	9	0	4.1209	2	3	1	0.9216
11	7	9	2	0.0009	2	3	1	0.9216
12	6	8	2	0.0009	1	2	1	0.9216
13	8	11	3	0.9409	2	2	0	0.0016
14	12	15	3	0.9409	2	2	0	0.0016
15	8	9	1	1.0609	2	2	0	0.0016
16	3	5	2	0.0009	1	2	1	0.9216
17	10	13	3	0.9409	2	3	1	0.9216
18	6	9	3	0.9409	2	2	0	0.0016
19	6	8	2	0.0009	2	2	0	0.0016
20	4	6	2	0.0009	2	2	0	0.0016
21	6	7	1	1.0609	1	1	0	0.0016
22	14	15	1	1.0609	2	3	1	0.9216
23	6	8	2	0.0009	2	3	1	0.9216
24	9	10	1	1.0609	2	2	0	0.0016
25	11	11	0	4.1209	2	2	0	0.0016
26	10	10	0	4.1209	1	1	0	0.0016
27	6	10	4	3.8809	1	1	0	0.0016
28	10	13	3	0.9409	2	2	0	0.0016
29	10	10	0	4.1209	2	3	1	0.9216
30	7	10	3	0.9409	1	1	0	0.0016
Σ	251	312	61	46.967	49	61	12	11.088

ตาราง 13 (ต่อ)

$\Sigma X =$	$\Sigma X =$	$\Sigma D =$	$\Sigma (D - MD) =$	$\Sigma X =$	$\Sigma X =$	$\Sigma D =$	$\Sigma (D - MD) =$
251	312	61	46.96	49	61	12	11.08
$\bar{X} =$	$\bar{X} =$	$MD =$		$\bar{X} =$	$\bar{X} =$	$MD =$	
8.36	10.4	2.03		1.63	2	0.4	
2	2	2		2	2	2	
$S =$	$S =$	$S =$		$S =$	$S =$	$S =$	
6.03	6.1	D		0.23	0.36	D	
		7.12				0.24	

ตาราง 14: การหาความเชื่อมั่นของการตรวจคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการพูด
 ของนักเรียน ของผู้ตรวจ 2 คน โดยใช้สัมประสิทธิ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment
 Correlation)

นักเรียน คนที่ (N)	ผู้ตรวจคนที่ 1 (x)	ผู้ตรวจคนที่ 2 (y)	2 x	2 y	xy
1.	76	76	5776	5776	5776
2.	72	71	5184	5041	5112
3.	63	69	3969	4761	4347
4.	85	82	7225	6724	6970
5.	71	82	5041	6724	5822
6.	82	84	6724	7056	6888
7.	76	78	5776	6084	5928
8.	82	82	6724	6724	6724
9.	77	77	5929	5929	5929
10.	71	75	5041	5625	5325
11.	76	77	5776	5929	5852
12.	70	72	4900	5184	5040
13.	63	66	3969	4356	4158
14.	71	77	5041	5929	5467
15.	63	68	3969	4624	4284
16.	71	70	5041	4900	4970
17.	82	85	6724	7225	6806
18.	70	73	4900	5329	5110
19.	84	88	7056	7744	7392
20.	84	86	7056	7396	7224
21.	85	85	7225	7225	7225
22.	70	75	4900	5625	5250
23.	82	86	6724	7396	7052
24.	85	78	7225	6084	6630
25.	85	82	7225	6724	6970
26.	77	84	5929	7056	6468
27.	82	84	6724	7056	6888
28.	85	88	7225	7744	7480
29.	82	84	6724	7056	6888
30.	62	67	3844	4489	4154

ตาราง 14 (ต่อ)

รวม	$\sum x =$ 2284	$\sum y =$ 2349	$\sum x^2 =$ 175566	$\sum y^2 =$ 185179	$\sum xy =$ 180129
-----	--------------------	-----------------	------------------------	------------------------	-----------------------

แทนในสูตร

$$\begin{aligned}
 r_{xy} &= \frac{N\sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{N\sum x^2 - (\sum x)^2} \sqrt{N\sum y^2 - (\sum y)^2}} \\
 &= \frac{2895690 - 2849088}{\sqrt{2853660 - 2795584} \sqrt{2948820 - 2903616}} \\
 &= \frac{46602}{\sqrt{51237}} \\
 &= 0.90
 \end{aligned}$$

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.90 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ตาราง 15. การหาค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) และการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะฟัง จำนวน 20 ข้อโดยใช้สูตร KR - 20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson)

ข้อที่	ค่า p	ค่า q	ค่า pq	ค่า r
1	0.73	0.27	0.1971	0.53
2	0.3	0.7	0.21	0.31
3	0.4	0.6	0.24	0.33
4	0.33	0.67	0.2211	0.2
5	0.46	0.54	0.2484	0.5
6	0.6	0.4	0.24	0.5
7	0.43	0.57	0.2451	0.56
8	0.53	0.47	0.2491	0.46
9	0.26	0.74	0.1924	0.3
10	0.5	0.5	0.25	0.61
11	0.53	0.47	0.2491	0.4
12	0.2	0.8	0.16	0.23
13	0.2	0.8	0.16	0.3
14	0.5	0.5	0.25	0.38
15	0.4	0.6	0.24	0.3
16	0.26	0.74	0.1924	0.4
17	0.46	0.54	0.2484	0.43
18	0.66	0.34	0.2244	0.56
19	0.33	0.67	0.2211	0.23
20	0.56	0.44	0.2464	0.45

$$\Sigma pq = 4.485$$

$$S_t^2 = 2.62$$

ตาราง 15(ต่อ)

$$\sum pq = 4.48, \bar{X} = 11.47$$

$$s_t^2 = 2.62$$

แทนค่าในสูตร

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right]$$

$$= \frac{100}{100-1} \left[1 - \frac{4.85}{2.62} \right]$$

$$= 1.01 \times 1 - 1.71$$

$$= 1.01 \times .71$$

$$= 0.71$$

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทักษะฟังเท่ากับ 0.71

ตาราง 16 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบทดสอบ วัดความสามารถ ในการใช้
ภาษาอังกฤษที่คณะกรรมการพูด

ข้อที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่าอำนาจจำแนก (t)
	$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2	
1	3.61	0.25	3.38	0.25	2.41
2	3.61	0.25	2.76	0.19	4.95
3	3	0.33	2.53	0.6	2.53
4	3.69	0.23	2.38	0.25	5.9
5	3.69	0.26	2.23	0.19	6.41
6	3.53	0.26	2.07	0.07	7.4
7	3.46	0.25	2.3	0.23	5.54
8	3.61	0.25	2.46	0.26	5.34
9	3.61	0.25	2.07	0.07	7.74
10	3.23	0.19	2.07	0.07	7.46

ตาราง 17 เปรียบเทียบพฤติกรรมการปฏิบัติทางวาจาของครูและนักเรียนระหว่างกลุ่ม
ทดลองกับกลุ่มควบคุม ของผู้บันทึกคนที่ 1 และผู้บันทึกคนที่ 2

	กลุ่มควบคุม				กลุ่มทดลอง			
	ผู้บันทึก คนที่ 1	ผู้บันทึก คนที่ 2	เฉลี่ย	คิดเป็น %	ผู้บันทึก คนที่ 1	ผู้บันทึก คนที่ 2	เฉลี่ย	คิดเป็น %
พฤติกรรม หมวด ก								
ก1								
ก1.1	9	9	9	1.57	11	6	9	1.24
ก1.2	14	14	14	3.85	22	21	22	1.93
ก1.3	21	24	23	11.75	69	64	67	3.17
ก1.4	36	36	36	1.92	16	6	11	4.97
ก2								
ก2.1	1	1	1	0.17	0	0	0	0
ก2.2	0	0	0	0	0	0	0	0
ก2.3	8	10	9	1.57	0	0	0	0
ก3								
ก3.1	13	13	13	2.28	2	0	1	0.13
ก3.2	13	13	13	2.28	12	8	10	1.38
ก3.3	79	79	79	13.86	2	2	2	0.27
ก3.4	30	30	30	5.26	3	2	3	0.41
ก4								
ก4.1	5	5	5	0.87	2	2	2	0.27
ก4.2	18	18	18	3.15	13	10	12	1.65
ก4.3	20	23	22	3.85	24	20	22	3.03
ก4.4	0	0	0	0	21	15	18	2.48
ก5								
ก5.1	11	11	11	1.92	4	4	4	0.55
ก5.2	9	9	9	1.57	0	0	0	0
ก5.3	24	27	26	4.56	0	0	0	0
ก5.4	6	6	5	0.87	2	2	0	0

	กลุ่มควบคุม				กลุ่มทดลอง			
	ผู้บันทึก คนที่ 1	ผู้บันทึก คนที่ 2	เฉลี่ย	คิดเป็น %	ผู้บันทึก คนที่ 1	ผู้บันทึก คนที่ 2	เฉลี่ย	คิดเป็น %
ก5.5	12	13	13	2.28	0	0	0	0
ก6								
ก6.1	0	0	0	0	0	0	0	0
ก6.2	0	0	0	0	1	1	1	0.13
ก6.3	0	0	0	0	0	0	0	0
ก6.4	0	0	0	0	0	0	0	0
ก7								
ก7.1	11	13	12	2.1	27	29	28	3.86
ก7.2	17	17	17	2.98	28	29	29	4
ก7.3	13	14	13	2.28	65	67	66	9.11
ก7.4	25	26	25	4.38	82	81	82	11.32
ก7.5	15	15	15	2.63	43	44	44	6.07
ก7.6	16	18	17	2.98	47	48	48	6.62
ก7.7	12	12	12	2.1	24	24	24	3.31
รวม	438	456	447	83.03	520	485	505	280.9
หมวด ข								
ข1								
ข1.1	0	0	0	0	0	0	0	0
ข1.2	0	0	0	0	3	3	3	0.44
ข1.3	0	0	0	0	0	0	0	0
ข1.4	0	0	0	0	0	0	0	0
ข1.5	0	0	0	0	0	0	0	0
ข2								
ข2.1	14	15	15	2.63	51	52	52	7.18
ข2.2	16	17	17	2.98	16	16	16	2.2
ข2.3	19	19	19	3.33	9	10	10	1.38
ข2.4	21	23	22	3.85	0	0	0	0
ข3								
ข3.1	0	0	0	0	0	0	0	0

	กลุ่มควบคุม				กลุ่มทดลอง			
	ผู้บันทึก คนที่ 1	ผู้บันทึก คนที่ 2	เฉลี่ย	คิดเป็น %	ผู้บันทึก คนที่ 1	ผู้บันทึก คนที่ 2	เฉลี่ย	คิดเป็น %
ข3.2	0	0	0	0	0	0	0	0
ข3.3	15	16	16	2.8	0	0	0	0
ข4								
ข4.1	0	0	0	0	0	0	25	3.45
ข4.2	0	0	0	0	25	25	38	5.24
ข4.3	0	0	0	0	36	39	33	4.55
ข4.4	0	0	0	0	32	33	0	0
ข4.5	0	0	0	0	0	0	22	3.03
ข4.6	0	0	0	0	25	19	0	0
ข4.7	0	0	0	0	0	0	0	0
ข4.8	19	21	20	3.5	0	0	0	0
ข5								
ข5.1	0	0	0	0	0	0	0	0
ข5.2	0	0	0	0	0	0	0	0
ข5.3	0	0	0	0	0	0	0	0
รวม	104	111	109	19.09	197	197	199	243.47
หมวด ค								
ค1	7	7	7	1.22	10	9	10	1.38
ค2	7	7	7	1.22	11	10	11	1.51
รวม	14	14	14	2.44	21	19	21	2.89
รวมทั้งหมด			570				724	

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวกนิษฐ์ ชื่อสกุล ศรีแปะบัว

เกิดวันที่ 8 เดือน มิถุนายน พุทธศักราช 2498

สถานที่เกิด 26 หมู่ 3 ตำบล ควรรอด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ที่อยู่ปัจจุบัน 31 หมู่ 8 ตำบล ป่าตาล อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี 15000

โทรศัพท์ 036 - 420926

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน

อาจารย์ 2 ระดับ 6

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

สยามบรมราชกุมารี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

โทรศัพท์ 036 411235

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2514 ม.ศ. 3 จากโรงเรียนสตรีทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

พ.ศ. 2518 ป.กศ.ชั้นสูง (วิชาเอกสังคมศึกษา) จากวิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช

พ.ศ. 2521 กศ.บ.(วิชาเอกสังคมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา

พ.ศ. 2531 กศ.บ.(ชุดวิชาการใช้ภาษาอังกฤษ) จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2532 ป.กศ.(ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร) จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ร่วมกับมหาวิทยาลัย แคมบริดจ์ (University of Cambridge)

พ.ศ. 2538 กศ.ม. (วิชาเอกการมัธยมศึกษา สาขาการสอนภาษาอังกฤษ)

จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร